

15 sierpnia 2020

100. Rocznica
Bitwy Warszawskiej 1920 r.

Leonard Wintorowski (Winterowski)

BITWA WARSZAWSKA. KSIĄDZ IGNACY SKORUPKA, 1920

Leonard Wintorowski 1920

DOŻYNKI GMINY KURÓW 2020 r.

Wójt Gminy Kurów

Gminny Ośrodek Kultury w Kurowie

Zapraszają na Dożynki Gminne

Program:

16.00 Msza Święta w kościele parafialnym
pw. Św. Michała Archanioła w Kurowie

17.00 Korowód z wieńcami

Ceremonia przekazania chleba

Koncert:

Kapeli Butrynów

Zespołu Krzysztofa Kałdunka

Zespołu Machina

Stary Rynek w Kurowie

16 sierpnia 2020 r.

www.kurow.eu

Drodzy Czytelnicy!

Tegoroczne lato mamy niestety inne niż zwykle. Pomimo pięknej pogody, słońca, bogactwa plonów, jest „coś” co nie pozwala nam beztrudno wypoczywać. Jedni bardziej, inni mniej, ale jednak chyba wszyscy pamiętamy o „niechcianym przybyszu” - koronawirusie, który znacząco wpłynął na styl naszego życia i nasze samopoczucie. Cieszymy się jednak latem, korzystamy z uroków przyrody, ale też zachowujemy przy tym ostrożność i troszczymy się o zdrowie swoje i naszych bliskich.

Cieszy fakt, że możemy przygotować dla Państwa kolejny numer gminnego kwartalnika „O Nas”. Na łamach niniejszego wydania przybliżymy kilka zagadnień, które kojarzą się z bieżącą porą roku i poświęcone są aktualnym wydarzeniom.

Przede wszystkim upamiętniamy 100-lecie Bitwy Warszawskiej, szykujemy się do Gminnych Dożynek, powstają wieńce dożynkowe... - tradycja rzecz święta. Małżonkowie świętujący Złote Gody, zaczynają się mocniej kochać, bo przypominają sobie o 50. rocznicy zawarcia Związku Małżeńskiego. Pan Bogdan Lipiński - nowy dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Kurowie, z dnia na dzień coraz bardziej „dyrektoruje”, wdraża się w nowe obowiązki, słucha i odpowiada na potrzeby mieszkańców. Wynikiem tego jest np. aktywność Seniorów. Seniorzy jeżdżą po Polsce, są prawdziwie aktywni. Spotykają się w świetlicy w Brzozowej Gaci, rozwijają swoje talenty, dowiadują się różnych informacji prawnych, zdrowotnych, komputerowych... A przede wszystkim rozmawiają i śmieją się razem. Gminni Miłośnicy kawy również czegoś zdążyli się nauczyć, dzieci pobębniły na bębnach, nauczyły się żonglować, chodzić po linie i robić ekologiczne zabawki... Najważniejsze, że na ile sytuacja i bezpieczeństwo pozwalają, to fajnie się w Kurowie dzieje. Coś o tym przeczytacie na kolejnych stronach, ale najlepiej bierzcie w tym wszystkim udział!

Dzieje się też oficjalnie, kilka zasłużonych dla gminy osób odeszło na emeryturę. Są to np. wieloletni dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury - P. Grzegorz Skwarek, P. Krystyna Skwarek - dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Kurowie, Pani Irena Furtak - księgowa GOK, P. Danuta Mazurkiewicz - z serca Im dziękujemy i nie wyobrażamy sobie pracy bez Nich.

Jak zawsze pamiętają o nas nasi Przyjaciele. Księdzu Grzesiowi Chabrosowi dziękujemy za kolejne słowo do Rodaków, Panu prof. Antoniemu Sułkowi również za przysłany materiał. Dziękujemy pracownikom Urzędu Gminy za współpracę i nadesłanie potrzebnych informacji. Przedszkole i szkoła jak zawsze są w gotowości. Sportowcy też...

W związku z obowiązującymi przez kilka miesięcy ostrzeżeniami i siedzeniem w domu, w wielu stowarzyszeniach nic się działo. Nie było spotkań, wyjazdów, działań. Stąd w tym numerze mniej artykułów i mniej wiadomości, ale nadrobimy...

Milej lektury, może rozpoznacie się na jakimś zdjęciu... Cieszymy się latem i słońcem...

Red.

DOŻYNKI

*Skoszone zboża, sprzątnięte ziarna,
wkrótce z jesienią przyjdzie spotkanie.
Ścierniska giną, znów ziemia czarna,
czas na Dożynki - na świętowanie.*

*Za plon dorodny w kłosach schowany,
niebu i Bogu trzeba dziękować.
Za dzień pogodny na żniwa dany,
w którym na polu przyszło pracować.*

*To uroczyste jest świętowanie,
już piękne wieńce niosą w orszaku,
w ludowe stroje ubrane panie.
Jest swojskie jadło o dobrym smaku!*

*Kapela zagra mile dla ucha,
a znane rytmy radość obudzą.
Nogi chcą tańczyć, uszy chcą słuchać,
zapomną chwile kiedy się trudzą.*

*Do późnej nocy bawić się trzeba,
docenić pracę, trud gospodarzy.
Niechaj dla wszystkich wystarczy chleba,
a ziemia hojnie plonem obdarzy.*

Jan Siuda

Z wdzięcznością i szacunkiem chylę głowę przed tymi, którzy przez wieki użyźniali tę ziemię potem czoła...

św. Jan Paweł II - papież

Blisko 27 lat w Stolicy Piotrowej, 14 encyklik, 1020 audiencji generalnych, 132 odwiedzone kraje – w tym 9-krotnie Polska. To dokonania polskiego papieża. Jan Paweł II w czasie podróży zagranicznych wygłosił ponad 2400 przemówień. Wielokrotnie zwracał się również do pracujących na roli, zgromadzonych w Niepokalanowie, Tarnowie, Krośnie, Zamościu. Co święty miał do przekazania polskim rolnikom?

Jan Paweł II, zwracając się do rolników, poruszał wiele aspektów pracy na roli. **Mówił zarówno o prawach, jak i o obowiązkach związanych z tym szczególnym rodzajem ludzkiej działalności.** Zawsze podkreślał niezwykłą godność rolniczego trudu, wynikającą z codziennego obcowania z dziełem stworzenia. Wskazywał jej ewangeliczne źródła. Wzywał rolników do dochowania wierności Bogu i wielowiekowej tradycji.

Godność pracy na roli i wartość chleba

– *Wam w szczególny sposób powierzył Stwórca wszelką roślinę przynoszącą ziarno po całej ziemi i wszelkie drzewo, którego owoc ma w sobie nasienie, by były dla wszystkich pokarmem. Rodzi ta ziemia „cierń i oset”, ale dzięki waszej pracy ma rodzić pokarm, ma przynosić chleb dla człowieka. To jest szczególnym źródłem godności pracy na roli. Waszej godności.* – podkreślił Jan Paweł II w Niepokalanowie w 1983 r.

Twórcie kulturę wsi, w której obok nowych wymiarów, jakie niosą czasy, pozostanie — jak u dobrego gospodarza — miejsce na rzeczy dawne, uświęcone tradycją.

Jan Paweł II

O godności pracy na roli papież mówił także 4 lata później, podczas kolejnej pielgrzymki do ojczyzny, wskazując, że **jest ona kluczem do zrozumienia Królestwa Bożego.** – Pomyślmy, że dla zrozumienia Ewangelii, dla zrozumienia, czym jest Królestwo Boże i życie wieczne, kim jest sam Chrystus, trzeba znać rolnictwo i pasterstwo – mówił wówczas Jan Paweł II. – Trzeba wiedzieć, co to jest owczarnia i pasterz. Czym jest ziarno i ziemia uprawna. Kim jest siewca, jaka jest rola ziemi żyznej, wiatru i deszczu.

Obowiązkiem, a zarazem przywilejem rolnika jest podtrzymywanie życia na ziemi poprzez uczestniczenie w produkcji żywności. – Rolnictwo to przecież chleb. Ten chleb, z którego żyje człowiek. Nie samym chlebem on żyje, ale przecież, żeby człowiek żył, musi mieć chleb – przypominał Jan Paweł II w Tarnowie w 1987 r.

Wezwanie do wierności Bogu i tradycji

Najmocniej zabrzmiały słowa, które Jan Paweł II wypowiedział do rolników w Krośnie w 1997 r. Były gorącym i żar-

liwym wezwaniem do wierności Bogu i tradycji.

– *Pozostańcie wierni tradycjom waszych praojców. Oni, podnosząc wzrok znad ziemi, ogarniali nim horyzont, gdzie niebo łączy się z ziemią, i do nieba zanosili modlitwę o urodzaj, o ziarno dla siewcy i ziarno dla chleba – mówił w trakcie swojego wystąpienia Jan Paweł II. – Oni w Imię Boże rozpoczynali każdy dzień i każdą swoją pracę i z Bogiem swoje rolnicze dzieło kończyli. Pozostańcie wierni tej prastarej tradycji! Ona wyraża najgłębszą prawdę o sensie i owocności waszej pracy.*

Papież Polak, porównując rolnika do ewangelicznego siewcy zachęcał do poszanowania każdego ziarna – także ziarna Słowa Bożego. Ostrzegał jednocześnie przed laicyzacją, która dociera do każdego zakątka świata.

– *Niech z ust polskiego rolnika nie znikną to piękne pozdrowienie „Szczęść Boże!” i „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!” Pozdrawiajcie się tymi słowami, przekazując w ten sposób najlepsze życzenia. W nich zawarta jest nasza chrześcijańska godność – mówił.*

– *Nie dopuście, aby ją wam odebrano – bo próbuje się to robić! Świat pełen jest zagrożeń. Docierają one poprzez środki przekazu także do polskiej wsi.*

Papież doceniał i widział potrzebę nowoczesnych rozwiązań, ale jednocześnie przypominał, że dobry gospodarz potrafi **łączyć nowe z tradycją:** – *Twórcie kulturę wsi, w której obok nowych wymiarów, jakie niosą czasy, pozostanie — jak u dobrego gospodarza — miejsce na rzeczy dawne, uświęcone tradycją, potwierdzone przez prawdę wieków.*

Red.

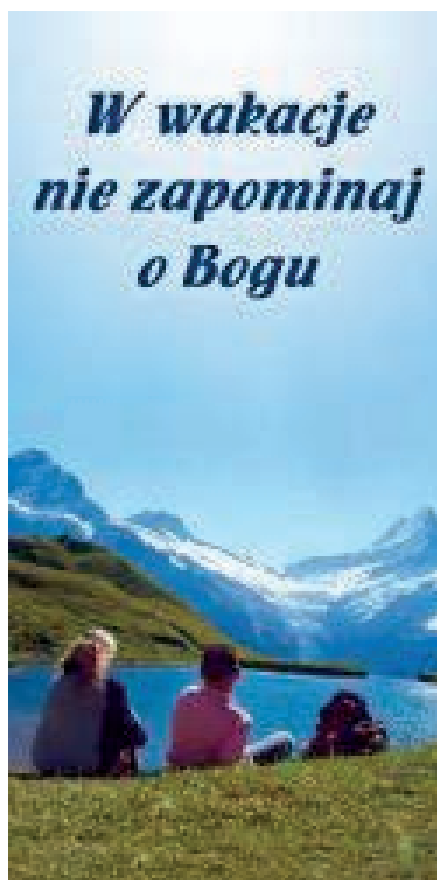

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus

Myślę, że wielu z nas pamięta Kabinet OTTO. W swoim repertuarze śpiewali piosenkę o wakacjach, że jeszcze tylko marzec, kwiecień, maj i czerwiec i będą wakacje, na pewno mam rację, wakacje będą już. I już są. Urlopy też. Czas wędrowania i podziwiania świata wokół nas. Świat wokół nas jaki jest? Piękny, dobry, wymagający. Każdy pewnie doda jeszcze inne określenie. Świat jest taki jaki chcesz żeby był. A człowiek? Tak samo. Piękna pszenica na polach, ale czekaj skąd się wziął także kąkol w pszenicy? Znaczący chwast. Bo przyszedł nieprzyjaciel i go nasiał. I musi razem z pszenicą rosnać do czasu zbioru plonów. A potem co będzie? Wszyscy wiemy co. Prawda, że wiemy?

Gdyby jednak zdarzyło się, że nie pamiętamy, to warto sięgnąć do słowa Świętego Jana Pawła II. Mówił kiedyś do nas tak: „Można powiedzieć, że przypowieść o pszenicy i kąkolu jest kluczem do zrozumienia całych dziejów człowieka. W różnych epokach i w różnym znaczeniu „pszenica” rośnie razem z „kąkolem”, a „kąkol” razem z „pszenicą”. Dzieje ludzkości są widownią bycia zła i dobra obok siebie. Jedno istnieje obok drugiego. Znaczący to, że zło istnieje obok dobra; ale znaczący także, że dobro trwa obok zła, rośnie niejako na tym samym podłożu ludzkiej natury. Natura ludzka nie została bowiem zniszczona, nie stała się całkowicie zła, pomimo grzechu pierworodnego. Zachowała zdolność do dobra i to potwierdza się w różnych epokach dziejów”. (Jan Paweł II, Pamięć i tożsamość.)

Widzimy więc dobro świata i dobro człowieka, który na tym świecie żyje.

Słyszemy też piękne zaproszenie Pana Jezusa, żeby bardziej widzieć w człowieku dobre rzeczy i pomagać mu te rzeczy zdobywać. Żeby próbować go zrozumieć, posłuchać albo nawet pomóc.

Jest taka historia o pewnym malarzu, który chodził od miejscowości do miejscowości i malował ludziom portrety. W jednym z miast poprosił o pomoc w pilnowaniu warsztatu pewnego pijaczka. Po paru godzinach pracy malarz podziękował temu człowiekowi, wręczył mu trochę pieniędzy i zapytał, czy nie mógłby namalować jego portretu. Po godzinie portret był gotowy. Ależ to nie ja – zdziwił się pijaczek, patrząc na portret uśmiechniętego, eleganckiego i dobrze ubranego mężczyzny. Ja tak nie wyglądam. To jesteś ty – odparł malarz. Mógłbyś tak wyglądać, gdy-

byś chciał. Malarz odjechał, a pijaczek tak się zachwycił rysunkiem, że od tego dnia przestał pić, poszedł do pracy, zadbał o siebie i stał się powoli innym człowiekiem.

Nieraz chcielibyśmy, aby świat i ludzie zmienili się od razu. Ale to jest niestety niemożliwe. Warto jednak robić dobre rzeczy z nadzieją, że inni zaczną nas naśladować. Pewien mężczyzna przechodził kiedyś drogą. Zobaczył w ogrodzie staruszkę, chyba dziewięćdziesięcioletnią, jak sadził w ziemi kilka drzewek jabłoni.

Po co pan to robi? – zapytał. - Z całym szacunkiem, ale pan chyba nie doczeka tych jabłoni.

Staruszek uśmiechnął się. – Oczywiście, że nie doczekam. Ale ktoś na pewno spróbuje tych owoców. Ja całe życie jadłem jabłka wyhodowane przez innych. Teraz zostawię młodszym ludziom te drzewka, aby mogli zrywać z nich owoce.

Warto czynić świat lepszym. Niech Pan Jezus, mieszkający w naszych sercach, uczy nas odróżniać pszenicę od chwastów, czyli dobro od zła. A potem niech pozostanie po nas jak najwięcej dobrych myśli, słów i uczynków. Pozdrawiam serdecznie.

ks. Grzegorz Chabros

Dziękujemy ks. Grzegorzowi Chabrosowi, za to, że jako Rodak, czuwa nad nami, pamięta i po prostu jest... Jest zawsze...

Dziękujemy za dobre Słowo, niech Pan wiedzie Cię ścieżkami, które są blisko domu... A my, będziemy się cieszyć.... Z Panem Bogiem!

Red.

100 - lecie Bitwy Warszawskiej 13-17 sierpnia 1920 r. w wojnie polsko-bolszewickiej 1919 r. – 1921 r.

Zaangażowanie się przeciw sobie trzech zaborców: Rosji, Niemiec i Austrii w działania I wojny światowej (1914-1918 r.) stworzyły niezwykle korzystną sytuację międzynarodową na odzyskanie przez Polskę niepodległości. Po kapitulacji Niemiec, i zakończeniu I wojny światowej, 11 listopada 1918 r. Polska odzyskuje niepodległość. Do Warszawy przybywa zwolniony z więzienia w Niemczech Józef Piłsudski i przejmuje władzę wojskową i cywilną w odradzającym się państwie. Obejmuje kraj, który oprócz braku uznanych granic, niemal z każdej strony, musiał się liczyć z potencjalnym konfliktem zbrojnym. Spełnienia oczekiwań Polski w tej kwestii nie gwarantowała również Konferencja Wersalska, która obradowała w Paryżu od stycznia do 28 czerwca 1919 r. bowiem mocarstwa zachodnie Francja i Wielka Brytania miały w tym przedmiocie często sprzeczne interesy. W przypadku granic zachodnich były przeciwne osłabianiu pokonanych Niemiec, które miały im spłacać kontrybucje wojenne. Natomiast w przypadku granic wschodnich sprzyjali przywódcom „białej” Rosji, którzy toczyli wojnę domową z czerwoną Rosją bolszewicką. Taka sytuacja miała wpływ na decyzje podejmowane przez J. Piłsudskiego odnośnie kształtowania granic Rzeczypospolitej, który mówił: *„Historię swoją piszcie sami, bo inaczej napiszą ją za was inni i będzie źle”*. Uważał, że niepodległości nie wywalczy się tylko traktatami w wyniku zabiegów dyplomatycznych, ale czynem i krwią rodaków. Dlatego był on twórcą polskiego wojska, które po odzyskaniu niepodległości liczyło jedynie kilka tys. żołnierzy. W półtora roku później nawale ze Wschodu przeciwstawiła się armia licząca ok. 1 mln. żołnierzy. Jak by wyglądała Polska, gdyby Polacy pod przywództwem J. Piłsudskiego nie zdołali wziąć spraw we własne ręce? Gdyby nie walczyli o Lwów, Wielkopolskę, Śląsk, Kresy Wschodnie. Gdyby pozostali bezczynni i czekali, co im przyniosą rozgrywki między Anglikami i Francuzami. Takie państwo nie było by w stanie obronić się przed inwazją bolszewików.

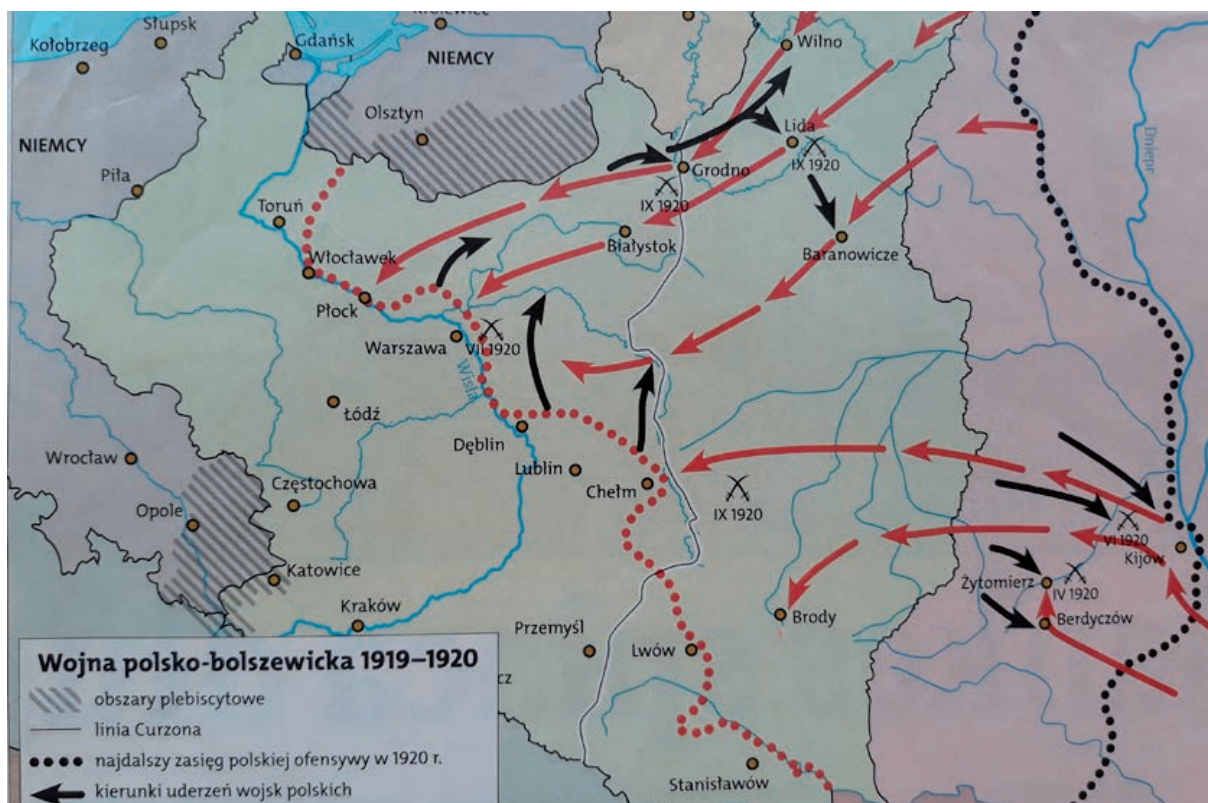
Wojna polsko-bolszewicka z lat 1919-1921 rozpoczęła się, kiedy okupacyjne wojska Niemiec, pokonanych w I wojnie światowej, ustąpiły z naszych Kresów Wschodnich, a zaczęły na te tereny wkraczać wojska bolszewickie i polskie z początkiem 1919 r. Konflikt ten był nieunikniony. Sprzeczność interesów między bolszewicką Rosją i Rzeczpospolitą była zbyt głęboka, aby mogły ją rozwiązać działania dyplomatyczne. Wojna trwała, a obydwie strony konfliktu podejmowały próby pertraktacji, ponieważ w tym czasie, bol-

szewicy byli wciąż zaangażowani w wojnę domową z tzw. białymi generałami: *na południu Rosji z gen. Antonem Denikinem, na Syberii z admirałem Aleksandrem Kołczakiem, pod Piotrogradem z gen. Nikołajem Judeniczem*. Natomiast Polska toczyła wojny o granice z: Ukraińcami, Czechami, Niemcami i Litwinami. Wojna polsko-bolszewicka nasiliła się wiosną i latem 1919 r., kiedy wojska polskie stoczyły wiele w większości zwycięskich potyczek z wojskami sowieckimi. J. Piłsudski ograniczył działania swojej armii jesienią 1919 r. ponieważ nie chciał się przyczynić do triumfu wojsk „białej” Rosji nad bolszewikami. „Biali” zdecydowanie odmawiali uznania niepodległości Polski. Według niego odrodzenie się carskiej Rosji popieranej przez Wielką Brytanię i Francję było by gorsze niż „czerwonej” bolszewickiej Rosji, ale słusznie uważał, że i ona będzie miała imperialne zapędy.

J. Piłsudski znał zarówno Europę Zachodnią jak i Rosję. Znał języki: francuski, angielski, niemiecki, rosyjski i łacinę. Znał kulturę i mentalność rosyjską. Wiedział, że z połączenia tradycyjnego carskiego samodzierżawia oraz nowej komunistycznej ideologii powstało zbrodnicze krwawe mocarstwo, które zagraża nie tylko odrodzonej Rzeczypospolitej ale całej Europie. Ale również miał gorzką świadomość tego, że Polakom nikt nie pomoże walczyć z tym imperium zła.

W tym czasie Józef Piłsudski mając na względzie osłabienie Rosji próbował bezskutecznie utworzyć jednoczący ziemie i narody: Polski, Litwy, Estonii, Białorusi i Ukrainy w bliższy lub luźniejszy związek państw w formie federacji lub konfederacji, bądź sojusz państw będących w stanie wojny z Rosją. Oddzielał by on Niemcy i Rosję przestrzenią tysiąca kilometrów a poprzez swój potencjał: demograficzny, gospodarczy i militarny stanowił przeciwwagę dla tych dwóch imperialnych państw.

Wiedząc o zamierzeniach bolszewików ataku na Polskę J. Piłsudski zdecydował o wyprzedzającej ofensywie polskiej na pozycje sowieckie w dniu 25 kwietnia 1920 r., w wyniku której zajęli Kijów. Jej celem militarnym było rozbicie bolszewickiej armii, a celem politycznym utworzenie wolnego państwa ukraińskiego. Jednak w niedługim czasie po zdobyciu Kijowa nasze wojska znalazły się w odwrocie w wyniku zmasowanej ofensywy sowieckiej, która skoncentrowała swe główne siły na północ od bagien Polesia oraz na Ukrainie. Oba te fronty miały się połączyć na terytorium Polski we wspólnym ataku na Warszawę a następnie Europę Zachodnią. W międzyczasie plany wojenne bolszewików

uległy zmianie i armia sowiecka operująca na Ukrainie miała zdobyć Lwów a następnie opanować Europę Południową. Natomiast armia prowadząca działania wojenne na północ od błot poleskich miała sama zdobyć Warszawę i kontynuować marsz na zachód Europy, aby wywołać tam rewolucję.

W tej pełnej powagi sytuacji 1 lipca 1920 r. utworzono Radę Obrony Państwa. Natomiast 24 lipca 1920 r. J. Piłsudski umiał wznieść się ponad podziały polityczne i doprowadził do zmiany rządu, na czele którego, jako premier stanął przywódca chłopów Wincenty Witos, a wicepremierem został lider socjalistów Ignacy Daszyński. Wszystko po to, aby zneutralizować skutki agitacji bolszewickiej oraz zwiększyć napływ ochotników do wojska ze wsi i miast. Zdecydował się również na zmiany w wojsku, powołując na Szefa Sztabu Generalnego WP gen. Tadeusza Rozwadowskiego. O tej nominacji przesądziły jego wysokie umiejętności. Nieocenioną rolę odegrał również kościół katolicki, który nawoływał do obrony Ojczyzny przed nawałą bolszewicką.

Doszło to bitwy, która rozegrała się pod Warszawą w dniach 13-17 sierpnia 1920 r., rozstrzygającej nie tylko o losach Polski, która mogła utracić dopiero co odzyskaną niepodległość, lecz także o losach Europy. Polacy wiedzieli o zmianie taktyki bolszewickiej. Zamiast więc grotu godzącego w Warszawę powstała pustka nad Wieprzem, którą marszałek wykorzystał w swojej strategii obrony Warszawy. J. Piłsudski nie posiadał wykształcenia wojskowego. W tej materii był samoukiem. Dokładnie studiował historie wojen

i bitew. Podwładnym nigdy nie narzucał szczegółowych rozkazów. Mówił tylko, jaki jest jego zamiar i co chce osiągnąć. Wybór środków pozostawiał dowódcom, którzy na miejscu znając sytuację potrafili je dostosować do wymogów chwili. Przyniosło to dobre rezultaty. Podczas ataku na Warszawę wytworzyła się bardzo groźna sytuacja. Trzy armie bolszewickie atakowały bezpośrednio stolicę, którą broniła armia gen. Franciszka Latnika. Natomiast jedna armia bolszewicka skierowała się w dół Wisły na Włocławek. Zamierzała, tak jak to uczynili w 1831 r. Rosjanie tłumiąc powstanie listopadowe, przepłynąć się przez Wisłę, wrócić na południe i otoczyć miasto także od zachodu. Linii Wisły broniła skutecznie armia gen. Władysława Sikorskiego, którego nie satysfakcjonowała w pełni bierna obrona. Zaatakował więc on skutecznie 13 sierpnia 1920 r. bolszewików nad Wkrą pod Nasielskiem, co dało trochę wytchnienia obrońcom stolicy, kiedy w najbardziej dramatycznych dniach bitwy 13, 14 i 15 sierpnia 1920 r. Radzymin i Ossowa pod Warszawą, kilkakrotnie przechodziły z rąk do rąk.

Plan decydującego kontruderzenia na tyły wojsk sowieckich atakujących Warszawę przedstawił J. Piłsudski z 5/6 sierpnia 1920 r. Wyszło ono znaną z Wieprza, gdzie skoncentrowała się grupa uderzeniowa wojsk polskich gen. Leonarda Skierskiego i gen. Zygmunta Zielińskiego. Sam podjął decyzję o tym manewrze. Wybrał miejsce i czas akcji oraz objął nad nią dowództwo, udając się w tym celu do Puław 13 sierpnia 1920 r. Zakwaterował w osadzie pałacowej.

Tam ze swoimi najbliższymi współpracownikami ustalał ostatecznie szczegóły planu wojennego i dokonywał inspekcji wojska w Dęblinie, Baranowie, Firleju, Gołębiu oraz podawał do chrztu dziecko prof. Stefanii Mankiewiczowej z Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach. Chłopiec otrzymał imię na cześć wielkiego wodza. Szczegółowy plan ruchów poszczególnych dywizji przygotował gen. T. Rozwadowski. Kontratak nastąpił wczesnym rankiem 16 sierpnia 1920 r. i ruszył na północ, na tyły armii sowieckich atakujących stolicę. Bolszewicy w panice rozpoczęli chaotyczny odwrót.

Rozdzielenie się wojsk bolszewickich, wspaniały plan wojenny marszałka, znakomity wywiad i złamanie szyfru sowieckiego, zignorowanie planów wojennych polskiej kontrofensywy, jakie sowieci znaleźli przy zabitym oficerze polskim, uważanych przez nich za dezinformację, przechwycenie przez polski zwiad radiostacji dla całego frontu sowieckiego oraz wybitni dowódcy: J. Piłsudski, T. Rozwadowski, W. Sikorski, J. Haller, L. Żeligowski, L. Skierski doprowadziły do zwycięstwa w bitwie 13-17 sierpnia 1920 r. Natomiast bitwa kawalerii płk. Juliusza Rommła z Konną Armią bolszewicką 30-31 sierpnia 1920 r. pod Komarowem k. Zamościa oraz bitwa nad Niemnem, gdzie dowództwo sprawował gen. Leonard Skierski ostatecznie przesądziły o polskim zwycięstwie. Pozwoliło to podpisać rozejm i przerwać działania wojenne 18 października 1920 r. oraz zakończyć wojnę traktatem pokojowym w stolicy Łotwy – Rydze, 18 marca 1921 r. Wyznaczał on przebieg polskiej granicy wschodniej.

W 1920 r. walczyliśmy osamotnieni. Wspomagali nas: jedynie Węgrzy dostarczając broń i amunicję, francuscy oficerowie z misji wojskowej, amerykańscy piloci z mieszanej eskadry polsko – amerykańskiej atakując wroga, dostarczając żywność i broń oblężonym miastom a także tysiące żołnierzy ukraińskich, białoruskich, rosyjskich, którzy bohatersko walczyli u boku żołnierzy polskich.

Bitwa ta określana jako jedna z najważniejszych 18 bitew w dziejach świata oraz jedna z trzech najważniejszych bitew XX w. (*obok bitwy o Midway 3-5.06.1942 r. pomiędzy wojskami japońskimi i amerykańskimi oraz pod Stalingradem (17.07.1942- 2.02.1943) pomiędzy wojskami rosyjskimi i niemieckimi, które przesądziły o losach II wojny światowej.* Określana jest także jako jedna z trzech najważniejszych bitew w dziejach Polski, które miały znaczenie strategiczne i polityczne w skali europejskiej: Grunwald 1410 r., który powstrzymał germańską ekspansję na Europę Środkowo-wschodnią, Wiedeń 1683r., który na wieki zahamował marsz islamu na zachód i Bitwa Warszawska, która na ćwierć wieku powstrzymała ekspansję komunizmu na Europę. W uznaniu talentów dowódczych J. Piłsudskiego postawiono w kręgu zwycięzców 27 największych bitew w dziejach świata obok takich strategów jak Aleksander Wielki Macedoński i Cezar. Obywatela, który ocalił państwo starożytni Rzymianie obdarzali zaszczytnym tytułem „pater patriae” „ojciec ojczyzny” Na taki właśnie tytuł zasłużył w sierpniu 1920 r. J. Piłsudski. Zwycięstwo pod Warszawą, Polska zawdzięcza jego sile charakteru, inteligencji i intuicji strategicznej. Bitwa ta miała nie tylko wymiar militarny ale polityczny i religijny. Militarny, bo było to pierwsze zwycięstwo od odsieczy wiedeńskiej (1683r.) Polityczny, ponieważ Polska broniąc odzyskanej niepodległości uratowała Europę przed sowiecką inwazją. Religijny, bowiem to wspaniałe zwycięstwo określane mianem „cudu nad Wisłą: broniło wiary naszych przodków.

To wspaniałe zwycięstwo okupione zostało jednak śmiercią 14,5 tys. żołnierzy, 22 tys. rannych a 10 tys. uznano za zaginionych. Natomiast cała wojna polsko-bolszewicka pochłonęła 120 tyś poległych, 10 tys zaginionych oraz 110 tys. rannych. Wśród nich są również nasi rodacy upamiętnieni na tablicy z 1930 r. usytuowanej na zewnętrznej elewacji kościoła w Kurowie.

Stanisław Wójcicki

Padli na polu Chwały odpierając z granic Państwa Polskiego pod wodzą Józefa Piłsudskiego nawałę najeźdźców w latach 1918 – 1920 r.

Banaszek Stanisław z Płonek	Kamiński Jan z Kurowa	Kuna Józef z Barłóg
Bieniek Antoni s. Józefa z Płonek	Karaś Antoni Stanisław z Kurowa	Panecki Wacław Marian z Kurowa
Bieniek Antoni s. Andrzeja z Płonek	Kędzierski Piotr Michał z Kurowa	Respond Władysław z Kurowa
Banaszek Stanisław z Wólki Nowodworskiej	Kowalik Jan z Chrzążkowa	Respond Stanisław z Kurowa
Cybulak Ludwik z Chrzążówka	Kozak Józef z Chrzążówka	Smyczek Władysław z Chrzążówka
Goldszmidt Aron z Kurowa		Turski Władysław z Kurowa
		Tutkaj Adam podporucznik z Kurowa

Na pamiątkę tego zwycięstwa wdzięczna Ojczyzna ustaliła 15 sierpnia Dniem Wojska Polskiego

RAPORT O STANIE GMINY KURÓW ZA ROK 2019

Zgodnie z art. 28 aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2020 r., poz. 713) wójt gminy każdego roku, do dnia 31 maja ma obowiązek przedstawienia radzie gminy raportu o stanie gminy. Sytuacja epidemiczna w Polsce w 2020 roku spowodowała, że termin ten przedłużono o dodatkowe 60 dni. Raport o stanie Gminy Kurów został przyjęty Zarządzeniem Nr 61/2020 Wójta Gminy z dnia 19 czerwca 2020 r., przekazany radnym w ustawowym terminie oraz zamieszczony na stronie internetowej Gminy Kurów łącznie z zaproszeniem skierowanym do mieszkańców, do wzięcia udziału w debacie na temat raportu.

Raport został przedstawiony przez Wójta Gminy Arkadiusza Małeckiego na XV Sesji VIII kadencji Rady Gminy Kurów, w dniu 8 lipca 2020 r.

Raport obejmuje podsumowanie jego działalności w roku 2019, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy, informację o stanie mienia komunalnego, informację o zrealizowanych inwestycjach, gospodarce odpadami i zagadnieniach z zakresu ochrony środowiska. Raport zawiera ponadto sprawozdanie ze współpracy z organizacjami pożytku publicznego oraz z realizacji zadań w ramach środków wyodrębnionych z budżetu gminy na fundusz sołecki.

Pan Wójt wyjaśnił, że najlepszym odzwierciedleniem realizacji tych działań jest przyjęta Zarządzeniem Nr 32/2020 Wójta Gminy Kurów z dnia 26 marca 2020 roku informacja o przebiegu wykonania budżetu Gminy

Kurów za 2019 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie wydała pozytywną opinię o sprawozdaniu z wykonania budżetu oraz pozytywnie zaopiniowała wniosek Komisji Rewizyjnej Gminy Kurów o udzielenie absolutorium Wójtowi Gminy Kurów za rok 2019.

W sprawozdaniu z wykonania budżetu uwidoczniło między innymi przychody, rozchody, zadłużenie na dzień 31.12.2019 r., realizację wydatków w tym inwestycyjnych, oświatowych, kulturalnych, udzielone dotacje, pozyskane środki z budżetu Unii Europejskiej, wykonanie funduszu sołeckiego, informację o stanie mienia komunalnego. Przygotowany i przedstawiony przez Wójta Gminy Kurów Arkadiusza Małeckiego raport jest rozwinięciem przedłożonego sprawozdania i przedstawia obowiązujące w roku 2019 polityki, strategie, programy i uchwały oraz informację o ich wykonaniu:

1. Budżet Gminy Kurów na 2019 rok

Sprawozdany Radzie Gminy Kurów i przedstawiony w formie pisemnej Zarządzeniem Nr 32/2020 Wójta Gminy Kurów z dnia 26 marca 2020 roku w sprawie przyjęcia informacji o przebiegu wykonania budżetu Gminy Kurów za 2019 rok. Zadania związane z wykonaniem budżetu 2019 r. zostały zrealizowane zgodnie z zasadami celowości, legalności, rzetelności i oszczędności w gospodarowaniu środkami publicznymi, przestrzegając zasad gospodarki finansowej określonych w ustawie o finansach publicznych, osiągając zasadnicze cele założone.

Budżet Gminy Kurów uchwalony przez Radę Gminy budżet, po uwzględnieniu zmian w ciągu roku, przewidywał realizację dochodów w kwocie 44 682 463,69 zł. Dochody wykonano w kwocie 36 253 443,63 zł, co stanowiło 81,14 % planu, w tym planowane dochody bieżące na kwotę 34 716 523,78 zł, wykonanie w kwocie 34 394 115,69 zł, co stanowi 99 % planu.

Uchwalony przez Radę Gminy plan wydatków budżetowych po zmianach dokonanych w ciągu roku przewidywał kwotę 47 988 172,34 zł. Wydatki zrealizowano w kwocie 36 983 378,17 zł, co stanowi 77,07 % ogółu planu.

Na realizację inwestycji zaplanowano w budżecie Gminy kwotę 16 200 173,66 zł, co stanowiło 33,76 % ogółu planu wydatków. Wydatkowano kwotę 6 753 056,15 zł, co stanowi 41,69 % planowanych wydatków na inwestycje.

Główne wydatki inwestycyjne 2019 roku dotyczące istotnych dla mieszkańców gminy zadań obejmują:

1. Termomodernizacja budynku OPS w Kurowie -158 079,06 zł
2. Termomodernizacja budynku Poczty Polskiej w Kurowie - 361 259,86 zł
3. Termomodernizacja budynku SP w Kurowie - 2 380 750,29 zł
4. Termomodernizacja budynku GOK w Kurowie - 562 207,38 zł
5. Termomodernizacja budynku świetlicy w Brzozowej Gaci - 410 750,52 zł
6. Montaż kolektorów słonecznych - 761 808,00 zł
7. Budowa dróg powiatowych (pomoc finansowa dla powiatu) - 594 375,18 zł
8. Projekty i budowa dróg gminnych i mostów - 518 496,16 zł

Wykonanie inwestycji było możliwe dzięki pozyskaniu środków z funduszy:

1. Środki z UE – dofinansowanie termomodernizacja, e-usługi - 1 450 633,26 zł
2. OSA dotacja na siłownie zewnętrzne - 50 000,00 zł
3. Dotacja LUW – na usuwanie skutków klęsk żywiołowych/wąwóz/ - 62 388,00 zł
4. Środki na inwestycje z FDS - 236 204,00 zł

Na wydatki bieżące budżetu zaplanowano kwotę 31 787 998,68 zł, zrealizowano wydatki w kwocie 30 230 322,02 zł, co stanowi 95,10 % ogółu planu. Z powyższej kwoty 19 559 655,12 zł stanowiły wydatki na zadania własne, a 10 670 666,90 zł wydatki na zadania zlecone. Szczegółowa analiza wykonania planu wydatków pozwala na stwierdzenie, że stopień wykonania planowanych zadań w tym zakresie jest wynikiem obiektywnych uwarunkowań. Planowany niedobór budżetu Gminy na koniec 2019 roku stanowił kwotę 3 305 708,65 zł. Planowane przychody z tytułu kredytów i pożyczek stanowiły kwotę 4 605 708,65 zł. Planowane do spłaty kredyty i pożyczki stanowiły kwotę 1 300 000,00 zł.

Budżet Gminy zamknął się za 2019 rok wynikiem ujemnym w wysokości -729 934,54 zł.

Ze środków budżetu Gminy w 2019 roku spłacono raty zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 1 194 200,00 zł. Jednocześnie zaciągnięto kredyt długoterminowy na kwotę 3 000 000,00 zł. Zadłużenie Gminy na koniec 2019 roku z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wyniosło kwotę 4 551 400,00 zł z terminem spłaty w 2020 roku i latach następnych. Gmina na 31 grudnia 2019 roku nie posiadała wymagalnych zobowiązań z terminem płatności do

31 grudnia 2019 roku z tytułu dostaw towarów i usług, składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, a także wynikających z ustaw i orzeczeń sądu, udzielonych poręczeń i gwarancji.

Skutki obniżenia górnych stawek podatków za 2019 rok wyniosły 300 749,44 zł. Skutki udzielonych ulg, umorzeń, zwolnień z podatków za 2019 rok wyniosły 350 646,03 zł. Łącznie stanowi to kwotę 651 395,47 zł, tj. 1,8 % zrealizowanych dochodów.

Jak wynika ze sprawozdania budżetowego Gminy Kurów: stan zobowiązań na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 1 033 850,11 zł i stanowi wielkość związaną z bieżącą działalnością gminy i jednostek podległych np. opłaty za zakup usług, energii, materiałów a także zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2019 rok zatrudnionych pracowników. Wielkość należności wymagalnych wynosi ogółem 7 265 837,09 zł i stanowi między innymi:

1. podatek od nieruchomości osób prawnych - 5 924 285,78 zł
2. podatek od nieruchomości osób fizycznych - 860 064,89 zł
3. podatek rolny osób fizycznych -162 919,61 zł
4. podatek leśny osób fizycznych - 12 071,43 zł
5. podatek od środków transportowych osób fizycznych - 56 480,90 zł z czego zabezpieczono z należności głównej poprzez wpis do hipoteki zadłużenie wobec osób prawnych - 5 832 936,78 zł wobec osób fizycznych - 730 289,65 zł. Stan mienia uległ zmianie - wartość netto środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych oraz długoterminowych aktywów finansowych Gminy Kurów na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 51 946 477,11 zł.

W zakresie gospodarki mieniem nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

2. Wieloletnia Prognoza Finansowa

Wieloletnia Prognoza Finansowa (WPF) jest instrumentem wieloletniego planowania finansowego umożliwiającym zarządzanie finansami samorządowymi, której rola sprowadza się do zwiększenia efektywności, wiarygodności, przejrzystości, jawności i przewidywalności w gromadzeniu dochodów, przychodów oraz ponoszenia wydatków i rozchodów. Jej głównym celem jest skonfrontowanie potrzeb i określenie priorytetów rozwojowych, poprawę zdolności kredytowej oraz lepsze przygotowanie jednostki do wymagań Unii Europejskiej. W 2019 roku w WPF Gminy Kurów były zawarte następujące przedsięwzięcia wieloletnie:

- Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – realizacja w latach 2011-2020
  - Energooszczędne oświetlenie uliczne w Gminie Kurów – inwestycja planowana do zrealizowania w latach 2019-2022,
  - Montaż instalacji fotowoltaicznych w Gminie Kurów – inwestycja planowana do zrealizowania w latach 2019-2022,
  - Podwyższenie kapitału zakładowego ZUK Sp. z o.o. – zadanie do zrealizowania na lata 2019-2037,
- Wartości przyjęte w WPF na 2019 rok były zgodne z planem budżetu na rok 2019.

3. Strategia Rozwoju Gminy Kurów do roku 2010 z perspektywą do roku 2030

Strategia zakłada dwa główne cele strategiczne (obszary priorytetowe) Gminy Kurów: dalszą poprawę jakości życia mieszkańców oraz dalszy zrównoważony i trwały rozwój gminy.

Zgodnie z założeniami strategii cel strategiczny (obszar priorytetowy) „Dalsza poprawa jakości życia mieszkańców” jest i ma być realizowany przez następujące cele operacyjne:

1. Podniesienie poziomu wychowania i oświaty;
2. Upowszechnianie i rozwój kultury;
3. Poprawa dostępności usług medycznych i świadczeń pomocy społecznej;
4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego oraz stanu ochrony przeciwpożarowej i innych zdarzeń losowych oraz jakości zarządzania usług publicznymi;

Cel strategiczny (obszar priorytetowy) „Dalszy zrównoważony i trwały rozwój gminy” jest i ma być realizowany przez następujące cele operacyjne:

1. Rozwój przedsiębiorczości i pozyskiwanie inwestorów oraz promocja zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu;
2. Ochrona środowiska naturalnego oraz rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich w ramach wielofunkcyjnego i zrównoważonego rozwoju wsi i rolnictwa;
3. Poprawa dostępności komunikacyjnej – (e-komunikacja, drogi, telekomunikacja)
4. Zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego oraz wspieranie rozwoju turystyki i rekreacji;
5. Rozwój współpracy z gminami w kraju i zagranicą.

Realizacja wyżej wymienionych celów została nakreślona, rozpoczęta w 2019 roku i jest sukcesywnie realizowana m.in. poprzez:

Cel strategiczny (obszar priorytetowy) „Dalsza poprawa jakości życia mieszkańców”:

Ad. 1 Podniesienie poziomu wychowania i oświaty

- utworzenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kurowie,
- powołanie dyrektorów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kurowie oraz Zespołu Placówek Oświatowych w Klementowicach,
- zakończenie termomodernizacji budynków Szkoły Podstawowej w Kurowie i Zespołu Placówek Oświatowych w Klementowicach,
- rozpoczęcie przebudowy pomieszczeń stołówki w Kurowie – powiększenie jadalni dla dzieci i młodzieży w celu objęcia wszystkich chętnych posiłkami,
- podjęcie działań związanych z racjonalnym zarządzaniem arkuszami organizacyjnymi w zespołach tj. tworzenie klas o maksymalnej liczbie uczniów, ograniczenie zajęć w mało licznych grupach, ograniczenie i wprowadzenie efektywności w pracach świetlic szkolnych w celu stworzenia pełniejszej i atrakcyjniejszej oferty zajęć pozalekcyjnych oraz wydłużenie ich pracy,
- budowę placu zabaw w Klementowicach,
- budowę placu zabaw w Barłogach,
- rozpoczęcie prac projektowych w celu dostosowania klatki schodowej w budynku przedszkola w Kurowie,
- podjęcie prac projektowych w celu utworzenia żłobka,
- modernizację sal dydaktycznych i doposażanie w nowy sprzęt komputerowy,
- udzielanie stypendiów socjalnych na cele edukacyjne oraz stypendiów sportowych,
- realizację Rządowego programu pomocy uczniom – „Wyprawka szkolna”, „Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników”, „Dobry Strzał”,
- podjęcie działań projektowych zaplecza sportowego, sali gimnastycznej w Klementowicach, dostosowania pomieszczeń przedszkola w Klementowicach do obowiązujących przepisów, boisk przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kurowie,
- wykonanie dwóch Otwartych Stref Aktywności w Kurowie i Klementowicach,
- złożenie wniosków do Wojewody Lubelskiego na remonty stołówek w ZSP w Kurowie i ZPO w Klementowicach – wnioski nie otrzymały w 2019 r. dofinansowania,

Ad. 2 Upowszechnianie i rozwój kultury

- podjęcie działań w przedmiocie połączenia gminnych jednostek kultury Gminnego Ośrodka Kultury w Kurowie i Gminnej Biblioteki Publicznej w Kurowie w jedną jednostkę o nazwie Gminne Centrum Kultury i Sportu,

- reorganizację miękką ww. jednostek w związku z przechodzeniem zatrudnionych pracowników na emerytury w celu podniesienia usług kulturalnych dla mieszkańców,
- dokończenie termomodernizacji budynku GOK w Kurowie,
- pozyskanie środków zewnętrznych na budowę świetlicy wiejskiej w Dębie,
- dokończenie termomodernizacji budynku świetlicy w Brzozowej Gaci,
- wykonywanie remontów w ramach funduszu sołeckiego świetlic wiejskich w poszczególnych sołectwach,
- przygotowanie dokumentacji na świetlicę i strażnicę w Klementowicach oraz podjęcie starań w pozyskaniu środków zewnętrznych,
- współorganizacja dożynek powiatowych.

Ad. 3 Poprawa dostępności usług medycznych i świadczeń pomocy społecznej

- zakończenie termomodernizacji budynku Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurowie,
- nadzór i wspieranie jako organ tworzący Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kurowie,
- wsparcie finansowe Środowiskowego Domu Pomocy w Końskowoli w zakresie objęcia mieszkańców gminy świadczonymi usługami,
- realizację programów rządowych m.in. „Posiłek w szkole i w domu”, „Dobry start”, „opieka 75+” „pomoc wytnieniowa”,
- dostarczanie żywności w ramach Lubelskiego Banku Żywności.

Ad. 4 Poprawa bezpieczeństwa publicznego oraz stanu ochrony przeciwpożarowej i innych zdarzeń losowych oraz jakości zarządzania usług publicznymi

- uruchomienie systemu powiadamiania mieszkańców o zagrożeniach – aplikacja Blisko, system SMS,
- wykonanie dokumentacji pn. „Koncepcja modernizacji i rozwoju wodociągu zasilanego z ujęcia i SUW Olesin w Gminie Kurów”,
- zakup nowej pompy głębinowej na hydrofornię w Olesinie, remont pompy głębinowej, wymianę złoza filtracyjnego w 4 odżelaziaczach na hydroforni Olesin, wykonanie systemu monitoringu pomp głębinowych wraz z wymianą pionów tłocznych oraz wodomierzy w studniach głębinowych na hydroforni Olesin, zakup sprzętarki na hydrofornię, zakup chloratora na hydrofornię Klementowice w celu zapewnienia bezpieczeństwa w dostawach wody do celów bytowych. W 2019 r. pobór

- wody na terenie gminy wyniósł 228 115,54 m³, W ramach prac konserwacyjno-remontowych na sieci i przyłączach wodociągowych w roku 2019 : usunięto 16 awarii przy użyciu sprzętu ciężkiego, wymieniono 180 szt. wodomierzy, naprawiono 4 szt. hydrantów, zakupiono 4 szt. zbiorników na wodę pitną o pojemności 1 200 L na wypadek awarii wodociągowej, Woda dostarczana jest z 3 stacji uzdatniania wody do 7 823 odbiorców. Długość sieci wodociągowej wynosiła 103,00 km,
- utrzymanie jednostek OSP,
- zakończenie termomodernizacji budynku OPS w Kurowie, w którym mieści się komisariat Policji,
- udzielenie dotacji dla Państwowej Straży Pożarnej w Puławach,
- rozpoczęcie prac nad zmianą organizacji ruchu np. montaż progów zwalniających, ograniczeń tonażów czy prędkości,
- organizację konkursów pożarniczych,
- zmianę organizacyjną Urzędu Gminy Kurów, wprowadzenie m.in. stanowiska ds. kontroli podatkowej, ochrony środowiska, pozyskiwania środków zewnętrznych.

Cel strategiczny/obszar priorytetowy/ „Dalszy zrównoważony i trwały rozwój gminy”:

Ad. 1 Rozwój przedsiębiorczości i pozyskiwanie inwestorów oraz promocja zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu

- podjęcie działań w celu utworzenia spółdzielni socjalnej „Złoty Kur”,
- rozpoczęcie prac nad zmianami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kurów oraz planem zagospodarowania przestrzennego pod kątem potencjalnych inwestorów.

Ad. 2 Ochrona środowiska naturalnego oraz rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich w ramach wielofunkcyjnego i zrównoważonego rozwoju wsi i rolnictwa

- -rozpoczęcie prac nad projektem „Montaż instalacji fotowoltaicznych w Gminie Kurów”,
- zakończenie projektu „Montaż kolektorów słonecznych w Gminie Kurów”,
- zakończenie projektu II etapu kanalizacji,
- realizację gospodarki odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami – wydatki za gospodarowanie odpadami na terenie Gminy Kurów w roku 2019 wyniosły 946 617,00 zł, Na terenie gminy odbierane są z 2031 gospodarstw w tym 1-osobowych – 353, 2-osobowych – 572, 3-osobowych i więcej – 1106,
- zakończenie termomodernizacji budynku mienia komu-

- nalnego, przy ul. Lubelskiej 8 w którym znajduje się poczta, apteka, fryzjer,
- rozpoczęcie prac projektowych energooszczędnego oświetlenia ulicznego w gminie Kurów w miejscach gdzie nie ma jeszcze oświetlenia,
  - wykonanie oświetlenia LED przy drodze powiatowej w Wygodzie,
  - wykonanie oświetlenia LED przy drodze powiatowej w Zastawiu,
  - wykonanie oświetlenia LED przy drodze powiatowej w Kurowie - ul. Wojska Polskiego i Olesinie,
  - wykonanie dokumentacji projektowej oświetlenia w Płonkach, Brzozowej Gaci, Wólce Nowodorskiej,
  - rozpoczęcie programów sterylizacji i kastracji zwierząt właścicieli zamieszkałych na terenie Gminy Kurów,
  - stworzenie „Ekopatrolu” do kontrolowania obowiązków mieszkańców wynikających z przepisów ochrony środowiska i ochrony przyrody,
  - stworzenie wymaganej przepisami gminnej ewidencji zbiorników bezodpływowych szamb,
  - oczyszczanie ulic, terenów wsi, utrzymanie zieleni na terenach publicznych,
  - przeprowadzanie okresowych pielęgnacji pomników przyrody przypadających na rok 2019,
  - przyjmowanie i przekazywanie przez powołaną przez Wojewodę komisję szacującą straty w uprawach 302 protokołów szacowania strat w uprawach.

Ad. 3 Poprawa dostępności komunikacyjnej – (e-komunikacja, drogi, telekomunikacja)

- realizację projektu: „System informatyczny Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w województwie lubelskim realizowany w ramach Programu operacyjnego Innowacyjna gospodarka na lata 2007-2013”,
- realizację projektu: „Regionalne e – usługi publiczne dla mieszkańców Miasta Zamość, Gminy Baranów, Gminy Biszcza, Gminy Kurów oraz Powiatu Lubelskiego”,
- realizację projektu: Rozwijamy kompetencje cyfrowe w Gminie Kurów,
- pomoc przy realizacji programu Polska Cyfrowa – realizacja Internetu szerokopasmowego i światłowodów,
- przebudowę drogi powiatowej Nr 2534L Kurów- Karmarowice (pomoc finansowa dla powiatu),
- budowę drogi w Klementowicach (od Szkoły Podstawowej do Pałki),
- budowę chodnika przy drodze gminnej w sołectwie Klementowice,
- wykonanie dokumentacji projektowej rewitalizacja infrastruktury Alei Lipowej w Olesinie,
- wykonanie projektu odbudowy drogi gminnej w sołectwie Wólka Nowodorska Nr 107743L,
- wykonanie przebudowy drogi gminnej w Płonkach Nr 107726L – Stara Wieś,
- wykonanie dokumentacji modernizacji mostu przez rzekę Kurówkę w ciągu drogi gminnej nr 107721L w miejscowości Szumów,
- wykonanie projektu modernizacja mostu przez rzekę Kurówkę w ciągu drogi gminnej nr 107972L w miejscowości Wólka Nowodorska
- wykonanie drogi gminnej nr 107753L w Klementowicach – 381 m,
- rozpoczęcie prac przebudowy drogi gminnej (działka nr 666) w Barłogach dofinansowanej z Funduszu Dróg Samorządowych – wykonanie w 2019 r. dokumentacji projektowej oraz chodnika,
- wykonanie utwardzenia dna i odwodnienie wąwozu lesosowego w ciągu drogi gminnej nr 107731L od km 0+445 do km 0+600 w miejscowości Klementowice,
- wykonanie dokumentacji projektowej budowy chodnika przy drodze powiatowej Nr 2515L w Choszczowie,
- wykonanie dokumentacji projektowej budowy chodnika przy drodze powiatowej Nr 1514L w Kurowie,
- zakup działek na poszerzenia dróg, zjazdów, przejść: 117/4 i 117/6 w Wólce Nowodorskiej, 3278, 1040/4, 1040/7 w Kurowie, 186/2 w Olesinie,
- budowę wodociągu w Kurowie ul. Piaskowa,
- budowę przyłącza wodociągowego do SP ZOZ w Kurowie,
- budowę sieć wodociągowa w Kurowie przy ul. Warszawskiej do zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków mienia komunalnego,
- rozpoczęcie wykonania projektu rozbudowy stacji wodociągowej w Klementowicach,
- dofinansowanie i zwiększenie lokalnego transportu zbiorowego na trasie Bronisławka – Puławy,
- wykonanie cząstkowych remontów dróg gminnych ok. 400 m²,
- wykonanie nowych nawierzchni po budowie kanalizacji, w szczególności wybudowanie krawężników i wykonanie niwelety drogi w Brzozowej Gaci celem usunięcia zastoisk wody,
- wynegocjowanie i podpisanie porozumienia z wykonawcą budowy linii kolejowej, którego efektem jest wykonanie łącznie ok 2 km nowych nawierzchni asfaltowych oraz wprowadzenie zapisów zobowiązujących wykonawcę do naprawy uszkodzeń na drogach gminnych wynikłych z prac przy budowie,
- ustalenie zasad odśnieżania gminy, określenie 3 stre-

fy odśnieżania, w celu zapewnienia jak najszybszego przejazdu mieszkańcom gminy,

- złożenie wniosku do budżetu powiatu na realizację inwestycji na drogach powiatowych w Płonkach, Olesinie, Łakoci,
- podjęcie rozmów w sprawie przywrócenia połączeń PKS oraz złożenie wniosku do Wojewody Lubelskiego na połączenie Bronisławka – Puławy. Wniosek został odrzucony.

Ad. 4 Zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego oraz wspieranie rozwoju turystyki i rekreacji

- zwiększenie środków finansowych w budżecie na dotacje celowe w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego,
- wspieranie działalności organizacji m.in. Klubu Sportowego Garbarnia, Stowarzyszenia „Wspólna Szansa” z Klementowice, Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „Otwarty Krąg”, Koła Emerytów i Rencistów, Polskiego Związku Wędkarskiego, Klubu Sportowego „TOPSPIN”, Klubu Sportowego „MAYDAY TEAM”, Gminnej Orkiestry Dętej, Gminnego Chóru,
- dokończenie pomnika Józefa Piłsudskiego, starania w pozyskaniu środków na modernizację pomnika ofiar egzekucji na Starym Rynku w Kurowie, figurki Św. Jana Nepomucena w Kurowie,
- naprawa znaków przy szlakach rowerowych na terenie gminy,
- zakup działki nr 898/8 w Klementowicach – grunt z mogiłą 350 Polaków pochodzenia żydowskiego,
- wykonanie opinii mykologiczno-budowlanej zabytkowego budynku dawnej szkoły w Klementowicach,
- utrzymanie grobów poległych w czasie powstań narodowych, I i II Wojny Światowej, zakup wiązanek, zniczy, prace porządkowe, remonty mogił,
- wydawanie kwartalnika „O Nas”,
- złożenie wniosku do Ministra Kultury i dziedzictwa Narodowego w przedmiocie dofinansowania remontu pomnika upamiętniającego miejsce egzekucji więźniów Zamku Lubelskiego z 6 marca 1944 r. – wniosek oceniony pozytywnie, nie otrzymał dofinansowania z powodu braku środków finansowych,
- uczestnictwo w postępowaniu administracyjnym w przedmiocie zwrotu dóbr ziemskich Olesin.

Ad. 5. Rozwój współpracy z gminami w kraju i zagranicą

- współpracę z gminami powiatu puławskiego w ramach realizacji inwestycji drogowych, kulturalnych,
- utrzymywanie kontaktu z gminami posiadającymi kura

w herbie oraz zagraniczną gminą Frankenburg,

- prowadzenie rozmów z Konsulem Honorowym Austriackim w przedmiocie pozyskania środków na wykonanie ogrodzenia cmentarza wojennego w Olesinie,
- przyjęcie delegacji członków Austriackiego Czarnego Krzyża na cmentarzu wojennym w Olesinie.

4. Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kurów

W 2019 rozpoczęto procedurę przyjmowania wniosków do zmian studium. Termin składania wniosków określono do dnia 15 maja 2019 r.

Prowadzono analizy usytuowania na terenie gminy Głównego Punktu Zasilania oraz przeprowadzenia linii 110 kV będących strategiczną inwestycją zabezpieczającą w ciągłość dostaw energii elektrycznej oraz rosnących potrzeb odbiorców i potencjalnych inwestorów.

Prowadzono analizy kierunków w zakresie wyznaczania terenów pod kopalnie piasku i cmentarze.

Przeanalizowano potencjał działek mienia komunalnego pod kątem studium i planu.

5. Plan zagospodarowania przestrzennego

Uchwałą Nr V/46/2019 Rady Gminy Kurów z dnia 29 marca 2019 r. rozpoczęto procedurę zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Kurów. Celem opracowania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest uregulowanie sposobu zagospodarowania, użytkowania i przeznaczenia obszaru gminy z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa, oraz analiza i uwzględnienie złożonych wniosków o opracowanie zmian miejscowego planu.

W 2019 roku rozpoczęto również współpracę z właścicielami gruntów w centrum Kurowa w przedmiocie realizacji planu Kurów-Centrum i uwolnieniu potencjalnych terenów zabudowy mieszkaniowej.

Realizacja zmian planu będzie możliwa po uchwaleniu zmian studium.

6. Program opieki nad zabytkami 2017 – 2021

W 2019 roku program był realizowany przez opisane powyżej zadanie strategiczne Zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego.

Głównym zadaniem realizowanym przy zmianach w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest umieszczanie zapisów mających

na celu ochronę dziedzictwa kulturowego, umieszczenie w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy zapisów mających na celu ochronę dziedzictwa kulturowego, umieszczanie w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego Kurów–Centrum zapisów mających na celu ochronę dziedzictwa kulturowego.

7. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Kurów

Plan zakłada następujące cele: wykorzystanie energooszczędnych technologii źródeł światła, kompleksowe działanie z zakresu termomodernizacji i efektywności energetycznej w budynkach oraz obiektach publicznych, wykorzystanie potencjału słonecznego obszaru do produkcji energii elektrycznej. Plan ten realizowany był w 2019 roku i wpisywał się w strategię gminy opisany powyżej szczegółowo cel operacyjny Ochrona środowiska naturalnego.

8. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kurów na lata 2014 – 2020.

W ramach realizacji strategii przyznano pomoc finansową w formie zasiłków celowych, celowych specjalnych i okresowych na zabezpieczenie niezbędnych potrzeb bytowych, kosztów utrzymania mieszkania, zakup opału, odzieży, lekarstw. Pomoc uzyskują również osoby dotknięte zdarzeniem losowym, np. pożarem mieszkania.

Zasiłki okresowe przyznawane zostały osobom lub rodzinom, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Jest to zadanie własne, obowiązkowe gminy realizowane przez OPS, z tym że dofinansowanie z budżetu państwa pokrywa 100% kosztów zadania.

W okresie sprawozdawczym zasiłki wypłacone zostały 34 rodzinom, w tym z powodu: bezrobocia – 24 rodzinom, długotrwałej choroby – 4 rodzinom, niepełnosprawności – 5 rodzinom, z innych powodów – 2 rodzinom. Minimalną wysokość zasiłku gwarantuje ustawa o pomocy społecznej i wysokość ta wynosi: dla osoby samotnie gospodarującej – 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej wynikającym z ustawy a dochodem tej osoby; dla rodziny – 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny wynikającym z ustawy a dochodem tej rodziny.

Zasiłki celowe i celowe specjalne przyznawano osobom uprawnionym dla zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb bytowych. Łącznie przyznano świadczenia 75 rodzinom, w tym przede wszystkim na zakup opału, dofinansowanie

kosztów zakupu leków i leczenia, bieżących opłat, doposażenia dzieci do szkoły, odzieży. Dodatek mieszkaniowy jest częściową pomocą w opłatach za mieszkanie dla osób o niskich dochodach. Świadczenie to jest uzależnione od 3 kryteriów: tytułu prawnego do lokalu, kryterium dochodowego i powierzchni mieszkania. Ośrodek wypłaca dodatki mieszkaniowe dla dwóch rodzin.

Zasiłki stałe są zadaniem własnym obowiązkowym gminy z zakresu pomocy społecznej realizowane przez OPS i finansowane w całości z budżetu państwa.

Wypłacono łącznie takich świadczeń 451 w postaci zasiłku stałego dla 45 osób niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, których dochód nie przekraczał kryterium dochodowego.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze, opieka 75+. Otrzymane środki finansowe, przeznaczone na dofinansowanie kosztów w zakresie świadczenia usług opiekuńczych, zostały wykorzystane zgodnie z zasadami Programu i zawartą Umową Nr 1010 z dnia 30.09.2019 roku. Dotację wykorzystano na pokrycie kosztów wynagrodzenia brutto, w kwocie 5 413,04 zł, oraz odprowadzanych od niego przez pracodawcę składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe oraz wypadkowe, (w kwocie 2 766,34 zł) jednej opiekunki środowiskowej zatrudnionej w OPS na podstawie umowy o pracę w wymiarze czasu pracy 3/4 etatu. Dzięki realizacji Programu zapewniono świadczenie usług opiekuńczych dla 4 osób starszych w miejscu ich zamieszkania. Prawo do korzystania z usług opiekuńczych przyznano wszystkim osobom w wieku 75 lat i więcej, które o to wystąpiły. Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 ustanowiono w dniu 15.10.2018 r. Zastąpił on dotychczas realizowany Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020. Strategicznym celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci oraz młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich, oraz osób dorosłych, zwłaszcza osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych.

Ze środków udziela się wsparcia w szczególności: dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym, w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, bądź też świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Z posiłków łącznie skorzystało 79 uczniów, w tym 22 dzieci do 7. roku życia oraz 57 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. Z posiłków skorzystały ogółem 42 rodziny (181 osób w rodzinach). Wydano 8478 posiłków, w tym 1979 w przedszkolach i 6499 dla uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. Średni koszt posiłków to 3,32 zł (3,05 zł dla dzieci w wieku przedszkolnym i 3,40 zł w pozostałych przypadkach). Wykorzystano całość otrzymanego dofinansowania, tj. 36 000,00 zł. Wkład własny Gminy w realizację zadania wyniósł 27 273,90 zł. Przyznano również pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku, tj. zasiłku celowego na zakup żywności dla 44 rodzin na kwotę 28 340,00 zł. W ramach Programu sfinansowano także dożywianie dla 14 uczniów wytypowanych przez dyrektorów, (w tym przypadku nie sporządza się wywiadów środowiskowych ani nie ustala się sytuacji dochodowej i rodzinnej osób). Opłacono 1732 posiłki na łączną kwotę 6 788,00 zł (w tym: 2 926,00 zł – środki własne Gminy oraz 3 862,00 zł – środki z budżetu państwa).

9. Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Kurów na lata 2017 – 2032”

W ramach realizacji Programu Gmina przystąpiła do projektu pn. „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego”, współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020 Osi priorytetowej 6 Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów, Działanie 6.3. Gospodarka odpadami realizowanego wspólnie z Samorządem Województwa Lubelskiego. Finansowaniem i realizacją projektu zajmuje się Samorząd Województwa Lubelskiego. „Gminny Koordynator” – osoba wyznaczona przez Wójta Gminy odpowiedzialna m.in. za przyjmowanie Zgłoszeń lokalizacji od osób fizycznych i ich weryfikację I stopnia.

Pomoc kierowana była do osób fizycznych, którzy posiadają wyroby i/lub odpady azbestowe na terenie gminy Kurów. W 2019 r. został ogłoszony jeden nabór wniosków w miesiącu czerwcu, łącznie zebrano 35 wniosków. W 2019 r. zostało zutyliзовanych odpadów azbestowych ok. 156 Mg.

10. Program ochrony środowiska

W ramach realizacji programu w 2019 roku zakończono roboty budowlane w ramach projektu „Kompleksowy system wodnościekowy Gminy Kurów- etap II”, w ramach

którego: wybudowano ok. 25 km sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami na terenie msc. Kurów, Brzozowa Gać, w wyniku czego do sieci zostało podłączonych ok. 600 nowych gospodarstw domowych; wymieniono ok. 2,5 km sieci wodociągowej na terenie Kurowa; przebudowano i wymieniono ok. 150 kompletnych przyłączy wodociągowych. W związku z realizacją kanalizacji w okresie sprawozdawczym odebrano do zbiorczej sieci kanalizacyjnej i oczyszczono 68 338,7 m³ ścieków (wzrost w stosunku do roku 2018 o 43054,98 m³ czyli 170, 29 %) wyprodukowanych przez ok. 2 500 użytkowników, oraz 11 863,3 m³ ścieków dowiezionych taborem asenizacyjnym (spadek w stosunku do roku 2018 o 2 376,6 m³, procentowo spadek o 16,69%) do stacji zlewnej w Kurowie. Długość sieci kanalizacji sanitarnej na koniec 2019 roku wynosiła 28 km. W roku 2019 nie odnotowano awarii na sieci i przyłączach kanalizacyjnych. Ponad to uzyskano pozwolenie na użytkowanie nowo wybudowanej kwatery nr 2 składowiska odpadów w Szumowie.

Wydawanie decyzji środowiskowych dla przedsięwzięć inwestycyjnych. W ramach pracy wydziału prowadzone są postępowania ws. wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W 2019 r.: – w styczniu 2019 r. wydano decyzję stwierdzającą brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na „budowie obiektu mostowego na rzece Kurówce w ciągu drogi powiatowej 2537L wraz z rozebraniem istniejącego mostu;”, – w czerwcu 2019 r. wydano decyzję stwierdzającą brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „KŁODA VII” w miejscowości Kłoda, gmina Kurów, na działkach o nr ewid. 708, 709/1, 710/3 i 710/5; – w czerwcu 2019 r. wydano decyzję stwierdzającą brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na „zakupie nowych maszyn i urządzeń oraz środków transportu wewnętrznego do przedsiębiorstwa IKRA – Maciej Bolesławski, Krzysztof Bolesławski – Spółka Jawna”; – w lipcu 2019 r. odmówiono wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji planowanego przedsięwzięcia polegającego na: „budowie fermy krów mlecznych w miejscowości Dęba, gmina Kurów” w obrębie części działek o nr ewid.: 172/3, 173, 174, obręb Dęba, gmina Kurów ze względu na niezgodność lokalizacji ww. inwestycji z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; – w lipcu 2019 r. odmówiono wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji planowanego przedsięwzięcia polegającego na: „budowie fermy krów mlecznych w miejscowości Dęba,

gmina Kurów” w obrębie części działek o nr ewid.: 168, 169, 170, 171, obręb Dęba, gmina Kurów ze względu na niezgodność lokalizacji ww. inwestycji z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; – w sierpniu 2019 r. wydano decyzję stwierdzającą brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na utworzeniu „Punktu Skupu Surowców Wtórnych na działce nr ew. 149/4, obręb 12 - Olesin, gmina Kurów”; W 2019 r. wydano 2 decyzje zezwalające na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości płynnych na terenie Gminy Kurów. W 2019 r. na terenie Gminy rozpoczęto inwentaryzację zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Ponadto rozpoczął się cykl kontrolny właścicieli nieruchomości z ustawowych obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Kontrola polegała na wezwaniu właściciela nieruchomości do Urzędu celem przedłożenia zawartej umowy z przedsiębiorcą posiadającym zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych oraz okazaniu dowodów potwierdzających uiszczenie opłat za tę usługę (rachunki, faktury vat).

11. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Kurów na lata 2015 – 2019

W skład mienia komunalnego wchodzi 2 działki zabudowane budynkami mieszkalnymi: w miejscowości Kłoda 55 działka nr 259/1 oraz w miejscowości Klementowice 20 działka nr 702/1. Gmina Kurów jest też właścicielem lokalu mieszkalnego o powierzchni 56,90 m² w bloku w Kurowie przy ul. Głowackiego 1 oraz posiada prawo własności udziału w gruncie. W przejętych do zasobu mienia komunalnego budynkach szkolnych utworzone zostały trzy lokale mieszkalne: w Płonkach lokal mieszkalny o powierzchni użytkowej 55,70 m²; w Łąkoci dwa lokale mieszkalne po 46 m². Gmina Kurów posiada udział w 1/2 części w budynku mieszkalnym w Olesinie wynajmowany na cele mieszkalne. Umowy najmu lokali mieszkalnych zawarte są na czas nieokreślony. Z tytułu najmu lokali mieszkalnych najemcy opłacają czynsz miesięczny wg stawki bazowej ustalonej przez Wójta Gminy i czynników zwiększających i zmniejszających zawartych w Wieloletnim Programie Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Kurów.

12. Gminy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019

Program realizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach Budżetu Gminy Kurów - plan w roku 2019 obejmował kwotę 98 420,00 zł, wykonano kwotę 97 152,18 zł. W ramach programu poniesiono wydatki na utrzymanie lokalu „Przystanek”, który spełniał różne funkcje: punkt informacyjno-konsultacyjny, zajęcia grupy wsparcia dla kobiet, świetlica opiekuńczo rozwojowa dla dzieci i młodzieży itp. Wydatki na utrzymanie obejmują koszty ogrzewania, oświetlenia, poboru wody, usługi telefonicznej, przeglądy i konserwacje instalacji gazowej, co, alarmowej, środki czystości, wyposażenie i materiały do zajęć plastyczno - technicznych, ruchowych, rozwojowych oraz artykułów spożywczych do poczęstunku dzieci i młodzieży w trakcie zajęć i konkursów, a także wydatki na badania przez biegłych: psychologa i psychiatry osób zgłoszonych do komisji w celu wydania opinii o stopniu uzależnienia od alkoholu i formie leczenia oraz opłata sądowa od złożonych wniosków o leczenie odwykowe osób uzależnionych, profilaktykę wśród dzieci, młodzieży i dorosłych (programy profilaktyczne, konkursy, akcje, uroczystości, zajęcia sportowe w czasie ferii, festyny, wycieczki, zabawy, kolonie i obozy), szkolenia dla członków GKRPA.

W 2019 roku powołano pełnomocnika Wójta Gminy Kurów ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

13. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019

Program realizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach Budżetu Gminy Kurów - plan w roku 2019 obejmował kwotę 5 000,00 zł, wykonano kwotę 4 992,00 zł. W ramach realizacji programu przeciwdziałania narkomanii sfinansowano programy profilaktyczne dla młodzieży z grupy ryzyka zagrożonej problemem narkomanii oraz uzależnień w celu zwiększenia świadomości problemu w środowisku najbardziej narażonym na niebezpieczeństwo oraz ograniczenia szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych narkomanią.

14. Roczny Program Współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego

W ramach programu w zakresie upowszechniania kultury i dziedzictwa narodowego pozostałej udzielono do-

tacji na wspieranie przedsięwzięć kultywujących tradycje ludowe w ramach ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie w kwocie 17 965,00 zł.

W ramach programu w zakresie sportu przekazano dotację zgodnie z umową zawartą z Kurowskim Klubem Sportowym „Garbarnia” w Kurowie na wykonanie zadania publicznego w ramach upowszechniania kultury fizycznej i sportu w formie powierzenia wykonania zadania dotację w kwocie 65 500,00 zł, dotację zgodnie z umową zawartą z klubem sportowym „TOPSPIN” w Kurowie na wykonanie zadania publicznego w ramach upowszechniania kultury fizycznej i sportu w formie powierzenia (tenis stołowy) w kwocie 6 500,00 zł, dotację zgodnie z umową zawartą ze stowarzyszeniem „Wspólna szansa Klementowice” na wykonanie zadania publicznego w ramach upowszechniania kultury fizycznej i sportu w formie powierzenia (2 000,00 siatkówka, 5 440,00 piłka nożna) w kwocie 7 440,00 zł, dotację zgodnie z umową zawartą ze stowarzyszeniem „Mayday Team” w Kurowie na wykonanie zadania publicznego w ramach upowszechniania kultury fizycznej i sportu w formie powierzenia (kolarstwo) w kwocie 9 999,00 zł

15. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kurów w roku 2019

W ramach realizacji programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kurów w roku 2019 przyjętego Uchwałą Rady Gminy Nr V/39/2019 z dnia 29 marca 2019 r.- 156 właścicielom zwierząt z terenu gminy Kurów, wydano skierowania na zabiegi związane z zapobieganiem i ograniczeniem bezdomności zwierząt, w tym: zabieg sterylizacji: - pies (suka) - 58, kot (kotka) - 108. zabieg kastracji: pies - 5, kot - 29. Łącznie wydano skierowania na 200 zabiegów. Ponadto w ramach „Programu” oraz ustawy o ochronie zwierząt:

5 psów umieszczono w schronisku dla Zwierząt w Puławach prowadzonym przez Zakład Usług Komunalnych w Puławach, 7 psów bezdomnych i 1 kota przekazano do adopcji (przy dużej pomocy redakcji Wspólnoty Puławskiej). Łącznie na realizację zadań wynikających w Programu i ustawy o ochronie zwierząt i ustawy o ochronie przyrody wydatkowano środki finansowe w wysokości 42 374,53 zł (dyżur schroniska, karma, leczenie zwierząt dzikich i bezdomnych, szczepienia zwierząt przeznaczonych do adopcji, utylizacja zwierząt padłych znalezionych przy drogach gminnych oraz zabiegi sterylizacji i kastracji).

16. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kurów na lata 2020-2023

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kurów powstał w roku 2011. Działa na rzecz mieszkańców naszej Gminy realizując założenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Głównym „narzędziem” pracy Grup Roboczych, przez które działa Zespół jest procedura i formularz Niebieskiej Karty. Jest to procedura opisująca sytuacje, w których dochodzi do przemocy w rodzinie, a także działania podejmowane na rzecz osób poszkodowanych. W 2019 roku instytucje z terenu Gminy zobowiązane do udzielania wsparcia osobom doznającym przemocy wszczęły procedurę Niebieskiej Karty w 12 przypadkach, 8 procedur kontynuowano z poprzedniego roku. Udzielono wsparcia 20 osobom dotkniętym przemocą. Trzy przypadki zostały skierowane do prokuratury. Osobom doświadczającym przemocy i ich rodzinom udzielana jest pomoc psychologiczna przez psychologa zatrudnionego przez GKRPA, oferowana jest pomoc socjalna przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej. Osoby uzależnione od alkoholu kierowane są do GKRPA, w zeszłym roku było to 7 osób stosujących przemoc. GZIdsPP współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach na rzecz podejmowania różnych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby doznającej przemocy oraz podjęcia terapii i leczenia przez osoby stosujące przemoc. Gminny Zespół Interdyscyplinarny realizując Gminny Program wspiera działania stowarzyszeń, których celem jest edukowanie dzieci i młodzieży na temat agresji i jej skutków np. współpracując ze stowarzyszeniem Emocja, czy psychologami szkolnymi.

17. Gminny Program Wpierania Rodziny w Gminie Kurów na lata 2017-2019

Zgodnie z treścią art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821) do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny.

W ramach działań profilaktycznych w gminie ustawa wprowadza m.in. obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. W ramach Programu w gminie realizowane są zadania takie jak: Podnoszenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny oraz promowanie jej prawidłowego modelu. Praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu

funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji oraz ochrona dzieci przed wszelkimi rodzajami przemocy, zaniedbania, brakiem należytej opieki ze strony rodziców realizowane były przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurowie we współpracy z placówkami oświatowymi (w tym pedagogami szkolnymi), kuratorem sądowym, lekarzami, dzielnicowymi, Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W ramach realizacji Programu w Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniony jest asystent rodziny. Do funkcji asystenta rodziny zaliczono funkcję wsparcia psychiczno-emocjonalnego, diagnostyczno-monitorującą, opiekuńczą, doradczą, mediacyjną, wychowawczą, motywująco-aktywizującą. Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny. W 2019 r. asystent rodziny współpracował z 5 rodzinami. Wynagrodzenie asystenta rodziny w dużej mierze finansowane jest z dotacji celowej z budżetu państwa w ramach Programu rządowego.

Praca asystenta koncentrowała się głównie na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których są dzieci. Głównym celem pracy z rodziną było podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny i umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, utrzymania w czystości mieszkania, zarządzania budżetem domowym, współpracy ze szkołą, pedagogiem, kuratorem, służbą zdrowia oraz radzenia sobie z bieżącymi problemami, pomoc w terminowym realizowaniu spraw urzędowych, podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia i bezpieczeństwa dzieci i rodzin; udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej. Wspieranie rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej. Rodzinom udzielano pomocy finansowej, w tym w formie opłacania posiłków dzieciom w szkołach. W ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 w 2019 roku 420 osób otrzymało pomoc żywnościową z Banku Żywności. Ogółem wydano ponad 23 tony żywności. Prowadzone były również działania towarzyszące Podprogramu – warsztaty „Smaki tradycji” oraz „Zarządzanie budżetem domowym”, w których wzięło udział 50 osób. Pięcioro dzieci z Gminy Kurów uczestniczyło w wypoczynku letnim finansowanym i organizowanym przez Kuratorium Oświaty. Organizowano zbiórki żywności, zabawek, przyborów szkolnych w ramach corocznej edycji „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimą”.

Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej oraz umożliwienie im powrotu do rodzin biologicznych. W 2019 r. Ośrodek Pomocy Społecznej finansował pobyt 1 dziecka w rodzinie zastępczej. Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej objął poradnictwem specjalistycznym i pracą socjalną oraz pomocą asystenta 1 rodzinę, której dziecko zostało umieszczone w rodzinie zastępczej. Działania te miały na celu odbudowę więzi rodzinnych, doprowadzenia do powrotu dziecka pod opiekę rodzica.

Ponad realizację strategii, planów i programów w 2019 roku w Urzędzie Gminy Kurów zostały przeprowadzone kontrole z regionalnej Izby Obrachunkowej, Wojewódzkiego Funduszu Środowiska i Gospodarki Wodnej, Urzędu Wojewódzkiego.

Zostały zorganizowane i przeprowadzone wybory do Parlamentu Europejskiego oraz w sołectwach wybory sołtysów i rad sołeckich.

W 2019 roku odbyło się 9 posiedzeń Rady Gminy Kurów VIII kadencji, na których przyjęto 85 uchwał.

Sesje Rady Gminy Kurów VIII Kadencji w roku 2019.....9

Posiedzenia Komisji:

- Budżetu, Finansów, Mienia Komunalnego i Inicjatyw Społecznych.....6
- Oświaty, Kultury, Zdrowia, Opieki Społecznej i Bezpieczeństwa Publicznego 7
- Rolnictwa, Leśnictwa, Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska.....1
- Rewizyjnej.....9
- Wspólnej.....3
- Skarg Wniosków i Petycji.....2

Po szerokim omówieniu raportu przez Pana Wójta Arkadiusza Małeckiego została przeprowadzona Debata nad Raportem.

Pan Przewodniczący poinformował zebranych, że zgodnie z zapisami art. 28 aa ustawy o samorządzie gminnym, mieszkańcy zostali zaproszeni do udziału w Debacie, poprzez zamieszczenie informacji na stronie Gminy Kurów wraz z formularzami zgłoszeń oraz list poparcia udziału w debacie.

W oznaczonym w ustawie terminie nie wpłynęło żadne zgłoszenie od mieszkańców.

Pan Przewodniczący poprosił radnych o zabieranie głosu w debacie na temat Raportu o Gminie Kurów za rok 2019.

Głos zabrał Pan Radny Jan Wóźniak, który stwierdził,

że „Raport” jest dokumentem, z którego można dowiedzieć się wielu ciekawych informacji o działalności gminy w roku 2019. Stwierdził, że przygotowanie dokumentu wymagało wielu godzin pracy. W swojej wypowiedzi Radny odniósł się do zagadnień zawartych w raporcie.

Pozostali radni nie zabierali głosu w Debacie nad Raportem o stanie Gminy Kurów za 2019 rok.

Następnie przystąpiono do podjęcia uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy za 2019 rok.

Prowadzący obrady Przewodniczący Rady Gminy – Pan Artur Poniewierski stwierdził, że Rada zapoznała się już z Raportem o stanie gminy. Przypomniał, że uchwałę w sprawie wotum zaufania, zgodnie z art. 28 aa ust.9 ustawy o samorządzie gminnym, Rada Gminy podejmuje bezwzględną większością głosów swego ustawowego składu.

Przedstawił projekt uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy Kurów za 2019 rok. Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono i Przewodniczący Rady Gminy zarządził przeprowadzenie głosowania.

W zarządzonym głosowaniu za przyjęciem uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy Kurów za 2019 rok głosowało „15” radnych, przeciw „0” radnych, wstrzymało się od głosu „0” radnych.

Przewodniczący Rady Gminy Pan Artur Poniewierski stwierdził, że Uchwała Nr XV/138/2020 w sprawie udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy Kurów za rok 2019 została przez Radę Gminy Kurów podjęta.

Poprzez podjęcie tej uchwały Wójtowi Gminy Kurów udzielono wotum zaufania za całokształt działalności organu wykonawczego w roku 2019.

W dalszej kolejności przystąpiono do podjęcia uchwały w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Kurów

na wnioszek Komisji Rewizyjnej.

Prowadzący obrady Przewodniczący Rady Gminy – Pan Artur Poniewierski stwierdził, że Rada zapoznała się już z wnioskiem Komisji Rewizyjnej w przedmiocie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy z tytułu wykonania budżetu gminy za 2019 rok oraz opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w tej sprawie.

Przedstawione zostały również opinie Regionalnej Izby Obrachunkowej i Komisji Rewizyjnej dotyczące wykonania budżetu gminy za rok 2019.

Przypomniał, że uchwałę w sprawie absolutorium, zgodnie z art. 28 a ust.2 ustawy o samorządzie gminnym, Rada Gminy również podejmuje bezwzględną większością głosów swego ustawowego składu. Następnie przedstawił projekt uchwały w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Kurów za 2019 rok.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono więc Przewodniczący Rady Gminy zarządził przeprowadzenie głosowania.

W zarządzonym głosowaniu za przyjęciem uchwały w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Kurów za 2019 rok głosowało „15” radnych, przeciw „0” radnych, wstrzymało się od głosu „0” radnych.

Przewodniczący Rady Gminy Pan Artur Poniewierski stwierdził, że Uchwała

Nr XV/139/2020 w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Kurów za rok 2019 została przez Radę Gminy Kurów podjęta.

Pan Arkadiusz Małecki - Wójt Gminy przyjął gratulacje od zgromadzonych na XV Sesji Rady Gminy Kurów oraz podziękował za pozytywne ustosunkowanie się do jego pracy.

Z PRACY RADY GMINY KURÓW – VIII KADENCJA

(UCHWAŁY PODJĘTE W OKRESIE od dnia 16 marca 2020 r. do 8 lipca 2020 r.)

XIV SESJA - VIII KADENCJA RADY GMINY KURÓW W DNIU 06 MAJA 2020 R.

1.	Uchwała Nr XIV/123/2020 w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Kurów.
2.	Uchwała Nr XIV/124/2020 zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia wysokości opłaty za zajęcie 1 m ² pasa drogowego dróg gminnych, dla których zarządcą jest Gmina Kurów.
3.	Uchwała Nr XIV/125/2020 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kurów na lata 2020 – 2022.
4.	Uchwała Nr XIV/126/2020 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do uzyskania pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.
5.	Uchwała Nr XIV/127/2020 w sprawie ustanowienia programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2020– 2023.
6.	Uchwała Nr XIV/128/2020 w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie darowizny, na rzecz Powiatu Puławskiego, nieruchomości położonej w miejscowości Dęba.
7.	Uchwała Nr XIV/129/2020 w sprawie wyrażenia zgody na nabycie na cel publiczny, nieruchomości położonej w Brzozowej Gaci.
8.	Uchwała Nr XIV/130/2020 w sprawie wyrażenia zgody na nabycie na cel publiczny, nieruchomości położonej w Kurowie.
9.	Uchwała Nr XIV/131/2020 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie na okres 4 lat kolejnej umowy dzierżawy stawów rybnych położonych w Olesinie.
10.	Uchwała Nr XIV/132/2020 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie na okres 4 lat, kolejnej umowy dzierżawy działki mienia komunalnego położonej w Klementowicach.
11.	Uchwała Nr XIV/133/2020 w sprawie wystąpienia z wnioskiem do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz z wnioskiem w przedmiocie zniesienia urzędowych nazw miejscowości w Gminie Kurów.
12.	Uchwała Nr XIV/134/2020 w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na rok 2020-2038.
13.	Uchwała Nr XIV/135/2020 w sprawie zmian budżetu gminy na rok 2020.

XV SESJA - VIII KADENCJA RADY GMINY KURÓW W DNIU 8 LIPCA 2020 R.

1.	Uchwała Nr XV/136/2020 w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem Wójta Gminy Kurów z wykonania budżetu, za 2019 rok.
2.	Uchwała Nr XV/137/2020 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kurowie, za rok 2019.
3.	Uchwała Nr XV/138/2020 w sprawie udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy za 2019 rok,
4.	Uchwała Nr XV/139/2020 w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Kurów za rok 2019.
5.	Uchwała Nr XV/140/2020 w sprawie wyrażenia zgody na nabycie w drodze darowizny nieruchomości położonej w Kurowie.
6.	Uchwała Nr XV/141/2020 w sprawie wyrażenia zgody na nabycie na cel publiczny nieruchomości położonej w Kurowie.
7.	Uchwała Nr XV/142/2020 w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na rok 2020 - 2038.
8.	Uchwała Nr XV/143/2020 w sprawie zmian budżetu gminy na rok 2020.
9.	Uchwała Nr XV/144/2020 w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Puławskiemu na realizację zadania z zakresu właściwości powiatu pod nazwą „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1514 L Kurów – Michów w msc. Łąkoć”.
10.	Uchwała Nr XV/145/2020 w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Puławskiemu na realizację zadania z zakresu właściwości powiatu pod nazwą „Budowa parkingu przy drodze powiatowej Nr 2535 L Klementowice-Bronice w msc. Buchałowice”.
11.	Uchwała Nr XV/146/2020 w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Puławskiemu na realizację zadania z zakresu właściwości powiatu pod nazwą „Odtworzenie istniejącego rowu wzdłuż drogi powiatowej Nr 2535 L Klementowice-Bronice w msc. Buchałowice”.
12.	Uchwała XV/147/2020 w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości w drodze darowizny na rzecz Gminy Kurów.
13.	Uchwała XV/148/2020 w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Kurów w roku szkolnym 2020/2021.
14.	Uchwała XV/149/2020 w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Kurów.

Antoni Sułek

Mój rok 1944/1945

Autor tego tekstu jest zapisany w historii i pamięci lokalnej. Urodzony w 1915 r. w Łakoci – Pożarnicy, w przodującej rodzinie Wawrzyńca i Katarzyny Rodaków, jako jedyny ze wsi w tej okolicy doszedł do uniwersytetu, studiował na KUL. Brał udział w wojnie 1939 r., a po powrocie na wieś zaczął wydawać gazetkę „Orle Ciosy”. Mając za sobą przeszkolenie wojskowe, tworzył miejscową partyzantkę, z czasem jako „Józef Rola” został komendantem obwodu Puławy Batalionów Chłopskich, jednego z najbardziej walecznych.

„Po wyzwoleniu” Stefan Rodak, radykalny działacz ludowy, zachował dystans wobec komunistycznej „władzy ludowej”. Choć nie zszedł do podziemia, to jesienią 1944 r. został aresztowany i uwięziony na Zamku, a sąd garnizonowy skazał go na karę śmierci. Po inwentaryzacjach ludowców wyrok zamieniono mu na 10 lat więzienia, wyszedł na wolność w 1955 r., po Październiku 1956 r. został zrehabilitowany i uznany za bohatera. W więzieniach stracił zdrowie, zmarł w 1975 r., w wieku zaledwie 60 lat.

Stefan Rodak napisał para-dokumentalne wspomnienia: „Maszerują chłopskie bataliony” (1960) i „Marшем podziemnym” (1970), obie

Przeciw niepamięci

Antoni Sułek

Stefan Rodak

książki kończą się na „wyzwoleniu”. W 1970 r. napisał ciąg dalszy swej biografii, opracowanie na konkurs „Mój rok 1944/1945”, ogłoszony przez „Zielony Sztandar”. Praca została wyróżniona, ale była „niecenzurowalna” i nigdy nie ukazała się drukiem, pozostała w archiwum i w szufladach rodziny.

Praca liczy 35 stron maszynopisu. Składa się z krótkiego wstępu ideowego, części „Terror okupanta”, „Walki w przededniu wyzwolenia”, „Po wyzwoleniu...”, „Areszt i śledztwo” oraz krótkiego zakończenia „Po latach...”. Przedrukujemy tutaj dwie ostatnie części, o wydarzeniach opisanych w dwu pierwszych, można przeczytać w książkach Rodaka. Do tekstu nie wprowadzono żadnych skrótów lub zmian. Całość opracowania dostępna jest w Ośrodku Karta.

Prof. Antoni Sułek

Po wyzwoleniu...

Powiat puławski wolny był od okupanta hitlerowskiego. Front zatrzymał się na Wiśle. Tam huczał obustronny ogień artyleryjski. Szczęrze witaliśmy wszędzie frontowych żołnierzy Armii Czerwonej. Wysoko ceniliśmy ich bohaterską walkę. Oni też sławili nasze „gierojstwo”.

Wojsko Polskie ujrzałem, kwaterując we wsi Dęba. Oficerowie wyrażali żal, że nie przygotowano im owacyjnego powitania, że nie napotykają na entuzjazm i bramy powitalne. Pewną winę ponosili tu kwatermistrzowie, którzy jako pierwsze jaskółki sygnalizowali zbliżanie się wojska. Niewłaściwy

był dobór tych żołnierzy, reprezentujących odrodzone Wojsko Polskie. Ludzie otwarcie odpowiadali na zarzuty oficerów, że w osobach kwatermistrzów widziano tu tylko Żydów albo żołnierzy słabo lub wcale nie umiejących mówić po polsku, mimo noszenia polskich mundurów. Taka czołówka winna być starannie dobrana. Centralna prasa Rocha oraz Biuro Propagandy i Informacji /BIB/ posiały do „armii Wasilewskiej i Berlinga” nieufność, do tego WP na Wschodzie i teraz zbierały owoce. Toteż ludzie znajdowali potwierdzenie rzekomej słuszności tych ocen między innymi i w tym, że z przybytymi żołnierzami można było rozmawiać szczerze na tematy polityczne i dyskutować, ale tylko w cztery oczy. Zawsze milkły rozmowy, gdy zbliżał się ktoś trzeci...

Nie rozumieliśmy polityki Związku Radzieckiego. Żywiliśmy w większości żal za zajęcie terenów po Bug i to akurat w tragicznym wrześniu 1939 roku. Hańbiące były słowa ministra Mołotowa, stwierdzające, że „nareszcie ten pokraczny twór Traktatu Wersalskiego - Polska – przestał istnieć”. Wiedzieliśmy o wysiedleniu z wyzwolonych wówczas przez ZSRR terenów w głąb Rosji. Los ten dotknął w styczniu 1940 roku moją siostrę i jej rodzinę, gospodarującą koło Równego. Szwagier nie był osadnikiem wojskowym, nie był działaczem politycznym, nie należał do żadnego stronnictwa. Nie był więc człowiekiem, do którego można by mieć pretensję za rok 1920 i za politykę Piłsudskiego. A jednak został oddzielony od rodziny i nie wrócił do Polski. Gdzieś zostały jego prochy

jako nieznanego Polaka. Gdzie? Za jakie przewinienia...?

Trudno było wierzyć w te głębokie przeobrażenia, o których dziś wiemy, jakie wnosił ustrój radziecki w swym kraju. Gospodarczych osiągnięć nie widzieliśmy, bo były za daleko.

A wychowanie człowieka w nowym ustroju...?

Podziwialiśmy męstwo żołnierzy Armii Czerwonej, doskonałą strategię jej dowódców i cieszyliśmy się każdym odniesionym przez nią sukcesem, który zbliżał kres walki i męki naszego narodu. Ale wiedzieliśmy również o licznych zdrajcach Związku Radzieckiego, o własowcach. Na terenie powiatu puławskiego wiele było garnizonów Turkmenów, Turkiestanów, Uzbeków, Kozaków ubranych w mundury niemieckie. Urodzili się i wychowali byli już w nowym ustroju, za władzy radzieckiej. Był to jednak najgorszy element hitlerowskiego wojska. To oni na rozkaz Niemców paliли nasze wsie, to oni rabowali, dokonywali licznych gwałtów. Okupant wyręczał się nimi w najbardziej krwawych pacyfikacjach. Nie pomogło kastrowanie, dokonywane przez partyzantów na tych zboczeniach. Byli największą plagą dla ludności powiatu.

A nacjonalizm ukraiński we wschodniej Lubelszczyźnie i za Bugiem...? To był skutek przedwrześniowej polityki sanacyjnej. Wiedzieliśmy o procesach i tragedii działaczy KPP, którzy znaleźli schronienie w Związku Radzieckim. Ocenialiśmy Hitlera jako zbrodniczego tyra nie tylko dla narodów Europy, ale i dla samych Niemców. Nie chcieliśmy również wierzyć, że Stalin jest bogiem. Obawialiśmy się, że teraz mogą zmienić się tylko portrety. Potwierdziliśmy swoją postawą w praktyce przez całą okupację, że nie jesteśmy zwolennikami teorii dwóch wrogów. Wszak nie

było wsi w powiecie puławskim, gdzie nie ukrywaliśmy zbiegłych z niewoli żołnierzy Armii Czerwonej, a później nie udzielaliśmy pomocy partyzantom radzieckim. Sami organizowaliśmy ucieczki Ormian z „Legionu Wschodniego” w Puławach i zamienialiśmy im nienawistne mundury niemieckie na ubrania cywilne.

A teraz nadeszły dni, w których wzywano do skandowania słów: Stalin, Stalin, Stalin...

I mówiono, że to jest prawdziwa demokracja...

W momencie wkroczenia Armii Czerwonej ujawniała się nasza podziemna administracja. Delegat Rządu, Władysław Ozga „Brzezina”, rozpoczął urzędowanie w Nałęczowie, jako starosta na powiat puławski. Ludzie wybrani na wójtów czynili to samo.

Jako ludowcy byliśmy najsilniejszym ugrupowaniem w tym powiecie. Już po wojnie, w częstych rozmowach ze mną, były sekretarz PPR na powiat Stefan Kamiński, ocenił siły PPR i AL w ostatniej fazie okupacji na ok. 2500 osób, AK na 5000, a ludowców na 10000. Nie chcieliśmy łączyć się politycznie z PPR. W wielokrotnie przeprowadzanych rozmowach, ustalaliśmy współpracę tylko na odcinku bojowym, tj. w walce z Niemcami. Udzielaliśmy pomocy działaczom PPR i AL. W zakwaterowaniu, w leczeniu i ukrywaniu rannych, w wypożyczaniu sprzętu technicznego i materiałowego przy wydawaniu gazetek i nie raz łączyliśmy swoje siły do walki z wrogiem. I na tym nasza współpraca kończyła się. W ostatniej fazie okupacji, dochodziło w poszczególnych gminach do umów pisemnych o współpracy, ale nie obejmowały one odcinka politycznego. Pragnęliśmy strzec, jak oka w głowie, jedności ruchu ludowego. Nie chcieliśmy, by znowu „sto razy zdradziła nas zdrada i oszukało oszustwo”.

Na naszym terenie i we wsiach bechowskich najlepiej i najbezpieczniej czuł się były kapepowiec, a w czasie okupacji, działacz okręgowy PPR, Marian Czerwiński „Marian”, co niejednokrotnie podkreślał w wystąpieniach publicznych po wyzwoleniu. Opiece bechowców zawdzięcza życie Stefan Kamiński „Gienek”, były sekretarz PPR na powiat puławski. U bechowców znalazł pomoc lekarską i „meliny”. Niejednokrotnie dyskutowaliśmy z nim na tematy polityczne. My, jako bechowcy, widzieliśmy ten proponowany przez niego jednolity front – tylko w działaniach przeciwko Niemcom, w działaniach zbrojnych, a nie politycznych. Współpraca polityczna, naszym zdaniem, winna nastąpić, ale dopiero w przyszłości. Naciskaliśmy na nasze wyższe ogniwa, by zerwały z prawicą akowską. Na żądanie scalenia BCh z AK powiedzieliśmy zdecydowanie NIE – swoją proklamacją na wielkim konspiracyjnym święcie ludowym w Kozim Borze w dniu 28 maja 1944 roku. W ślad za tym poszedł mój rozkaz do wszystkich gminnych i rejonowych komend BCh o rozscaleniu.

Gdy powstał PKWN chcieliśmy wierzyć, że londyńska lewica dojdzie do porozumienia z PKWN. Zapowiadano rozmowy w Moskwie. Nie chcieliśmy rozbijać ruchu ludowego. A tymczasem życie parło na przód...

W Lublinie ujawnił się konspiracyjny wojewoda. Był nim kolega Cholewa z ruchu ludowego. Został natychmiast aresztowany przez władze radzieckie wraz z komendantem okręgu AK, generałem Tumidajskim „Marcinem” i innymi. W ślad za tym, aresztowania nastąpiły i w powiecie puławskim. Dokonywały tego władze radzieckie.

Nowa, młoda, rewolucyjna władza polska, nie miała jeszcze sił ku temu. Aresztowano i na zesłanie w głąb

Rosji skazano – już w pierwszej fazie wyzwolenia: Wawrzyńca Karasia „Kawkę” z Karczmisk – zastępcę przewodniczącego powiatowej piątki Rocha, bardzo aktywnego działacza „Wici” i SL przed wojną. Teodora Wojtasia „Wampira” – przewodniczącego Rocha na gminę Baranów, Piotra Sadurę „Skibę” – nauczyciela z Dęby, który już nie wrócił do kraju. Aresztowani zostali dowódcy oddziałów lub jednostek organizacyjnych BCh: Waław Adamczyk „Oster”, Antoni Kijak „Żuraw” i inni. Stanisław Chabros z Gór Olesińskich, wywieziony został na tak zwane „białe niedźwiedzie”, jak wtedy mówiono – jako wójt po rozpoczęciu urzędowania w Kurowie. Po latach nie wrócił już do Polski – razem z innymi internowanymi.

Nasz niepokój w związku z zaistniałą sytuacją powiększał fakt, że ludzi tych kierowano najpierw do więzienia na Zamku w Lublinie lub na Majdanek, a więc do miejsc niemieckich kaźni. W innych gminach, na przykład w Opolu Lubelskim, przepędzono tylko ludowców z urzędowania, powołując /chwilowo/ okupacyjnego wójta na stanowisko miejscowej władzy. Tłumaczem w komendaturze wojennej, a wkrótce prezesem ZSch został w Kurowie Jan Diupero, zdjęty z komisarycznego fotelu wójtowskiego dwukrotną chłostą za gorliwość, wymierzoną raz przez AL., drugi przez BCh.

We wrześniu 1944 roku, wziąłem udział w Krajowym Zjeździe „Wici” w Lublinie. Odbył się on w Domu Żołnierza. Podobało mi się wystąpienie gen. Mariana Spychalskiego, który w płomiennym przemówieniu mówił do zebranych: „oficerowie, to wy, generałowie – to wy, młodzieży chłopska”.

Kilku kolegów z puławskich Batalionów Chłopskich należał do organizatorów zjazdu i weszło do zarządu

głównego. Byli to: Ludomir Stasiak, członek komendy obwodu oraz kolegium redakcyjnego naszego pisma „Orle Ciosy”, Franciszek Sadurski „Turoń”, ostatni naczelny redaktor tego pisma oraz Kazimierz Iwanowski „Rajgras”, kierownik ochrony lasów, a wcześniej komendant Chłopskiego Oddziału Leśnego. Na zjeździe poznałem Hankę Gadzalanę /Bojarową/. Wszyscy agitowali na namawiali mnie do współpracy. Hanka wcisnęła mi nawet jakiś dokument, stwierdzający, że jestem pełnomocnikiem reformy rolnej. Nie skorzystałem z niego. Tłumaczyłem to sytuacją w terenie, krzywdzącymi i niesłusznymi aresztowaniami. Ludomir Stasiak nie chciał temu wierzyć. Zapadła decyzja sprawdzenia i objazdu terenu.

Pojechaliśmy wojskowym samochodem Armii Czerwonej w składzie: Marian czerwiński, Ludomir Stasiak i ja. Byliśmy zaopatrzeni w dokument upoważniający do lustracji posterunków MO i komendanci mieli polecenie udzielać nam informacji o aresztowaniach. Zrezygnowaliśmy z rajdu po powiecie puławskim. Wierzono, że moje informacje są prawdziwe. Na pierwszy ogień poszedł Michów w powiecie lubartowskim. Na pytanie, ile osób aresztowano, odpowiedziano, że 15. Z dalszych wyjaśnień wynikało, że aresztowani nie byli eneszetowcami lub wrogami demokracji ludowej. Byli to przeważnie chłopi. Dlaczego więc ich aresztowano i przekazano władzom radzieckim? Bo „NKWD poleciło aresztować trochę ludzi” – padła odpowiedź. Podobne sytuacje panowały w Lubartowie, Ostrowiu Lubelskim i innych posterunkach. Marian Czerwiński był przygnieciony tymi faktami i miał donieść o tym odpowiednim władzom. W ideę komunizmu żywił silną wiarę i gdyby ona go zawiodła,

to – jak mówił – nic innego nie wypada mu uczynić, jak tylko strzelić sobie w głowę...

We wrześniu 1944 roku, zwołałem w porozumieniu z przewodniczącym Rocha, Stanisławem Kotem „Węgłem” naradę, w której wziął udział kilkunastu działaczy Rocha i BCh. Odbyła się ona w Bronisławce, w Sali szkolnej u Waławka Wiejaka „Wronki”. Po omówieniu sytuacji politycznej, podjęliśmy uchwałę o zawieszeniu wszelkiej działalności swych komórek z czasów okupacji niemieckiej. Każdemu członkowi organizacji pozostawiliśmy swobodny wybór nowych dróg, co zresztą wielu uczyniło już wcześniej. Na przykład Mieczysław Kufel „Oracz” był zwolennikiem wyczekiwania na wyjaśnienie się sytuacji politycznej po rozmowach w Moskwie lewicy londyńskiej i udowadniał przede mną swe racje. Ale kilka dni po tej rozmowie przyjął od nowej, rewolucyjnej władzy dwie nominacje: stopień majora i funkcję posła do Krajowej Rady Narodowej...

Aresztowanie i śledztwo

5 października 1944 roku, postanowiłem udać się do Lublina, by poczynić starania o uwolnienie Jana Królika „Bacy”, dowódcy oddziału specjalnego BCh w naszym powiecie. Aresztowano go gdzieś pod Lublinem. Wiedziałem, że „Baca” nie prowadził żadnej wrogiej działalności, ale nie ujawnił się. Za okupacji był on ścigany listami gończymi, plakatami z jego fotografią i obietnicą 10 tysięcy złotych nagrody temu, kto wskaże miejsce jego pobytu. „Bandyta” ten bowiem zastrzelił majora SS w gminie Jabłonna, do której przybył w 1941 roku celem pouczenia wójta – Volksdeutscha o właściwym traktowaniu Polaków. W tej Jabłonie, został powieszony brat „Bacy”, na

Zamku zginął jego ojciec. Siedziała tam długie miesiące siostra, a po wyzwoleniu – on sam znalazł tu pomieszczenie.

Do Markuszowa dotarłem jakąś okazyjną furmanką, bo dzień był jarmarczny. Tam spotkałem Z. Kozaka i innych. Rozmawialiśmy. W pewnej chwili podszedł do mnie Janek Głos „Zagłoba” z Kłody, działacz AL i PPR na tym terenie i ostrzegawczo powiedział: „Stefan, uważaj, bo Cię obserwują”. Uśmiełem się z tego. Przecież ludzie winni się obserwować, bo po to mają oczy. Za chwilę zostaliśmy obskoczeni przez ludzi w mundurach WP z okrzykiem: „Ręce do góry”. Podniosłem. Zapytano, który z nas nazywa się „Rola”. Powiedziałem, że ja. Zostałem aresztowany. Szybko przewieziono mnie do Kurowa i wsadzono do piwnicy w pomieszczeniu Volksdeutscha, Oskara Urlicha. W trakcie przekazywania mnie w „ręce” innych, stwierdziłem brak zegarka, ale na moją uwagę „przekazano” mnie, że takowego nie miałem. Cóż miałem robić...?

Po nocy spędzonej w ciemnej piwnicy, poprowadzono mnie pod silną eskortą i automatami do miejscowego komendanta wojennego na przesłuchanie. Na ulicy Warszawskiej, złożyła mi ukłon dr Olga Pakowska z Puław. A więc chyba nie jestem przestępcą, za jakiego uważa mnie eskorta, nie szczczędająca obelg i poszturchiwań – pomyślałem.

- Co to za kobieta? – dopytywali eskortujący.

- Zapytajcie ją. Nie jestem upoważniony do przedstawiania wam osób, w takich warunkach, w jakich się znajduję. Dr Pakowska była ofiarną działaczką konspiracyjnej służby zdrowia i z całym oddaniem współpracowała z naszym Zielonym Krzyżem.

Po wstępnym przesłuchaniu, zapadła decyzja przewiezienia mnie

do Puław. Wieziono mnie dorożką konną. Gdzieś pod Końskowolą, zatrzymał nas samochód. Wyskoczył z niego oficer z dystynkcjami kapitana NKWD. Przy przekazaniu mnie zwróciłem uwagę na brak 300 złotych w moim portfelu. I znowu okazało się, że tych pieniędzy nie miałem. Nie chciałem się już spierać i doprowadzić do „przekonywania” siłą...

W Puławach wsadzono mnie do piwnicy w siedzibie do niedawna gestapo. Było w niej kilkunastu stłoczonych jeden koło drugiego mężczyzn. Mało z nimi obcowałem, choć w Puławach trzymano mnie trzy dni. Stałem na przesłuchaniach. Tam dowiedziałem się o swojej „winie”. Jeden z byłych żołnierzy BCh dokonał mordu na osobie funkcjonariusza MO. Stało się to w Klementowicach. Zabójstwo dokonane zostało na tle porachunków osobistych i zemsty. Dokonał tego Władysław Misiurek „Groźny”. Ja i „Baca” / „Groźny” należał do jego oddziału/ - mieliśmy rzekomo wydać mu takie polecenie. Misiurek był w Bronisławce tego dnia, gdy mieliśmy naradę i choć w niej udziału nie brał, widział kilka osób z naszego zebrania, osób, które nie pochodziły z tej wsi. Teraz w śledztwie miał twierdzić, że było to zebranie konspiracyjne, którego przebiegu nie mógł podać, ponieważ nie brał w nim udziału. Podawał tylko nasze nazwiska. Żądałem konfrontacji. Miała nastąpić, ale w przyszłości...

Przesłuchania u kapitana Mateckiego trwały zawsze bardzo długo. Nie byłem bity przez niego, ale gdy sprowadzano mnie do piwnicy, gaszono światła na klatce schodowej i wtedy w ciemnościach padały zawsze liczne razy. Powtarzało się to wielokrotnie.

Te „rozmowy” z kapitanem NKWD, Mateckim, trwały przez trzy dni i trzy noce z małymi przerwami, kiedy to

odprowadzano mnie do piwnicy. Często przesłuchanie przybierało formę dyskusji. Kapitan twierdził, że wywiad radziecki jest lepszy od niemieckiego. Jako przykład podawał, że gestapo ścigało mnie blisko rok i nie ujęło, a NKWD potrafiło dokończyć tego błyskawicznie. Proponował współpracę, podsuwał blankiet do podpisania na wyrażenie zgody. Jego zdaniem, mógłbym być starostą lub zajmować inną wysoką funkcję państwową i nie doprowadzać do tego, by mnie sądził naród... Twierdził, że oni, to jest NKWD wezmą „AK, BCh i AL. I tę waszą Polskę – ot tak” i obrazował to zaciśniętymi mocno pięściami. Współpracy odmówiłem. Kapitan, przechodząc w trakcie rozmowy na „ty”, oświadczył:

- „Rola”, będziesz żałował. Stefan, szkoda mi ciebie...”

Nie znam tych osób, z którymi przebywałem w przerwach śledztwa w piwnicy. Byli to jednak ludzie pogodnego ducha. Świadczyła o tym piosenka, której osnową byłem ja i moje śledztwo. To dla mnie nucono półgłosem pod ścianą w piwnicy:

*„Puławskie mury, więzienne kraty,
A za kratami młodzieży kwiat.
Twarze ich blade, wzrok ich ponury,
Bo siłą nam wydarto świat...”*

Dalej śpiewano o tym, jak mnie wzywano na badania, jak bito w ciemnościach klatki schodowej, żądano zdania broni, czołgów itp.

Po trzech dobach, wyprowadzono mnie przed budynek, przy którym stał samochód osobowy. Kapitan polecił zdjąć z siebie kamizelkę kożuszaną i oświadczył, że zostaną przewieziony do Lublina. Kazano mi założyć płaszcz i czapkę podoficera NKWD w stopniu starszyzny. Prosiłem, by kamizelkę zabrano razem ze mną, bo nie mam żadnej cieplejszej odzieży. Prośbie mojej miało stać się zadość...

Samochód zatrzymał się w Lublinie

Rodak, „Józef Rola”,
dant BCh obwodu pu-
ławskiego

przy ul. Chopina 18. Musiałem „bystro, bystro” wejść do bramy i natychmiast zostałem rozmundurowany. Poprosiłem o kamizelkę. Niestety, okazało się, że „zabyli” i została w Puławach.

Wepchnięto mnie do jakiejś piwnicy na węgiel, w której siedziało w kucki 7 podobnych, jak ja „lokatorów”. Ja byłem ósmym. Tu spędziłem kilka tygodni na przesłuchaniach. Na piętrze była siedziba NKWD i tam przeprowadzano „rozmowy”. Żądano zdania magazynów broni, przyznania się do spiskowania itp. Misiurek w czasie konfrontacji oświadczył, że nie miał ani ode mnie ani od „Bacy” polecenia zastrzelenia milicjanta i mordu dokonanej z zemsty osobistej. Nie mieliśmy magazynów broni, którą – zwłaszcza w ostatniej fazie walki z Niemcami – dysponowali już indywidualnie partyzanci i żołnierze BCh, a później nikt z nowej władzy nie zwracał się do mnie z wezwaniem składania broni. Jeżeli ktoś tego nie uczynił później i nie wykonał rozporządzeń, niech odpowiada za to. Zdaniem śledczych, moja wina polegała m.in. na tym, że nie dałem dobrego przykładu swoim podkomendnym, dla których byłem wzorem i którzy, nawet bez rozkazu, czynili to, co ja...

Dokuczało zimno w piwnicy. Byłem przecież ubrany letnio. Nie mogłem ogrzać sweterek z krótkimi rękawami, sporządzony przez dziewczęta z LZK (Ludowego Związku Kobiet) ze sznurów spadochronowych. Nie miałem na sobie nawet kalesonów, tylko spodni ze spadochronu. Gdy raz późną nocą, leżąc na pryczy, zacząłem dla rozgrzewki pedałować nogami, jak w jeździe rowerem, pobudziłem współtowarzyszy i wywołałem śmiech w piwnicy. Dopiero dr Kielasiński wyjaśnił, że to nie halucynacja u mnie, lecz zimno i okrył mnie rąbkiem swojego płaszcza.

Na początku listopada wyprowadzono mnie na ulicę Chopina. Stał tam samochód Willys, a przy nim dwóch oficerów w polskich mundurach: porucznik Różański /później pułkownik MBP, ten który aresztował i przewiózł z Zakopanego do Warszawy Władysława Gomułę/ oraz kapitan Romkowski /w przyszłości generał i wiceminister w MBP/. Był mroźny poranek, samochód nie chciał zapalić, zdecydowano się na prowadzenie mnie pieszo. Zaraz przy ulicy Okopowej zauważyłem „Waltera” – Zygmunta Kozaka. Mrugnęliśmy porozumiewawczo do siebie. Mój skręt głową zauważył Różański i sądził, że zamierzam ucieczkę. Wy-

jął pistolet z kabury i ostrzegł: „Rola, nie radzę”.

Przy Krakowskim Przedmieściu usłyszałem za sobą okrzyk: „Stefan, Stefan!”. To siostra Piskorska, która w tym czasie była w „Wiciach” i którą błyskawicznie powiadomił Z. Kozak. Przybyła dowiedzieć się, gdzie mnie trzymają. Romkowski rzucił Różańskiemu rozkaz, by tę kobietę zabrać do bramy. Takie było moje pierwsze widzenie z rodziną po aresztowaniu.

Wkrótce znalazłem się w piwnicy przy ulicy Krótkiej. Tu mieścił się tak zwany Resort Bezpieczeństwa Publicznego. Na Krótkiej byłem tylko jedną dobę. W tym czasie przetłumaczono na język polski protokoły śledztwa w NKWD. Podpisałem je. Nazajutrz por. Różański zawiózł mnie na Zamek i osobiście przekazał naczelnikowi więzienia.

Byłem w ich oczach chyba jakąś „figurą”, bo sam naczelnik pofatygował się i zaprowadził do separatki na IV oddziale. Znalazłem się sam w okropnie zimnej celi. Na łóżku był tylko siennik z zagłówkiem. Dokuczał stałe głód i zimno. Na piersi lub nogi kładłem słomiany zagłówek, lecz w nocy trzeba było zrywać się dziesiątki razy i biegać po celi lub robić ćwiczenia gimnastyczne dla rozgrzewki.

Po kilkunastu dniach wywołano mnie z separatki i poprowadzono do celi ogólnej. Było w niej około 40 aresztowanych. Tu nie ciążyła już samotność, przeważali „chłopcy z lasu”, a tych humor nie opuszcza nawet pod szubienicą. Ciężkie były warunki, ale drwili z tego wszyscy. Odżywianie było złe i nie można się temu dziwić. Przecież nie mogliśmy być, jako więźniowie zaopatrzeni w pierwszej kolejności. Wtedy tych potrzeb i na wolności było tak wiele... Pamiętam jeden obiad podany nad ranem. Była to zupa z obierzyn ziemniaków, w dodatku bez soli. W tamtych dniach,

gdy strażnicy więzienni pojechali do lasu pod Świdnik po opał, potrzebny do kuchni, to wrócili bez drzewa, bez broni i bez mundurów... Natknęli się na kontrrewolucjonistów...

Gdy na spacerze po dziedzińcu zamkowym, zauważył mnie któregoś dnia naczelnik więzienia i stwierdził w rozmowie ze mną, że jestem w ogólnej celi, dziwił się temu bardzo. I dla niego i dla mnie było zagadką, kto mógł mi zmienić kwaterę. Przecież winienem być odseparowany od ludzi nawet w więzieniu...

Ciężkie życie na Zamku tchnęło jednak humorem w celach. 29 listopada 1944 roku, zorganizowaliśmy w celi akademię związaną z rocznicą powstania listopadowego. Były „mowy”, płynęły patriotyczne i partyzanckie pieśni. Były i stare, kajdaniarskie melodie jak:

„Czemu tęsknisz za chatą, za chatą,
za chatą,
Czy ci źle tu za kratą, za kratą, za kratą – jest?”

W tej celi było nas kilku bechowców i śpiewaliśmy:

„.../ Przyszłej ojczyźnie wolnej Polski progi

Niesiemy wszyscy rodne siły ziemi.
Wrogom roznosząc dzisiaj wyrok srogi

Jutro sprawiedliwe stworzym dłońmi swymi

Żeby znowu orać i bronować,
Żeby tworzyć bezkrwawy trud chleba,
Żeby nowe życie wciąż budować,
Żeby ziemią się zbliżyć do nieba.

Hej, po nowe idziemy zdobycze...” itd.

Swoją postawą oddziaływaliśmy na współtowarzyszy niedoli. Z szarą bracią akowską żyliśmy jak najlepiej. Było wielu byłych żołnierzy z 27 dywizji Wołyńskiej Armii Krajowej. Dążyli z odsieczą powstańcom Warszawy, lecz na terenie powiatu lubartowskiego zostali rozbrojeni przez drugą linię Armii Czerwonej i ci, którym nie udało

się prysnąć, znaleźli się teraz za kratą.

Żarty z nowej demokracji, ilustrowano w następujący sposób: jakiegoś chudeuszowi polecano kłaść się na cementową podłogę i na nim siedzieć okrakiem grubym więzień. To miał być kapitalizm. Natomiast chudy na grubym – reprezentował demokrację.

Mury więzienne scalały bechowców z wieloma akowcami. Nielicznym aresztowcom dokuczaliśmy piosenką, o której mówiliśmy, że była ich hymnem:

„I przyszedli chłopcy z Armii Krajowej
Na jedenastkę – tak cela się zwie.
Piwnica ciemna, my zaś w nią światło,
humor wnieśliśmy,
Kto powie, że nie...

A wiara była starsza i młoda,
Wszyscy akowcy, bo każdy nim był,
Humor, dowcipy, z więzienia drwinki,
Wiara w zwycięstwo dodaje nam sił...
Bo choć mówią, że
Wysiłki nasze wyjdą nam na złe,
Wierzymy, przyjdzie pora wolnych,
jasnych dni...”

Tym, którzy zostawili serduszka dziewcząt na wolności, śpiewaliśmy na melodię rzewnego tanga:

„Poczekaj, 10 lat szybko minie,
Czas przecież prędko płynie,
Jak gdyby krótki sen...
Poczekaj, może amnestia będzie,
Mówią już o tym wszędzie
Na jeden temat ten...
Amnestia, jak wszyscy o tym wiecie
Wyjdzie na miesiąc plecień,
A gdyby nawet nie...
To jednak 10 lat szybko minie,
Czas przecież prędko płynie,
Jak gdyby krótki sen...”

Skoczna, wisielcza i zadziorna polka więzienna powstała po jakiejś udanej ucieczce z Zamku i licznymi później rewizjami w celach tak zwanych „kipiszami”:

„Dziś na Zamku wielkie piekło,
Jedenastu znów uciekło...
To ci, bracie będzie polka, kipisz pol-

ka, kipisz polka

To ci, bracie będzie polka, kipisz polka,
rum, ciach, ciach.

A nam paczki zatrzymali

Trzy tygodnie nie dawali

To, ci bracie była polka, głodna polka,
głodna polka...

Brzęk kluczami, światło błyska,

Klawiszów się zgraja wciska.

To ci, bracie będzie polka, kipisz polka,
kipisz polka...

To wygląda bardzo modnie,

Zamiast grypsów znikły spodnie.

To ci, bracie była polka...

Rano wstajesz jak pies struty,

Z korytarza znikły buty.

To ci, bracie była polka, bosa polka,
bosa polka...”

Po jakimś czasie, zorientowałem się, że jako ludowiec nie jestem ze swoją grupą odosobniony na Zamku. Na ścianie w łaźni wyczytałem nazwisko: Tadeusz Rek. Siedział Piotrowski i Prokopiak. Oni tworzyli nowe, konspiracyjne kierownictwo ruchu ludowego na wyzwolonych już terenach. Siedział również komendant okręgu BCh, a zarazem wojewoda na województwo białostockie – Jakub Antoniuk.

Śledztwo moje było zakończone już dawno. Czekaliśmy na wyrok. I tu prześladował nas pech i w oczach władz zdobyliśmy specjalnie niebezpiecznych terrorystów. Sprawili to czysty przypadek.

Wieczorem, w dniu 5 grudnia 1944 roku, wywoływano nas z cel do wysłuchania wyroku po krótkiej uprzednio rozprawie, w której nie było prokuratora i nie było również obrońców. Był tryb doraźny... Gdy otworzono którąś celę i padły słowa: Aleksander deputat /przewodniczący Rocha na gminę Żyrzyn/, ten kroił kawałkiem noża chleb, czy cebulę. Odpowiadając „jestem”, wsunął nóż za cholewę. Zauważył to strażnik i zameldował swoim przełożonym. Wzbudziło to

podejrzeń u władz, że planujemy zamach. Każdy z nas został poddany szczegółowej rewizji. Później ustawiono wszystkich pod ścianą przed jakimś pokojem administracji więziennej. Każdy musiał dotykać nosem ściany. Za nami stali żołnierze z automatami gotowymi do strzału. Każdemu odczytywano wyrok oddzielnie. Ja byłem „hershtem” i poszedłem na pierwszy ogień. Sędzia czytał w asyście żołnierza z automatem. Ja, Jan Królik „Baca”, Bronisław Piotrowski z powiatu lubelskiego /nie znałem takowego do dnia sprawy” i Władysław Misiurek otrzymaliśmy z wyroku kary śmierci. Ja nawet dwukrotną karę śmierci: za usiłowanie dokonania zamachu na demokratyczny ustrój państwa polskiego oraz za nie zgłoszenie się na wezwanie mobilizacyjne. Aleksander Deputat i Waławek Wiejak otrzymali po 10 lat więzienia. Wiejak karany był z artykułu, że wiedział o zebraniu u siebie w domu, ale nie doniósł o tym władzom /wiedział a nie powiedział.../.

Nas, skazanych na śmierć, popędzono szybko na I oddział. Cel ze skazańcami strzegli żołnierze radzieccy z formacji NKWD, chociaż Zamkiem administrowali już Polacy. Jedenaście dni oczekiwania na „pomiłowanie” należą do najcięższych w moim życiu. W tych celach i Niemcy trzymali ludzi przed rozwałką. Ściany pstrzyły się od nazwisk i napisów. A tych było dziesiątki. Gdzieś u góry widniało: „Boże, jak smutno umierać” i podpis „Krakowiak”. W innym miejscu czytałem: Tu gryzły wszy, dokuczał głód, żarła tęsknota za wolnością – oto zapłata za lata walki

z Niemcami w lasach zamojskich. Na innej ścianie był wyryty napis, niejako manifest:

*Poległym – Chwała,
Uwięzionym – Wolność,
Narodom – Pokój!*

Gdy paznokciem ruszyłem wapno na ścianie, wyczytałem nazwisko: Stanisław Piskorski „Twardy”. A więc z tej celi wzięto mojego szwagra na „rozwałkę” w dniu 17 stycznia 1944 roku. I chyba tu zagipsowano mu twarz. Tu pisał przedśmiertny list do żony... Wtedy on, a dziś ja... Za co...? Były to wewnętrzne pytania, na które nie było odpowiedzi.

Poza Zamkiem były starania i walka o „pomiłowanie” dla mnie. Ludomir Stasiak interweniował u Bolesława Bieruta. Niełatwa to była sprawa. Dla Przewodniczącego Krajowej rady Narodowej nie miały ważnego oświadczenia, że ja byłem komendantem i dowódcą Ludomira Stasiaka i że jestem jego bliskim przyjacielem i ludowcem. Bierut oznajmił że miał też różnych przyjaciół, ale w chwili, gdy niektórzy odeszli od linii partyjnej, przestali być jego przyjaciółmi, bo zeszli na pozycje wrogie. Na takiej pozycji politycznej, ja się znalazłem i winienem zapłacić za to głową. Odmówił aktu łaski. Ludomir Stasiak „Cezary” trzasnął w zdenerwowaniu drzwiami u prezydenta. Cóż mógł uczynić...? Przywiózł z puławskiego swoją matkę. Bolesław Bierut przyjaźnił się z rodziną Stasiaków, u której przebywał w ciężkich dniach swojego życia. Dopiero pani Stasiakowej, przyrzekł ówczesny prezydent KRN poparcie w mojej sprawie.

16 grudnia 1944 roku, wyrwany

zostałem z koszarnej celi śmierci. Zamieniono mi wyrok na 10 lat więzienia. Tym zapoczątkowałem serię ulaskawień. PKWN przekształcił się w Rząd Tymczasowy. Zaczęłem wieść życie więzienne, które obfitowało w różne spiski, było jednak już życiem normalnym, choć w centralnych więzieniach. Z pierwszą paczką żywnościową dla mnie stał pod Zamkiem Lejk Goldberg, młody Żydek, którego ukrywałem w czasie okupacji w swojej rodzinie. Przyjemnie było doznawać uczuć wdzięczności przed opuszczeniem przez niego Polski.

Rok 1944 zaczął się tragedią rodzinną, rozstrzelaniem szwagra Stanisława Piskorskiego w Puławach, śmiercią drugiego szwagra, Józefa Strumika na Uralu, a dla mnie karą śmierci i aktem łaski prezydenta Krajowej Rady Narodowej.

Czy zawiniłem wówczas...? Nie wiem... Być może.. Trafnie to chyba ujął kapitan Matecki stwierdzeniem, że gdybym nie był nawet „kontra” nowej władzy, to jednak sama moja postawa, pełna wahań i wyczekiwania, była przykładem dla innych w powiecie. I to było winą, za którą miał sądzić mnie naród, jak on twierdził... Wyrok mój jednak nie wszedł do rejestru skazanych.

W 1951 roku, ponownie otarłem się o piwnice i więzienne kraty. Z różnych artykułów, między innymi i za „działanie na korzyść okupanta” otrzymałem 24 lata więzienia, po połączeniu owych artykułów skazano mnie w sumie na 8 lat więzienia. Odwilż październikowa otworzyła mi bramy centralnego więzienia w Goleniowie. Później przyszła rehabilitacja ...

O nas

Dopiski do artykułów o historii okolicy

Po opublikowaniu w „O nas” trzech ostatnich artykułów z historii okolic Kurowa otrzymałem od czytelników kilka pytań, uzupełnień i poprawek.

1. W artykule o ofiarach wojny we wsi Barłogi (nr 15) napisałem o grupie Żydów, zamordowanych w pobliskim lesie i o upamiętniającym ich kamieniu. W związku z tym miejscowa czytelniczka obrzuciła mnie na drodze wyzwiskami, ale inna spytała, co to za znak jest na tym kamieniu. Jest to sześcioramienny świecznik, symbol zagłady Żydów, jej ofiarą padło 6 milionów ludzi, każda świeca oznacza milion zamordowanych. Wśród nich są ci Żydzi z lasu.
2. Wierszopis z Łakoci, w czasie rewolucji 1905 r. schwytany i stracony po napadzie na monopol na lubelskiej szosie, przedstawiony (nr 16) jako Jasiek Dąbrowski, faktycznie miał na imię Józef i jako Józef Dąbrowski opisywany jest we wspomnieniach Józefa Struskiego z Izabelmontu. W aktach parafialnych podano, że urodził się w 1876 r.
3. Morowy krzyż w Barłogach uratowali mocując go na szynie Andrzej Sulek i, pominięty w artykule (nr 17), Stanisław Mazurkiewicz, figura ta stoi naprzeciwko ich domów.

Nieistniejący już krzyż koło Barłogów, na przecięciu baranowskiej szosy i podborskiej drogi miał napis „Od powietrza, ognia, głodu i wojny, zachowaj nas Panie”. Ktoś miejscowy będąc dzieckiem, nie mógł zrozumieć, dlaczego „od powietrza” i dlatego napis zapamiętał i mógł mi powtórzyć.

Nauczyciel z Galicji, który miał dać pomysł postawienia po I wojnie światowej krzyża na Dębie nazywał się nie Markuszewski, ale Martuszewski, Edward i mieszkał na Paluchowie. Po opuszczeniu tych stron uczył na przyznanych Polsce „Prusach”, zginął w czasie wojny. Jego syn, też Edward w latach 1970. odnalazł na mapach Paluchów, na Paluchowie – starą chałupę, gdzie się urodził, a w chałupie na strychu – swoją kołyskę.

Świątka z Frasobliwym na zamówienie ks. Jana Rzęda z Dęby-Paluchowa wyrzeźbił Henryk Adamczyk z Łęcznej.

Pani Elżbieta z Nałęczowa udała się śladem opisanych w artykule figur przydrożnych i odkryła ciekawy stary krzyż za Marianką. Stoi oparty o drzewo, a zwieńczony jest krzyżem żelaznym, kowalskiej roboty.

Parę lat temu widziałem na środku Marianki inny żelazny krzyż, zdjęty ze zmarniałej figury, przybity do pnia przydrożnego drzewa. Może wisi tam jeszcze.

Uwagi do moich artykułów są zawsze mile widziane, najlepiej pisać na adres: sulek@marymont.pl lub do redakcji „O nas”.

Antoni Sulek

WARSZTATY PARZENIA KAWY

Warsztaty dla miłośników i pasjonatów kawy - plac przy budynku wikariatu w Kurowie
(za kościołem parafialnym) - 21 lipca 2020 r.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020

Podprogram 2019

Ośrodek Pomocy Społecznej zakończył wydawanie żywności w ramach Podprogramu 2019. Wydawano żywność w kilku terminach, w tym w maju na zupełnie nowych zasadach, osoby powiadamiane były telefonicznie o terminie wydawania tak, by każdorazowo przy wydawaniu nie było więcej niż kilkanaście osób. Przed Świętami Wielkanocnymi żywność dla potrzebujących, dowożona była wojskowym samochodem, przy pomocy żołnierzy z Wojsk Obrony Terytorialnej. Ogółem Bank Żywności przekazał nam prawie 25 ton żywności. Były to między innymi makaron, ser żółty, sok jabłkowy, olej, szynka drobiowa, cukier, gołąbki, mleko, kasha gryczana, herbatniki. Z pomocy skorzystało 470 osób.

Otrzymaliśmy również mleko o pojemności 0,25 l w liczbie 7290 sztuk, które przekazała nam firma Ad Rem z Końskowoli. Mleko to także trafiło do beneficjentów programu.

Obok dystrybucji paczek prowadzone były również działania towarzyszące, m.in. warsztaty kulinarne i dietetyczne. Warsztaty takie odbyły się w naszej gminie w czerwcu

w świetlicy „Przystanek”. 20 osób brało udział w przygotowaniu potraw i degustowało zupę z czerwonej soczewicy, sałatkę z kurczakiem i smalczyk z białej fasoli.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurowie dziękuje wszystkim osobom i instytucjom zaangażowanym w akcję.

Kolejny nabór rusza w sierpniu 2020 r.

Magdalena Białkowska

PROGRAM OPERACYJNY
POMOC ŻYWNOŚCIOWA
2014-2020

Praca Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurowie w czasie epidemii

Kilka miesięcy temu nam wszystkim przyszło się zmierzyć z sytuacją, w której nikt z nas nigdy wcześniej się nie znalazł. Epidemia wirusa SARS-CoV-2, wywołująca chorobę COVID-19, która wybuchła na całym świecie, na początku marca dotarła również do Polski. Po koniec pierwszej połowy marca zaczęliśmy odczuwać jej skutki, rosła liczba zakażonych, zamknięto wszystkie obiekty użyteczności publicznej, szkoły, przedszkola, ograniczono możliwości załatwienia spraw osobiście w urzędach. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurowie w ramach dostosowania się do wymogów i wytycznych higieniczno-sanitarnych znacząco zmienił sposób pracy. Wprowadzona została praca rotacyjna i zdalna, wyjazdy w teren zostały całkowicie zawieszane poza sytuacjami interwencyjnymi, czy w razie konieczności zorganizowania natychmiastowej pomocy w formie usług opiekuńczych. Zamontowano szafkę z pleksi, by ograniczyć kontakt osobisty do minimum.

Myślę, że poradziliśmy sobie w tych trudnych chwilach. Nikt nie został bez pomocy, większość spraw była załatwiana przez telefon bądź elektronicznie. Osoby starsze nie zostały bez pomocy, ponieważ opiekunki środowiskowe nadal świadczyły pracę opiekując się osobami potrzebującymi, oczywiście z zachowaniem wszelkich zasad, czyli stosując maseczki, rękawiczki i środki dezynfekcyjne. Potrzeby osób i rodzin wymagających pomocy ustalane były przez pracowników telefonicznie, świadczenia pieniężne były wypłacane bez przeszkód i opóźnień. Razem z żołnierzami Wojsk Obrony Terytorialnej pracownicy rozwozili po-

trzebującym darmowe maseczki i żywność pozyskaną z Banku Żywności.

W maju zorganizowano wydawanie żywności na zupełnie nowych zasadach, osoby powiadamiane były telefonicznie o terminie wydawania tak, by każdorazowo przy wydawaniu nie było więcej niż kilkanaście osób. Aktualnie powoli wracamy do „normalnej” pracy. Nie tracimy jednak czujności. Profilaktyka i walka z wirusem COVID-19 dalej trwa. Dalej nosimy maseczki i zachowujemy środki ostrożności.

W tym miejscu chciałabym serdecznie podziękować wszystkim pracownikom Ośrodka Pomocy Społecznej za zaangażowanie w pracę i włożony w nią trud, a jednocześnie za zachowanie spokoju w tych trudnych czasach.

Za okazane wsparcie bardzo dziękujemy Wójtowi Gminy.

Magdalena Białkowska

Informacja dotycząca zmian w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Od 1 października 2020 r. kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosić będzie **900,00 zł na osobę w rodzinie miesięcznie**. Nowe brzmienie przepisu ma zastosowanie po raz pierwszy przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy rozpoczynający się od dnia 1 października 2020 r. Powyższa zmiana wynika z nowelizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wprowadzonej ustawą z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. z 2020, poz. 875).

Obok wyższego kryterium dochodowego wprowadzono również **w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę”**. Zgodnie z art. 9 ust. 2 a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 900,00

zł. na osobę w rodzinie miesięcznie, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. W przypadku gdy wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, ustalona zgodnie z ust. 2a, jest niższa niż 100 zł., świadczenie to nie przysługuje (art. 9 ust. 2a).

Powyższe przepisy także weszły w życie z dniem 1 lipca 2020 r. i mają zastosowanie po raz pierwszy przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy rozpoczynający się od dnia 1 października 2020 r.

Mieszkanka naszej gminy potrzebuje pomocy

Wójt Gminy Kurów oraz pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurowie, zaangażowali się w pomoc Pani Renacie w budowie domu. Sytuacja mieszkaniowa Pani Renaty od lat nie należała do najłatwiejszych, ale wszystko uległo pogorszeniu, gdy w ubiegłym roku poważnie zachorował jej syn, 14-letni Kacper. Wykryto u niego groźną chorobę, niedokrwistość aplastyczną. Chłopiec trzy długie miesiące spędził w szpitalu, w izolacji, sam, dostawał silną chemię. Jego stan był na tyle poważny, że brak sterylności mógł się skończyć naprawdę źle. Niestety, w tym stanie nie mógł wrócić do domu, gdyż nie było tam odpowiednich warunków. Jedno pomieszczenie dla wszystkich, brak łazienki.

Na szczęście teraz zdrowie Kacpra poprawiło się na tyle, że mógł wrócić do domu. A Pani Renata zaczęła czynić starania o poprawę losu swojego i swoich dzieci (ma 3 niepełnoletnich synów), by wszyscy mogli mieszkać w wygodnym i ciepłym domu, w higienicznych warunkach.

Rozbudowa domu, w którym aktualnie mieszka z teściową, nie wchodzi w grę, dlatego zapadła decyzja, by stawić dom na działce, której Pani Renata jest właścicielką. Za oszczędności zakupiła dom drewniany z rozbiórki. Nie-

stety pieniędzy wystarczy tylko na wykonanie fundamentów i postawienie domu.

Udało się załatwić wszystkie formalności i już wkrótce ruszają prace związane z postawieniem domu, jednakże funduszy na nic więcej nie wystarczy.

Dlatego zwracamy się z prośbą o wsparcie pani Renaty. Założyliśmy konto na stronie Pomagam.pl, gdzie można Panią Renatę i jej synów wspomóc choćby najdrobniejszą

kwotą. Pomóżmy im zrealizować ich wielkie Marzenie, dajmy szansę na spokój i bezpieczeństwo, a Kacprowi na powrót do zdrowia w godnych warunkach.

Link do zbiórki: <https://pomagam.pl/h7m77636>

Jolanta Zięba
Magdalena Białkowska

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurowie informuje, że zbliża się czas składania wniosków o ustalenie prawa do:

- Świadczeń rodzinnych
- Świadczeń z funduszu alimentacyjnego
- Dobrego startu

O świadczenia można się ubiegać składając wnioski drogą elektroniczną od 1 lipca 2020 r. (przez portal Emp@tia lub bankowość elektroniczną, PUE ZUS), natomiast od 1 sierpnia 2020 r. – w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej:

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenie Dobry start – ul. Lubelska 35 (żółty budynek na placu gminnym)

Świadczenia rodzinne – ul. Lubelska 45

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Świadczenia rodzinne przyznaje się i wypłaca na okres zasiłkowy trwający od 1 listopada do 31 października roku następnego.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami do dnia 31 sierpnia 2020 r., ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje do dnia 30 listopada 2020 r. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami od dnia 1 września 2020 r. do dnia 31 października 2020 r., ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje do dnia 31 grudnia 2020 r. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 listopada 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje do ostat-

niego dnia lutego 2021 r.

Zasiłek rodzinny zostanie przyznany, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł. Jeśli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne kwota nie może być większa niż 764,00 zł. Należy legitymować się wtedy orzeczeniem o niepełnosprawności (w przypadku dziecka do 16 roku życia) lub orzeczeniem o znacznym albo umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (w przypadku starszych dzieci lub osoby pełnoletniej uczącej się).

FUNDUSZ ALIMNETACYJNY

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przyznawane jest na okres świadczeniowy, trwający od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego. Wnioski o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego osoby zainteresowane mogą składać od 1 sierpnia. W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami do 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za październik następuje do 31 października.

W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami w okresie od 1 września do 31 października, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za październik następuje do 30 listopada.

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł.

W tym roku po raz pierwszy w przypadku świadczeń z funduszu będzie obowiązywała tzw. zasada złotówka za złotówkę.

DOBRY START

Złożenie wniosku w lipcu lub sierpniu gwarantuje wypłatę świadczenia nie później niż do 30 września. W sytuacji gdy wniosek zostanie złożony w następnych miesiącach (wrzesień, październik lub listopad), to pomoc trafi do rodziny w ciągu 2 miesięcy od złożenia wniosku.

Świadczenie dobry start przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20. roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymają świadczenie do ukończenia przez nie 24. roku życia.

Uwaga

W roku 2020 nie składamy nowych wniosków na świadczenie wychowawcze Rodzina 500+.

Świadczenie wychowawcze przyznane jest do dnia 31 maja 2021 r., nabór wniosków na nowy okres świadczeniowy w formie elektronicznej rozpocznie się dopiero 1 lutego 2021 roku, natomiast w formie papierowej od 1 kwietnia 2021 roku.

W przypadku pytań lub wątpliwości zapraszamy do kontaktu:

Ośrodek Pomocy Społecznej

Lubelska 45

24-170 Kurów

Tel. 81 88-11-490

strona internetowa: ops.kurow.eu

email: ops.kurow@interia.pl

Daria Sokołowska

Etyczny wymiar pracy socjalnej

Pracownik socjalny wykonuje zawód, który ma charakter czysto etyczny. Etyka zawodowa to „zespół norm wyznaczających określone obowiązki moralne związane z wykonywanym zawodem i społecznymi stosunkami zawodowymi”

W czasach współczesnych, w dobie dynamicznych zmian zachodzących niemal na wszystkich płaszczyznach, w wielu zawodach konieczne jest dostosowanie kodeksu etyki zawodowej do aktualnych problemów, bieżących sytuacji.

Dzięki zmianom i systematycznej weryfikacji kodeks etyki zawodowej staje się bardziej szczegółowy, a tym samym lepiej odpowiada współczesnej rzeczywistości danego zawodu. Pracownicy socjalni jako osoby niosące pomoc jednostkom jej wymagającym, w szczególności powinni znać i rzetelnie przestrzegać etyki

zawodowej. Relacje człowiek – człowiek o charakterze wspierającym, ingerującym we wszelkie aspekty życia sprawiają, że nieodłącznym elementem tych kontaktów są dylematy natury moralnej.

Problematyka wartości w pracy socjalnej poruszana jest często w literaturze przedmiotu. Praktyka pracy socjalnej przesycona jest wartościami. Poświęca się tej kwestii tyle uwagi,

ponieważ to właśnie wartości mają często wpływ na przebieg kontaktów, podejścia do rozwiązywania sytuacji problemowych, podejmowane decyzje. Wśród pryncypialnych wartości zawodu pracownika socjalnego istotne miejsca zajmują „prawo do życia uznanego za najwyższą wartość, prawo do wolności, tolerancja, pluralizm światopoglądowy i polityczny, godziwy poziom życia materialnego i duchowego, dobro edukacja, podmiotowość człowieka” (Trawkowska D., 2006, s. 40). Opisane wartości to tak zwane wartości autoteliczne czyli takie, które domagają się bezwzględnej afirmacji.

Pracownicy socjalni jako grupa zawodowa posiadają Kodeks Etyczny, opracowany on został przez Ogólnokrajowe Stowarzyszenie Pracowników Socjalnych, zawarte w nim zostały standardy postępowania pracowników socjalnych.

Refleksja na temat etyki w pracy socjalnej może być sprowadzona do trzech obszarów „w których istnieją podstawowe wartości, wspólnie wszystkim aspektom praktyki socjalnej. Obszarami tymi są: wartości dotyczące ludzi, wartości dotyczące pracy socjalnej w relacji ze społeczeństwem oraz wartości kierujące profesjonalnym zachowaniem” (Trawkowska D., 2006:43).

W pracy socjalnej pracownik boryka się z licznymi problemami, związanymi z ubóstwem, sieroctwem, samotnością, uzależnieniami. Podstawowymi wartościami pojawiającymi się w tym obszarze są: poszanowanie godności, nasycenie relacji szacunkiem dla drugiej osoby, tolerancja. Druga grupa zagadnień etycznych podnosi znaczenie sprawiedliwości społecznej, kierowania się dobrem indywidualnym i dobrem w ogóle. W relacjach zawodowych akcentuje

się umiejętność rozgraniczania pracy od życia osobistego, oraz wskazuje na dbałość o własną kulturę.

Przestrzeżenie wartości, etyki bez wątpienia przysparza wielu proble-

mów pracownikom socjalnym. Dzieje się tak przede wszystkim dlatego, że „pracownik socjalny znajduje się niejednokrotnie pod presją sprzecznych oczekiwań i norm odnoszących się do pełnionych przez niego funkcji: rzeczownika praw swoich klientów i ich rodzin, reprezentanta interesu publicznego, agenta kontroli społecznej, profesjonalisty świadczącego usługi na zasadach komercyjnych, reformatora zaangażowanego w działania ma rzecz zmian ustawodawstwa socjalnego” (Wódcz K., 1998, s. 96).

Dylematów natury moralnej nie da się uniknąć, ważne, żeby chcieć po-

dejmować decyzje w sposób zgodny z własnym systemem wartości, a także w oparciu o obowiązujące normy, standardy i zgodnie z zasadą „nieważne jak, nieważne ile, ważne żeby mądrze”.

Ośrodek Pomocy Społecznej

Lubelska 45

24-170 Kurów

Tel. 81 88-11-490

strona internetowa: ops.kurow.eu

email: ops.kurow@interia.pl

Literatura:

1. Trawkowska D. (2006); *Portret współczesnego pracownika socjalnego*, Katowice, Wydawnictwo Śląsk.
2. Wódcz K. (1998); *Praca socjalna w środowisku zamieszkania*, Katowice, Wydawnictwo Śląsk;
3. <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/etyka;3898956.html>. 2020-07-22

Daria Sokołowska

Pierwszy rok Złotego Kura za nami

W sierpniu 2020 roku będziemy świętować rocznicę powstania Spółdzielni Socjalnej Złoty Kur, nadszedł zatem czas by dokonać drobnych refleksji i podsumowań. Na początku naszej działalności, odbiorcami przygotowywanych przez spółdzielnię potraw byli głównie mieszkańcy Kurowa, a także szkoła i przedszkole dla których dostarczaliśmy pierogi. Z czasem grono klientów Złotego Kura zaczęło się powiększać o oso-

by z innych miejscowości, a nasza działalność nabierać zaczęła rozpędu. Organizowaliśmy okolicznościowe imprezy dla seniorów, Otwartego Kręgu, piłkarzy, cateringi na przyjęcia okolicznościowe i komunie.

W marcu w związku z panującą w kraju pandemią koronawirusa, a co się z tym wiąże wprowadzeniem radykalnych obostrzeń i reżimu sanitarnego zmuszone byliśmy zwolnić tempo. COVID-19 zatrzymał na kilka miesięcy rozwój polskiej branży restauracyjnej,

a jego dotkliwe skutki odczułyśmy również i my. Podkreślić należy to, że nie wstrzymałyśmy swojej działalności i choć praca w spółdzielni odbywała się w ograniczonym zakresie, Złoty Kur działał i nie został zamknięty. Dla naszych klientów codziennie przygotowywane były świeże dania, a obiady serwowane były wyłącznie na wynos. Trudny czas pomogli nam przetrwać: Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej - Fundacja Nowy Staw z Lublina, Ośrodek Pomocy Społecznej i Urząd Gminy w Kurowie, a także stali klienci, którzy bez obaw zlecali nam zamówienia i korzystali z naszych usług. Doceniamy to, jak bardzo dobrze układa się nam współpraca

z Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej w Lublinie - Fundacją Nowy Staw, która w związku z rekomendacjami wydanymi przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 19 kwietnia 2020 r. w związku z trudną sytuacją przedsiębiorstw społecznych spowodowaną skutkami wystąpienia COVID -19 za zgodą Urzędu Marszałkowskiego w ramach prowadzonej działalności zleciła 14 spółdzielniom socjalnym (w tym również naszej spółdzielni) usługi realizowane na rzecz 27 instytucji pomocowych z terenu Lubelszczyzny związane z przeciwdziałaniem COVID-19 (catering, ozonowanie, środki ochrony osobistej). Dzięki temu wsparciu Spółdzielnia Socjalna „Złoty Kur” świadczy usługi cateringowe dla 35 pracowników Domu Pomocy Społecznej im. S. H. Drozdowskiej w Leopoldowie. Z obiadów naszych korzystają również pracownicy Urzędu Gminy, a także Ośrodka Pomocy Społecznej, z którym od stycznia 2020 roku rozpoczęta została także współpraca, który również w ramach pomocy dla najbardziej potrzebujących opłaca posiłki dla kilkunastu klientów pomocy społecznej. Naszą działalność doceniają również inne instytucje i przedsiębiorstwa mające

swoją siedzibę w Kurowie. Wymienić tu można Chłodnię w Klementowicach, dla której w dni robocze dostarczamy dla pracujących tam osób gorące zupy.

Złotego Kura upodobali sobie również przedstawiciele handlowi, którzy pracując na terenie naszego powiatu chętnie przyjeżdżają do nas na obiady.

Wszystkim instytucjom, przedsiębiorstwom i osobom prywatnym wdzięczni jesteśmy za udzieloną nam pomoc w tym jakże trudnym dla nas okresie!

Cieszy nas to, że zyskałyśmy sobie stałych klientów, którzy doceniają fakt, że posiłki smakują „tak jak u mamy”, są zawsze świeże, przygotowywane z sezonowych warzyw i owoców. Poszerza się również nasza oferta, aktualnie w sprzedaży mamy lody, w przyszłości planujemy wprowadzić do menu własnego wyrobu ciasta. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów założyłyśmy terminal płatniczy i można już płacić za obiady kartą płatniczą.

Otwarte jesteśmy na współpracę z innymi firmami, a także zapraszamy w nasze progi wszystkich, którzy jeszcze nie mieli okazji u nas gościć.

WARSZTATY MUZYCZNE „BĘBNIARSKIE”

Pierwsza część warsztatów bębniarskich dla dzieci i młodzieży
Świetlica w Brzozowej Gaci, 23 lipca 2020r.

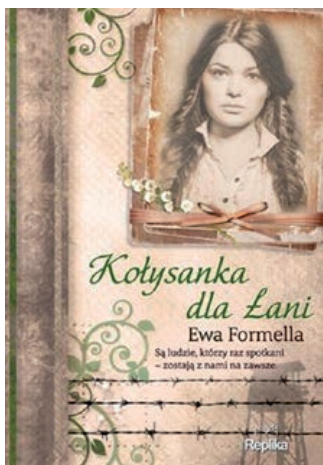

Fot. Mateusz Borny

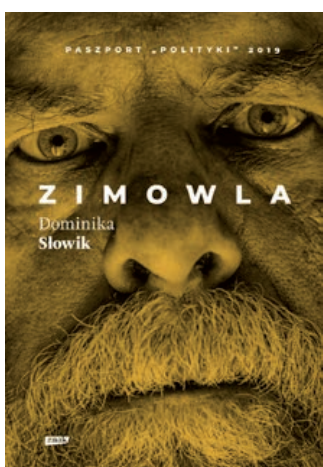

Półka z książkami 16

LITERATURA OBYCZAJOWA

„Kotysanka dla Łani” Ewy Formelli to kolejna tej autorki piękna i wzruszająca opowieść, która chwyta za serce. Autorka napisała tę książkę na podstawie wspomnień swoich podopiecznych, osób starszych. Dwie przeplatające się ze sobą historie. Początkowo autorka zabiera nas do partyzanckich lasów, gdzie do grupy trafiają dwie siostry: Danusia i Jadwiga. Danusia została zgwałcona przez bandyckich sowietów. Jadwiga zamyka się w sobie lecz rękę ku niej wyciąga młody partyzant ps. Ryś. Między dwójką rodzi się szczere, trwałe uczucie. Wojna rozdziela ich drogi. Później przenosimy się do obecnych czasów. Przypadkowe spotkanie dwójga różnych ludzi. Mężczyzna, który nie pamięta swojej przeszłości i kobiety, która bezinteresownie postanowiła mu pomóc. Jej obecność powoli odblokowuje pamięć mężczyźnie, lecz przebłyski wspomnień są dla niego zbyt bolesne. Czy mężczyźnie uda się przypomnieć co się wydarzyło? Dlaczego Alicja wydaje się mu tak dziwnie znajoma i skąd ten wszechobecny zapach konwalii? Ciepła, wzruszająca, warta przeczytania opowieść.

„Zimowla” to druga powieść młodej polskiej pisarki Dominiki Słowik. Akcja powieści rozgrywa się w małym, prowincjonalnym miasteczku Cukrówka, które ma już za sobą lata świetności i prosperity. Autorka snuje opowieść w czasie teraźniejszym, uzupełniając ją opisami mienionych wydarzeń. Umiejętnie buduje napięcie, karmiąc naszą ciekawość niesamowitymi opowieściami. Książka z pogranicza kryminału, magii i przygody świetnie wpisuje się w nurt realizmu magicznego, podrzuca różne tropy i wprowadza czytelnika na manowce. Choć niektórzy zarzucają zbyt dużą rozwlekłość ja zdecydowanie polecam.

LITERATURA SENSACYJNA

„Będziesz moja” Diany Brzezińskiej to pierwszy tom serii kryminalnej a w zasadzie połączenie kryminału i romansu. Główni bohaterowie to Krystian Wilk przystojny podkomisarz, który nie potrafi przejść obojętnie wobec żadnej kobiety oraz Ada Czarnecka profilerka, pozytywnie zakręcona, wzbogacająca swoją wiedzę zawodową na serialach kryminalnych. Tajemnicze zaginięcie sprzed lat oraz seria zbrodni na młodych dziewczynach sprawia, że Ci dwoje łączą swoje siły, by rozwiązać te tajemnice.

Książkę czyta się rewelacyjnie, wciąga od pierwszych stron. Świetni bohaterowie, ciekawe, „żywe” dialogi, wartka akcja bez żadnych zbytnich uduziwień. Polecam i zachęcam do sięgnięcia po kolejne tomy serii.

LITERATURA DZIECIĘCA

Cykl książek Waldemara Cichonia o kocie Cukierku to ciekawa propozycja dla czytelników 5+, również do czytania całą rodziną. Część pierwsza pt. „Cukierku, ty łobuzie!” została wpisana do kanonu lektur szkolnych klas I-III szkoły podstawowej. Bohaterem licznych przygód i zabawnych perypetii jest niesforny kot imieniem Cukierek, który towarzyszy w życiu codziennym Marcelka i jego rodziny. Jest świadkiem narodzin Maciusia, uczestniczy w wiosennych porządkach i przechodzi na dietę z powodu nadwagi. Lektura pełna humoru, wzbogacona świetnymi ilustracjami Dariusza Wanata, wydana bardzo starannie na eleganckim papierze. Serdecznie polecamy naszym młodym czytelnikom. Wszystkie części serii dostępne w naszej bibliotece.

Wszystkie z wymienionych książek są dostępne w kurowskiej bibliotece.

Przygotowały: Krystyna Skwarek i Beata Frydrych.

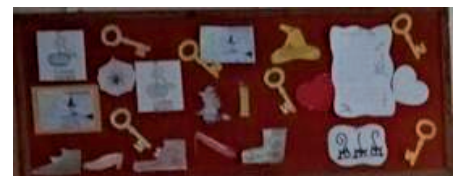
Świetlica w nowej odsłonie

Jeszcze kilka lat temu funkcjonowało negatywne postrzeganie świetlic szkolnych. Obecnie dużo spraw uległo pozytywnej zmianie i można powiedzieć, że świetlice są miejscem wszechstronnego rozwoju uczniów, w którym przed i po lekcjach mogą spędzać mile czas. Głównym celem naszej świetlicy jest zapewnienie opieki w bezpiecznym, miłym otoczeniu oraz stworzenie warunków do wypoczynku, relaksu i odrobienia zadań domowych. Zabawa, to obok nauki podstawowa forma aktywności dzieci. Dlatego też uczniowie mają czas na dowolne zabawy zgodne z własnymi upodobaniami.

Jako opiekunowie, poprzez dobór odpowiednich form pracy i metod aktywizujących, rozwijamy zdolności do twórczego wysiłku. Wśród wielu różnorodnych form zajęć świetlicowych najbardziej lubianymi przez dzieci są zajęcia o charakterze plastycznym oraz zabawy ruchowe, dlatego poświęca się im w świetlicy najwięcej czasu. W pierwszym semestrze udało nam się zorganizować wiele ciekawych zajęć i imprez dla dzieci m.in. zajęcia o zróżnicowanym charakterze z okazji Dnia Komisji Edukacji Narodowej: dzieci ze świetlicy przez cały tydzień uczyły się okazywać szacunek wszystkim osobom pracującym w szkole i wykonywały piękne prace plastyczne. Kolejnym działaniem, w które zaangażowali się

również rodzice, były „Dary Jesieni” – przekazali dzieciom owoce i warzywa z własnych upraw do dekoracji naszej świetlicy. Wykonywaliśmy wiele prac plastycznych o tematyce jesiennej, kolorowe liście, witraże okienne, gazetki ściennie. Uroczyście przyłączyliśmy się do obchodów Odzyskania przez Polskę Niepodległości. Uczniowie poprzez literaturę, piosenkę oraz zajęcia plastyczne pogłębiły swoje wiadomości dotyczące Polski. z okazji „Andrzejek” zrobiliśmy ozdoby, którymi udekorowaliśmy naszą świetlicę. Dzieci poznawały staropolskie zwyczaje, wróżby i zabawy andrzejkowe, wspólnie zrobiliśmy gazetkę ścienną.

6 grudnia był dobrym momentem na to, żeby wspólnie z dziećmi napisać listy do św Mikołaja. Pani Jola przyniosła upieczone własnoręcznie pierniczki, które razem dekorowaliśmy, a potem jedliśmy ze smakiem. Przygotowując się do Świąt Bożego Narodzenia robiliśmy dużo dekoracji świątecznych: łańcuchów i bombek, którymi ozdabialiśmy naszą świetlicową choinkę. Wykonaliśmy kartki świąteczne i kalendarz adwentowy, które zawisły na naszej tablicy ściennej. Z okazji ferii zimowych organizowaliśmy liczne pogadanki, jak również prace plastyczne na temat bezpieczeństwa podczas zabaw na zimowiskach. Wszystkie dzieci z niecierpliwością wyczekiwały balu karnawałowego, który w naszej szkole

odbył się w lutym. Z tej okazji przygotowaliśmy przepiękne maski karnawałowe, ozdoby do udekorowania naszej świetlicy, girlandy, spiralki papierowe i serpentyny. Przed balem z niecierpliwością przebieraliśmy się w nasze przepiękne stroje, a Pani Beata malowała chętnym dzieciom twarze przy muzyce i wspólnej zabawie.

W drugim semestrze niestety musieliśmy zweryfikować plany i przeorganizować pracę świetlicy w związku z pandemią koronawirusa. Nie ma tego złotego, co by na dobre nie wyszło. Dzięki kreatywności Pani Joli Z, pozostałych nauczycieli świetlicy oraz informatyków, pojawił się świetlicowy Facebook. Pani Jola Zajac utworzyła stronę „Świetlica Szkoły

Podstawowej w Kurowie” i wspólnie z nauczycielami: Panią Marta Dorosz, Panią Beata Kutnik, Panią Jolantą Dados czuwały nad udostępnianiem ciekawych treści i pomysłów na prace plastyczne dla dzieci. Dużą popularnością cieszyły się amatorskie filmiki, które angażowały całe rodziny. Każdy z filmików to inspiracja do kreatywnego spędzania wolnego czasu w domu, zachęta dla dzieci do stworzenia ciekawych prac plastycznych takich jak np.: zajączki na łące, czy ozdabianie jajka wielkanocnego z kolorowych kryształków soli. Ciekawym pomysłem było nagranie filmiku, jak zrobić poidelko dla owadów, tak potrzebnego dla małych stworzeń w czasie suszy. Codziennie udostępnialiśmy bardzo dużo, pomysłów na prace plastyczne, a nauczyciele przesyłali nam swoje propozycje na spędzanie wolnego czasu. Pani Lucyna Próchniak udostępniała bajki po angielsku i zabawy językowe, Pani Justyna Pękala filmiki z zabawami ruchowymi i ćwiczeniami dla najmłodszych, Pani Alina Panecka ćwiczenia matematycz-

ne liczne zagadki i rebusy, Pan Piotr Osiak ciekawe propozycje muzyczne, a Pani Renata Zwierzchowska pozycje książkowe, przy których dzieciaki mogły miło spędzić czas w domu. W maju Pani Jolanta Zajac, Pani Marta Dorosz i Pan Andrzej Staniak zorganizowali konkurs plastyczny „Wiosna wokół mnie”, skierowany do dzieci klas I – III. Głównymi celami konkursu było rozwijanie kreatywności i zdolności manualnych dzieci, wyzwolenie wyobraźni dziecięcej poprzez ekspresję plastyczną, jak również rozbudzanie zainteresowań przyrodą, jej bogactwem i pięknem. Spośród nadesłanych prac zostały wybrane 3 pierwsze miejsca, komisja postanowiła, że wszystkie prace zasługują na wyróżnienie i nagrody. Uczestnicy konkursu zostali nagrodzeni, otrzymali dyplomy i nagrody książkowe ufundowane przez Radę Rodziców, Panią Jolantę Zajac i Panią Martę Dorosz.

Zwycięzcami konkursu zostali:

- Miejsce I - Magdalena Kowalik klasa II c
- Miejsce II - Julia Chabros klasa III b
- Miejsce III - Jagoda Furtak klasa I a

Wyróżnienia otrzymali :

- Zuzanna Sobich klasa I c
- Alicja Zajac klasa I c
- Weronika Durak klasa I c
- Karol Kruk klasa III d
- Igor Głos klasa II d
- Gabriel Zajac klasa II d
- Julia Podkościelna klasa II a
- Helenka Grabczak klasa III d
- Julia Respond klasa III c

Nauczyciele świetlicowi wspólnie z Gminnym Przedszkolem w Kurowie, przyłączyli się do akcji #gaszyn challenge za pośrednictwem fundacji siepomaga.pl, aby pomóc ciężko chorej Tosi. Akcja polegała na wykonaniu zadania, którym było 10 pompek jak również zbiórka pieniędzy na leczenie Tosi. Wszyscy dzielnie przystąpili do ćwiczeń, mimo świadomości wystąpienia zakwasów. Zebrane pieniądze zasilły konto fundacji. Dziękujemy Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kurowie za nominację do zadania, my natomiast nominowaliśmy:

- Zespół Placówek Oświatowych w Klementowicach
- Posterunek Policji w Kurowie
- Urząd Gminy w Kurowie. Udostępniony filmik z wydarzenia można obejrzeć na stronie Facebook Świetlica Szkolna w Kurowie.

Szkoła Podstawowa w Kurowie, mimo sanitarnych obostrzeń, ale z zachowaniem wymogów dystansu społecznego i innych wskazanych środków ostrożności, zorganizowała pożegnanie dla tegorocznych ósmoklasistów. Nauczyciele świetlicy Szkoły Podstawowej w Kurowie, Jolanta Zajac i Pani Marta Dorosz, we współpracy z Panią Małgorzatą Grabczak z Gminnego Przedszkola w Kurowie, również przyczynili się do uatrakcyjnienia tego wyjątkowego dnia, tworząc piękną dekorację, której motto „Szczęśliwej drogi już czas” było sygnałem opuszczenia przez uczniów murów naszej szkoły i rozpoczęcia nowego etapu w życiu.

Wyposażenie takiego miejsca jak świetlica szkolna powinno być bogate w takie środki dydaktyczne jak gry planszowe, puzzle, książki, zabawki, klocki, bajki, kolorowanki, aby uczęszczające tam dzieci rozwijały się społecznie, manualnie i emocjonalnie. Gry i zabawy, szczególnie te edukacyjne, wspomagają proces kształcenia. Poprawne przykłady zachowań możemy znaleźć w literaturze oraz w filmach dziecięcych, dlatego warto wykorzystywać je w pracy

świetlicy, ponieważ sprzyja to poznawaniu zarówno pozytywnych, jak i negatywnych emocji. Ciężka praca nauczycieli świetlicy owocuje wymiernymi efektami. Nie bez znaczenia jest patronat Wójta Gminy Kurów Pana Arkadiusza Małeckiego oraz inwestycja Dyrekcji Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w wyposażenie świetlicy.

Świetlica szkolna jest miejscem, w którym dziecko powinno czuć się

wyjątkowo, nabierać siły na kolejne zajęcia lub odpoczywać po nich. Mamy nadzieję, że we wrześniu powrócimy do szkoły i będziemy mogli indywidualnie podejść do każdego ucznia, po to, aby zaspokajać wszystkie jego potrzeby. Wspólnie będziemy starali się rozwijać w dzieciach zasady odpowiedniego zachowania, oraz rozbudzać chęć zdobywania nowej wiedzy.

Jolanta Zajac

„Szczęśliwej drogi już czas...” - zakończenie szkoły przez ósmoklasistów.

Takie motto towarzyszyło absolwentom podczas uroczystego pożegnania, które odbyło się w tym roku inaczej niż zwykle - nie w murach szkoły, ale na Starym Rynku. W ten sposób łatwiej było zachować sanitarny reżim. Uczniowie mieli przygotowane miejsca siedzące w zalecanej odległości.

Wręczenie nagród i świadectw odbywało się w maseczkach i bez uścisku dłoni.

Nie mniej jednak zakończenie roku szkolnego przez ósmoklasistów miało uroczyste i podniosły charakter.

W wydarzeniu uczestniczyli zaproszeni goście, z Panem Wójtem Gminy - Arkadiuszem Małeckim na czele, z Przewodniczącym Rady Gminy - Panem Arturem Poniewierskim, Przewodniczącą Rady Rodziców - Panią Martą Chmurzyńską, Przewodniczącą Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Panią Haliną Jankiewicz, Dyrektorem Gminnego Ośrodka Kultury - Panem Grzegorzem Skwarkiem, Dyrektorem Przedszkola - Panią Zofią Kamińską - Dobrzyńską, Dyrekcją Zespołu Szkolno-Przedszkolnego: Panem Włodzimierzem Żurkowskim, Panią

Anną Wyskwar, Panią Jolantą Królik. Uroczystość uświetnili swoją obecnością rodzice absolwentów, najbliższa rodzina, przyjaciele i znajomi.

Spotkanie rozpoczęło się polonezem, w którym zaprezentowali się przedstawiciele klas ósmych wraz z wychowawcami. Układ opracowała Pani Hanna Żurkowska. Wyjątkowości dodały czerwone róże trzymane w dłoniach tancerzy.

Wydarzenie poprowadził Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, Pan Włodzimierz Żurkowski. On, w towarzystwie wychowawczyń klas ósmych: Pani Moniki Respond, Pani Ewy Pasternak, Pani Justyny Pękali, wręczał świadectwa swoim podopiecznym oraz listy gratulacyjne rodzicom uczniów z najwyższymi średnimi i wzorowym zachowaniem.

Najlepsza uczennica - Adrianna

Maciejewska z klasy VIIIa otrzymała nagrodę Wójta Gminy za najwyższą średnią ocen - 5,56.

Uczniowie zostali również nagrodzeni za: asystę pocztów sztandarowych, pracę na rzecz szkoły, działalność w Samorządzie Uczniowskim, działalność artystyczną, sportową oraz za pracę w wolontariacie.

Najwyższe wyniki w nauce, wzorowe lub bardzo dobre zachowanie w roku szkolnym 2019/2020 otrzymali uczniowie:

Klasa VIIIa: Adrianna Maciejewska, Magdalena Koter, Julia Wałach, Michał Wronka, Wiktoria Wierzbicka, Bartosz Mazurkiewicz.

Klasa VIIIb: Mateusz Białek, Filip Jończyk, Dominika Karpińska, Martyna Rojek, Amelia Kołodziejczyk.

Klasa VIIC: Paweł Słonka, Marcelina Mazur.

W dalszej części uroczystości wychowawczynie podziękowały rodzicom za pięć lat owocnej współpracy, natomiast wychowankom życzyły, aby kontynuowali naukę w wybranych przez siebie szkołach. Oby na swoich drogach spotkali mądrych ludzi, którzy będą stwarzali im warunki do rozwoju i wzbogacania swojej osobowości.

Następnie głos zabrali uczniowie, dziękując wyjątkowym osobom, któ-

re zawsze ich doceniały, słuchały, wskazywały właściwą drogę życia, pomagały pokonywać wszelkie niepowodzenia i nieoznakowane zakręty. A przede wszystkim ubarwiały ich świat, pokazując szerokie horyzonty.

Te słowa skierowali do Pana Wójta, Dyrekcji Szkoły, Wychowawczyń, Grona Pedagogicznego i Rodziców.

Miłym zakończeniem uroczystości były pamiątkowe zdjęcia.

Z żalem, ale i dumą pożegnaliśmy tegorocznych absolwentów Szkoły Podstawowej, życząc im jednocześnie sukcesów i wytrwałości w dalszych etapach kształcenia.

Ta wyjątkowa uroczystość została utrwalona przez dziennikarzy radia i prasy.

Monika Respond

Z życia przedszkola w Kurowie w czasie pandemii

To, co się działo od połowy marca, zaskoczyło nas wszystkich. Jesteśmy do tej pory w innej edukacyjnej rzeczywistości. Zawsze chętnie publikowaliśmy zdjęcia dotyczące aktywności naszych przedszkolaków w przedszkolu. Z uwagi na zaistniałą sytuację, nie mogliśmy pochwalić się, jak pracowały i bawiły się wszystkie dzieci w naszej placówce. Dostaliśmy za to zdjęcia od rodziców, którzy dzielili się z nami tym, jak funkcjonowały „domowe przedszkola”.

Początki przedszkolnej edukacji zdalnej były trudne. Tęskniliśmy za dziećmi, zastanawialiśmy się co robią, czy na pewno są bezpieczne. Martwiliśmy się o rodziny naszych przedszkolaków i nasze własne. Wśród pracowników były mamy maturzystek, ósmoklasistów, którzy czekali na ustalenie terminu egzaminów, pracownicy objęci kwarentaną ze względu na powrót członków rodziny z zagranicy, pesymiści i optymiści.

Myśleliśmy nad tym, co dalej, jak długo to potrwa. Doniesienia medialne były niepokojące.

Mimo wszystko staraliśmy się myśleć pozytywnie. Ufamy, że kiedyś dzieci będą wspominały ten koronawirusowy czas jako fajny, bo spędzony z rodzicami, wypełniony byciem razem, wygłupianiem się, czytaniem książek, majsterkowaniem, z przedszkolem w tle.

Na czas pandemii przypadła rekrutacja uzupełniająca. Przeprowadziliśmy ją on-line.

W pierwszym i drugim naborze wpłynęło 179 wniosków o przyjęcie dziecka do przedszkola. Wszystkie dzieci zostały przyjęte.

W czasie zawieszenia zajęć, przedszkole nie było zamknięte. Pracownicy obsługi wykonywali szereg czynności, na które zwykle brakuje im czasu. Robili gruntowne porządki w budynku i piwnicy, przygotowywali dekoracje, ukwiecali i porządkowali teren wokół przedszkola, ma-

lowali ogrodzenie i sprzęty na placu zabaw, formowali krzewy. Kuba-nasz konserwator malował łazienki, stawił czoło awariom, reperował uszkodzone meble w szatni, kosił trawę, przygotowywał teren za przedszkolem do prac rozbiórkowych, wykonywał bieżące naprawy ogrodu. Pracy było sporo.

Na dworze robiło się wiosennie. Wiele o nastrojach przedszkolaków, ich rodziców i nauczycieli w kwietniu, mówią ry-mowanki, które zostały opublikowane na profilu facebookowym przedszkola i sprawiły wiele radości czytającym.

Rymowanki pracowników:

Gdy koronawirusa nadszedł czas,
 tęsknota ogromna dopadła nas.
 Myślmy o Was, zadania wymyślamy, na odległość ściskamy.
 Bądźmy razem wirtualnie, to wirusowi się nie damy!

Koronawirus zatrzymał przedszkolaki w domu,
 na razie nie marudzą, nic nie mówią nikomu.
 Rodzice zajęcia dzieciom wymyślają,
 nauczycielki w tej kwestii rodziców wspierają!

Siedzą w domach wszystkie przedszkolaki,
 a za oknem dzień słoneczny taki.
 Do domu uśmiech słoneczka zapraszamy.
 Na rodzinne święta już wszyscy czekamy !!!

Siedzą w domu wszystkie przedszkolaki,
 choć do przedszkola nie chodzą to uśmiechnięte mają
 buziaki. Wszystkie zadania chętnie wykonują,
 w swoich domkach nie próżnują.

Rymowanki dzieci i rodziców:

Siedzą w domach przedszkolaki,
 Wszystkie tęsknią nieboraki!
 Za Ciociami - no a jak!
 Za Przyjaciółmi-baaardzo TAK!
 I plac zabaw im się marzy...
 Wspólne harce, figle, psoty...
 A tu w domu trzeba być,
 Bo KORONA chce tu ŻYĆ!
 Żadna to księżniczka przecież,
 A panoszy się tu wielce!
 Hej wirusie wstrętny!
 Jesteś taki smętny!

Wszystkim dajesz się we znaki,
 już cię mają dosyć nasze przedszkolaki!
 Przedszkolaki to radosne debeściaki!
 W domu książki czytają i zabawy wymyślają!
 A Kochane Ciocie serdecznie pozdrawiają!

Od końca marca działa u nas domowe przedszkole,
 jest tu bardzo fajnie chociaż zabawy z rówieśnikami wolę,
 Z siostrą i bratem czas miło spędzamy
 czasem wariujemy lub wręcz przeginamy!

Siedzą w domach wszystkie przedszkolaki
 i przytulają swoje zwierzaki!

Siedzą w domach wszystkie przedszkolaki,
 gdy wrócą po przerwie będą niezłe wyroślaki!

Siedzą w domach wszystkie przedszkolaki,
 bo to czas kwarantanny taki,
 ale się tym nie przejmujemy,
 bo w domu z rodzicami też figlujemy
 ...szybko do przedszkola i naszych pań wrócić już chcemy!

Siedzą w domach wszystkie przedszkolaki,
 Ciężki to czas jest, lecz nie byle jaki.
 Książki czytamy i ciasto pieczemy,
 Na jak długo jeszcze w domu utkniemy?

Wspierają nas wszystkie ciotce z przedszkola,
 Bo taka jest ich dobra wola.

Gdy wirus odejdzie, do przedszkola wrócimy,
 I Wszyscy będą mieć wesole miny.

Spotkamy się z Zosią, Mają i Kornelką,
 Radość nam sprawi to naprawdę wielką.

Za wszystkich mocno trzymamy kciuki,
 Aby po tym wszystkim wrócili do nauki.

Ciociom z przedszkola dużo zdrowia życzymy,
 Dziękujemy za wsparcie naszej przedszkolnej drużyny!

Siedzą w domach wszystkie przedszkolaki
 i oglądają za oknami różne ptaki
 My codziennie po podwórku biegamy
 i lecących bocianów wyglądamy
 Jest to dla wszystkich czas bardzo trudny,
 lecz żaden dzień nie powinien być dla dziecka nudny
 Ciocie z Przedszkola serdecznie pozdrawiamy
 i buziaki przesyłamy!

OTWARCIE PRZEDSZKOLA

Zgodnie z decyzją rządu i wyjściem naprzeciw oczekiwaniom wielu rodziców, którzy chcieli wrócić do pracy, 6 maja nastąpiło otwarcie przedszkola, w oparciu o wytyczne wydane przez Ministra Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego. Okazało się, że nasze przedszkole było jednym z trzech otworzonych w pierwszym terminie, w powiecie puławskim, obok przedszkoli w Janowcu i Żyrzynie.

Wiele dni oświatowa kadra kierownicza, wspólnie z władzami gminy, spędziła na przygotowaniu do otwarcia placówek edukacyjnych, analizie sytuacji epidemiologicznej w gminie i powiecie, przygotowaniu procedur, pozyski-

waniu i gromadzeniu środków ochrony osobistej i dezynfekcyjnych, szkoleniach personelu. Priorytetem było bezpieczeństwo dzieci i kadry sprawującej opiekę. Mogliśmy liczyć na wsparcie władz lokalnych, dzięki czemu wszystkie wątpliwości i problemy udało się rozwiązywać na bieżąco.

Przedszkole rozpoczęło swoją działalność. Od początku obowiązywał reżim sanitarny, nie było pluszaków, miękkich lalek. Zabawki po użyciu były odkładane do plastikowego pojemnika i wynoszone z sali w celu zdezynfekowania. Dostępna była tylko część placu zabaw, podzieliliśmy go na sektory z wyłączeniem piaskownic, dzieci nie wychodziły na spacer poza obręb przedszkola. Sale były często sprzątane, wietrzone, ozonowane. Aby wejść do przedszkola, konieczne trzeba było przejść przez matę bakteriobójczą i wirusobójczą. Niezbędne były również inne, dodatkowe obostrzenia.

Cały czas zastanawialiśmy się, jak spełnić skutecznie zalecenia dystansu społecznego między dziećmi? Było to trudne i takie bardzo nienaturalne dla dzieci.

My pracownicy mieliśmy wiele obaw. Nie byliśmy przebadani na obecność koronawirusa. Nie były zawarte takie wymagania w wytycznych. Nie mieliśmy możliwości wykonania bezpłatnych testów. Nie wykonywano takich testów również dzieciom i opiekunom.

Otwarcie przedszkola nie odbierało rodzicom prawa do zasiłku opiekuńczego, przedłużanego na kolejne tygodnie. Poślanie dzieci do placówki było ich indywidualną decyzją.

Przedszkole prowadziło zajęcia opiekuńcze z elementami dydaktyki.

W pierwszych dniach po wznowieniu działalności, w przedszkolu było troje dzieci. Rodzice kolejnych stopniowo deklarowali chęć udziału w zajęciach. W czerwcu na tyle zwiększyła się ilość dzieci w przedszkolu, że utworzyliśmy drugą grupę. Wszystkie chętnie zostawały w przedszkolu. Radośnie mijał czas zabawy. Dzieci z rodzicami wchodziły do przedszkola wejściem z prawej strony budynku, pra-

cownicy mierzyli dzieciom temperaturę i wprowadzali do wyznaczonych sal.

Kilka nauczycielek sprawowało opiekę nad dziećmi w przedszkolu, pozostałe w godz. 8-00-13.00 świadczyły pracę zdalną. Prowadziły również konsultacje z rodzicami, zgodnie z ustalonym w grupach sposobem kontaktu.

To, co się zmieniło podczas pobytu w przedszkolu, to częste mycie rąk, odejście od przemieszczania się się dzieci parami, częste wietrzenie sal, mycie i dezynfekcja zabawek. Zgodnie z wytycznymi personel mógł korzystać ze środków ochrony osobistej w kontakcie z dzieckiem i musiał w kontakcie z rodzicem. Maseczki lub przyłbice obowiązywały personel podczas wydawania posiłków.

Tegoroczny dzień dziecka w przedszkolu obchodziliśmy zdecydowanie skromniej niż zwykle. Było smaczne i kolorowe drugie śniadanie w formie przyjęcia (przygotowane przez ciotkę kucharkę i ciotkę intendentkę), balony, książeczki do kolorowania i życzenia.

Od 1 lipca rozpoczął się dyżur wakacyjny w przedszkolu. Na dyżur uczęszczało 14 dzieci. Obowiązywał nas nadal reżim sanitarny.

Dezynfekcja powierzchni płaskich, ciągów komunikacyjnych, sprzętów w salach i zabawek odbywała się zgodnie z zaleceniami. Dezynfekcja, ze względów zdrowotnych, nie odbywała się nigdy w obecności dzieci. Przed wyjściem przedszkolaków do ogrodu, plac zabaw był dezynfekowany.

W przedszkolu dzieci bawiły się w jednej sali, spożywały posiłki w drugiej. Siedziały po dwoje przy jednym stoliku. Było trochę inaczej niż przed epidemią, ale staraliśmy się, by przedszkolaki nie odczuły dotkliwie tej zmiany.

Drodzy Rodzice!

Dziękujemy Wam za wsparcie w tym koronawirusowym czasie.

Czuliśmy Wasze zaangażowanie w zdalną edukację. Wasze odpowiedzi na nasze edukacyjne propozycje dawały nam motywację do pracy zdalnej. Nie było łatwo się przestawić, ale daliście radę. Wspólnie daliśmy radę!

Choć realizacja programu i wdrażanie podstawy programowej są ważna, to jednak równie ważne jest bezpieczeństwo, nasze wzajemne relacje, życzliwość, zrozumienie, porozumienie.

Dziękujemy za ten wspólny czas. Bez Was nasza praca nie miałaby sensu.

Dziękujemy za współpracę Radzie Rodziców, która uznała, że środki bezpieczeństwa stosowane w przedszkolu są niewystarczające i zdecydowała o zakupie ozonatora. Początkowo wypożyczył go nam organ prowadzący. Teraz mamy własny. Myślę, że to była dobra decyzja.

Nie mogliśmy zorganizować zakończenia roku dla dzieci kończących edukację przedszkolną, byłoby to zbyt ryzykowne i wbrew zaleceniom. Może pod koniec

sierpnia uda się przygotować spotkanie kończące ten etap w życiu przedszkolaków.

Życzymy bezpiecznych i udanych wakacji, mimo wszystko.

Dyrekcja, Grono Pedagogiczne i Pracownicy Obsługi Gminnego Przedszkola w Kurowie

Dziękujemy za wszystkie gesty pomocy i wsparcia. Tacie Zosi jesteśmy wdzięczni za przygotowanie elementów do reperacji zjeżdżalni na naszym placu zabaw. Zamontował je nasz przedszkolny wujek Kuba. Teraz bezpiecznie korzystają z niej przedszkolaki. Dziękujemy Mamie Stasia za promocyjną ofertę prania dywanów w przedszkolu przez założoną przez nią firmę. Przedszkole jest w remoncie, po modernizacji czeka nas wielkie sprzątanie

Zachęcam do obserwowania nas na *facebooku* profil-Przedszkole Kurów i zaglądania na stronę internetową *gpkurow.pl*

W sierpniu zamieścimy tam informacje na temat zajęć adaptacyjnych i drobnych zmian, planowanych w nowym roku przedszkolnym.

Do zobaczenia!

Zofia Kamińska-Dobrzyńska

Przedszkole w edukacji zdalnej

Edukacja zdalna w przedszkolu- czy jest możliwa? Oczywiście, że tak! Nasze przedszkole jest tego przykładem.

Zamknięcie placówek oświatowych było dla nas, nauczycieli nowym wyzwaniem, ponieważ wywróciło naszą pedagogiczną rzeczywistość do góry nogami. Nie tylko naszą i nie tylko przedszkolną. Rodzice, nauczyciele i dzieci – wszyscy musieli odnaleźć się w nowej sytuacji. Zarówno dla Rodziców jak i dla nauczycieli nie był to czas urlopu, lecz wytężonej i intensywnej pracy. Bardzo ważna okazała się wzajemna współpraca.

Jak wyglądała edukacja zdalna w naszym przedszkolu?

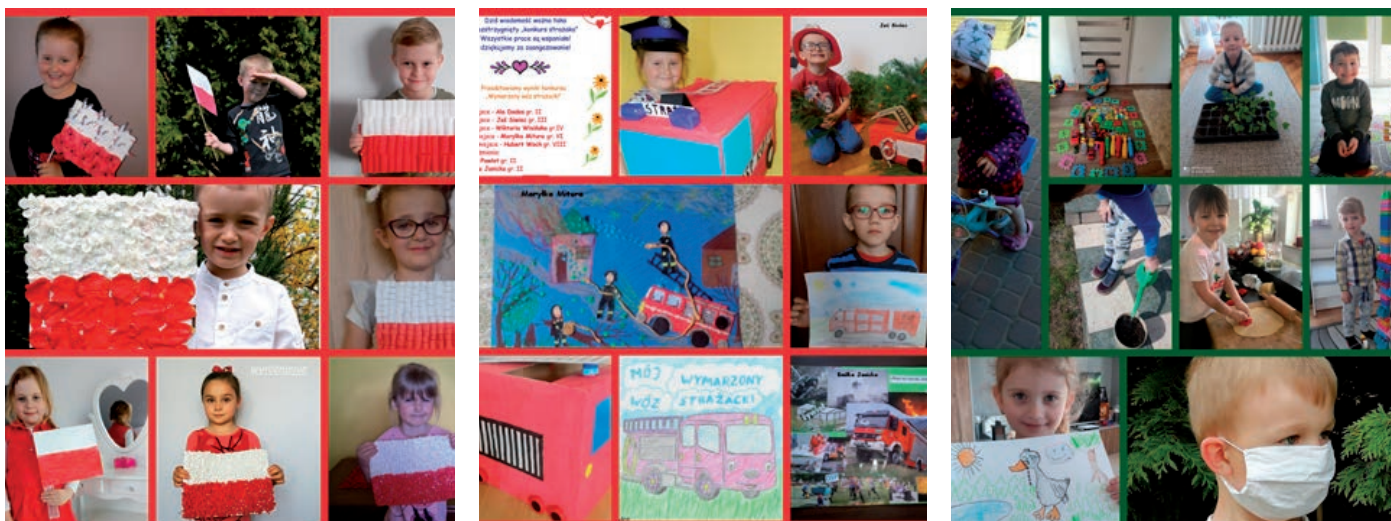
Wszyscy nauczyciele poważnie potraktowali swoje nowe obowiązki. Na stronie internetowej przedszkola, na portalu społecznościowym i w dzienniku elektronicznym udostępniały materiały edukacyjne dla Rodziców i dzieci - do pracy w domu. Wszystkie zadania i zabawy zgodne były z podstawą programową wychowania przedszkolnego i realizowały roczny program edukacji. Nauczycielki starały się, aby treści udostępniane na naszej stronie były ciekawe i atrakcyjne dla dzieci oraz dostosowane do warunków domowych. Bajki edukacyjne, literatura dla dzieci (wierszyki,

opowiadania), zabawy rytmiczno- ruchowe, piosenki, pomysły na twórcze prace plastyczne i wiele innych propozycji można było tam znaleźć.

Pomimo zamknięcia placówki i utrudnionego kontaktu, kadra pedagogiczna podejmowała działania angażujące dzieci i Rodziców w różnego rodzaju przedsięwzięcia. Pierwszym wydarzeniem był udział w zabawie E-wystawa „Wielkanoc”. Zadaniem dzieci i Rodziców było przygotowanie prac plastycznych wierszyków, piosenek, przepisów kulinarnych o tematyce wielkanocnej.

Na początku maja nauczycielki zaproponowały dzieciom udział w dwóch konkursach plastycznych. Pierwszy to- „Najpiękniejsza flaga Polski”. Celem konkursu było wzmacnianie uczuć patriotycznych i stwarzanie okazji do działalności plastycznej, związanej z symboliką narodową. Wybór techniki i materiałów do wykonania pracy należał do Rodziców i dzieci. Jak widać- wszyscy wykazali się dużą pomysłowością.

Z okazji Święta Strażaka, tradycją przedszkolaków były coroczne wizyty w OSP w Kurowie, podczas których dzieci oglądały sprzęt strażacki, składały życzenia i wręczały

własnoręcznie zrobione laurki. Niestety w tym roku nie mogliśmy osobiście odwiedzić Strażaków, więc postanowiliśmy uczcić ich święto, ogłaszając konkurs „Mój wymarzony wóz strażacki”. Proszę ocenić pomysłowość dzieci.

Wszystkie prace można obejrzeć na stronie gpkurow.pl – serdecznie zapraszamy.

Nauczycielki pamiętały również o ważnych uroczystościach, które w tym roku niestety nie mogły się odbyć w normalnych warunkach. Na stronie internetowej przedszkola i portalu społecznościowym, przekazywały pozdrowienia i życzenia z okazji:

- Świąt Wielkanocnych
- Dnia Mamy i Taty
- Dnia Dziecka
- Dnia Pracownika Służby Zdrowia
- Pożegnania przedszkola

Pani Wicedyrektor Zofia Dobrzyńska - Kamińska, w trosce o dobrą komunikację z Rodzicami i dziećmi, założyła profil pod nazwą Przedszkole Kurów na portalu społecznościowym - facebook. Wszyscy chętni do aktywności i współpracy mogli korzystać z propozycji zamieszczanych w postach.

Były to:

- zadania np. zakładanie doniczkowego ogródka; układanie z zabawek kształtu pisanek wielkanocnych, najwyższej wieży z klocków, wiosenna gimnastyka, rymowanka- dokończ zdanie, rysowany świąteczny wierszyk, wykonanie poidelka dla pszczoły i wróbelka;
- zabawy muzyczno- ruchowe, np. „Taniec Zygzak”, „Piosenka o myciu rąk”;
- wspólne świętowanie Dnia Książki i Dnia Ziemi;
- ćwiczenia rozwijające kreatywność u dzieci;

- zabawy rozwijające mowę przedszkolaków- „Łamańce językowe dla dzieci i dorosłych”;
- pomysły na domowe przepisy np. „Ptysie- wesołe zajączki na Wielkanoc”; „Sałatka gąsienica i sałatka motyl”;
- wiersze dla dzieci czytane przez znanych aktorów.
- eksperymenty - atrakcyjna forma poznawania ciekawostek przez doświadczenia w domu.
- konkursy plastyczne, organizowane przez nasze przedszkole oraz inne placówki.

Na szczególną uwagę zasługuje akcja charytatywna #GaszynChallenge - 10 pompek dla Tosi. Akcja promująca pomoc dzieciom chorym, obiegła całą Polskę i dotarła do naszego regionu. Zasady tej akcji były bardzo proste. Pracownicy Zespołu Szkolno- Przedszkolnego wykonali pompki, pajacyki, przysiady oraz wsparli finansowo zbiórkę dla chorego dziecka. Nominowali jednocześnie trzy następne placówki do wykonania zadania.

Serdecznie dziękujemy wszystkim Rodzicom za zaangażowanie i aktywną współpracę!!! To Wy wzmacnialiście motywację dzieci do zabaw i zadań podczas nauki zdalnej. Do zobaczenia we wrześniu!!!

Iwona Barucha i Elżbieta Piłat

AKTYWNY SENIOR

„Piknik w stylu lat 70 - tych” w Kośminie nad Wieprzem - 04 lipca 2020 r.

- Spływ Kajakowy Seniorów na trasie Białki Dolne - Kośmin

- Zwiedzanie dworku Zofii Kossak Szczuckiej, poczęstunek, zabawa.

Co słyhać w Gminnym Ośrodku Kultury w Kurowie

Od 1.07.2020 stanowisko dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury w Kurowie przejął Bogdan Lipiński.

Pierwsze jego działania to:

- ankieta skierowana do mieszkańców gminy Kurów badająca oczekiwania związane z działalnością kulturalną. Wzięło w niej udział 142 osoby. Potrzeby wynikające z odpowiedzi uwzględnione zostaną w działaniach GOK
- stworzenie strony na portalu Facebook <https://www.facebook.com/gok.kurow/>

Z początkiem lipca rozpoczęły się zajęcia w ramach projektu prowadzonego przez fundację „Pogodna Przyszłość” we współpracy z GOK. Bierze w nich udział ok. 65 osób. Są to zajęcia: z fizjoterapeutą, psychologiem, prawnikiem, dietetykiem, terapia zajęciowa – odkrywanie swoich pasji, zajęcia animacyjne, florystyczne, warsztaty dotyczące nowych technologii oraz ziołolecznictwa, a także wycieczki, basen i inne aktywności.

4 lipca odbył się spływ kajakowy po rzece Wieprz i piknik w stylu lat 70-tych. 29 lipca była wycieczka do Warszawy i zwiedzanie Łazienek Królewskich. Planowane są wycieczki do Kodnia i Wrocławia.

Zajęcia potrwać do końca grudnia 2020 r.

Bogdan Lipiński rozpoczął realizację cyklu nagrań dokumentujących wspomnienia mieszkańców gminy pt.: „Zapisane w pamięci”.

Odbyły się warsztaty alternatywnych metod parzenia kawy oraz warsztaty muzyczne – gry na bębnach i ukulele.

Na początku sierpnia zorganizowane zostały półkolonie dla dzieci z naszej gminy.

Trwają przygotowania do obchodów 100 - lecia Bitwy Warszawskiej, złotych godów pożycia małżeńskiego oraz gminnych dożynek.

Prosimy o włączanie się w proponowane działania, które będą zamieszczane na stronie Facebook.

Z końcem sierpnia, początkiem września będziemy przyjmowali zgłoszenia na zajęcia. Poniżej propozycje pierwszych z nich.

Jeśli ktoś chciałby dzielić się swoją wiedzą, umiejętnościami zapraszamy do współpracy.

Ewa Paprocka

Mieszkaniec naszej miejscowości Andrzej Pęczak zaprasza na spotkania poświęcone swojej pasji-muzyce.

1. Muzyczna podróż w mało znane zakątki historii fonografii.

- Fonograf. Czy Edison był pierwszy?
- Edison Blue Amberol Record
- Początek fonografii i... koniec cylindrów
- Nieznana historia “Mary Had a Little Lamb” nazwanego pierwszym w historii nagraniem dźwiękowym.
- Parleophone - głos przeszłości
- The Great 78 Project
- Niezwykła historia NIPPERa i
- Upadek i powrót gramofonu
- Hip Pocket i inne zapomniane nośniki dźwięku, których nie znałeś i przeboje, których nie usłyszysz w Spotify.
- Największy paradoks w dziejach polskiej fonografii

2. Dlaczego winyl, dlaczego CD, dlaczego streaming - dlaczego warto wybrać każde z nich?

- Powrót płyty winylowej - moda czy konieczność?
  - » Dlaczego płyty winylowe są znów na topie?
  - » Dźwięk analogowy kontra dźwięk cyfrowy – różnice, co dla kogo?
  - » Mastering - inny na płyty winylowe i cyfrowe wydania. Różnice w przygotowaniu materiału do publikacji.
  - » Korekcja krzywą RIAA.
  - » Nośniki dźwięku, o których może nawet nie wiesz. Nagrania z list przebojów, których nie znajdziesz w formacie cyfrowym.
  - » Nietypowe płyty i skąd takie pomysły?
  - » Czy czarna płyta ma przyszłość? Mało znane formaty

- płyt z przeszłości, formaty przyszłości.
- » Od czego zależy cena płyty, jak i gdzie kupić ulubioną płytę, aby nie przepłacić?
- Format CD - ewolucja czy przeszłość?
  - » Historia formatu
  - » Pochodne formaty (SACD, 20 bit, DVD-audio, Dual-Disc itd.)
  - » Dlaczego płyta CD mieści dokładnie 74 minut.
  - » Pierwsze wydania płyt na CD - Abba, Billy Joel, Chopin - prezentacja
  - » Oznaczenia na płytach CD (AAD, ADD itp.)
  - » Czy płyta CD to już przeszłość?
- Streaming, bluetooth i inne formy przesyłania dźwięku. Co w tym ważne? O czym warto wiedzieć, apki które warto znać?
- Od czego zacząć tworzenie swojej kolekcji płyt?
- Gramatyka muzyki.
- Skąd się biorą preferencje muzyczne?
- „Zbuntowana” muzyka.
- Psychoakustyka - postrzeganie dźwięków przez umysł. Co wpływa na naszą percepcję odbioru muzyki?
- Kiedy muzyka „smakuje” lepiej?
- Iluzje dźwiękowe - percepcja, która zmienia wszystko.
- Marketing - wpływ na wybór sprzętu.

Cieszymy się, że chęć współpracy z naszym Domem Kultury deklarują również miejscowi nauczyciele. P. Elżbieta Pacocha zaprasza dzieci w wieku 7 – 10 lat na wspólne wyprawy - w świat przyrody, w głąb siebie, ludziom na przeciw. Uczestnicy zajęć będą mieli okazję obserwować, doświadczać, tworzyć. Odkrywać będą fascynujące książki i poznawać sposoby skutecznego uczenia się. Spotkania odbywać się będą od września.

W związku z tym, że w Gminie Kurów wydawany jest kwartalnik „O Nas”, Gminny Ośrodek Kultury zaprasza również dzieci i młodzież szkolną, na warsztaty dziennikarskie. Zajęcia te uzupełnią wiedzę z języka polskiego, usprawnią posługiwanie się językiem polskim w mowie i piśmie, rozszerzą zasób słownictwa uczestników, a także wprowadzą w podstawy dziennikarstwa. Powstające na warsztatach teksty zostaną opublikowane. Zajęcia prowadzić będzie Ewa Paprocka wraz z innymi członkami redakcji kwartalnika.

3. Tajemnice muzyki.

Muzyka - czy to tylko złudzenie?

- Paul McCartney nie żyje? Historie, które zmieniają nasze postrzeganie.
- Muzyka – złudzenie percepcyjne.
- Schematy poznawcze i odstępstwa.
- Jak muzyką wpływać na uczucia ludzi. 6 mechanizmów oddziaływania muzyki.
- Skala w muzyce. Wyuczzone kategorie brzmieniowe.
- Schematy muzyczne.

Podziękowania

Po latach ciężkiej i sumiennej pracy na rzecz kultury na emeryturę odchodzą pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej w Kurowie: wieloletni dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury – P. Grzegorz Swarek. P. Krystyna Skwarek – dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Kurowie, P. Irena Furtak – księgową i P. Danuta Mazurkiewicz. Z serca Im dziękujemy, życzymy zdrowia i odpoczynku.

ZAJĘCIA TEATRALNE w GOK KURÓW

Od września Nasz Gminny Ośrodek Kultury przygotował nową ofertę dla dzieci i młodzieży. Będą to zajęcia teatralne prowadzone przez małżeństwo aktorów z Teatru H.CH. Andersena w Lublinie, Kingę Matusiak-Lasecką oraz Daniela Laseckiego. Podczas zajęć teatralnych uczestnicy pod okiem Naszych instruktorów wspólnie będą pracować nad techniką mowy, zwiększaniem własnej wartości, rozwijaniem swojej osobowości oraz umiejętnością pracy w grupie. Oprócz tego zapoznamy się z różnymi technikami aktorskimi a podczas wspólnej pracy nad własnym spektaklem teatralnym poznacie od zupleca ten arcyciekawy proces. W niedalekiej przyszłości pragniemy organizować konkursy recytatorskie oraz pokazywać się szerszej pub-

liczności na festiwalach teatralnych w całej Polsce. Jeśli chcesz stać się częścią tej przygody przyjdź na pierwsze zajęcia organizacyjno zapoznawcze pod koniec sierpnia.

A teraz słów kilka o naszych instruktorach.

Kinga Matusiak-Lasecka - W 2019r. ukończyła studia mgr. w Akademii Teatralnej w Warszawie, na Wydziale Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku. Na deskach teatru zadebiutowała jeszcze w czasie studióww Teatrze Animacji w Poznaniu. Od 2018r. związana jest z teatrem H.Ch.Andersena w Lublinie. Współpracuje również z Centrum Kultury w Lublinie, z Radiem Lublin i Teatrem Starym w Lublinie. Prowadzi warsztaty dla dzieci i młodzieży, a także jest współtwórcą wielu happeningów teatralnych.

Daniel Lasecki - aktor, muzyk i pedagog teatralny. W 2017 roku ukończył studia magisterskie w Akademii Teatralnej w Warszawie Wydziale Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku. Sam reżyseruje oraz projektuje i wykonuje scenografie i lalki do swoich spektakli. Współpracuje z Białostockim Teatrem Lalek, Krakowskim Teatrem Variete,

Operą i Filharmonią Podlaską oraz Teatrem Tęcza w Słupsku oraz Teatrem im. H. Ch. Andersena w Lublinie. Jest również współzałożycielem Kooperacji Flug, grupy tworzącej niezależne spektakle teatru formy oraz spektakle z nurtu „najnajowego”. Dwukrotny stypendysta Prezydenta Miasta Białostok.

Promocja książki P. Alicji Omiotek uświetniona występem Chóru Gminy Kurów - „Z dziejów Parafii Targowisko”

Chór Gminy Kurów pod dyrekcją Bogdana Lipińskiego został zaproszony w sobotę, 18 lipca 2020 r, w gościnne progi kościoła parafialnego pw. Św. Tomasza Becketa w Targowisku. O historii parafii czytamy: „Według tradycji, opartej na zachowanym do połowy XVIII w. napisie w kościele, pierwsza świątynia w Targowisku miała być wysta-

wiona w 2 połowie XI w., a parafię erygowano w 1293 r. W źródłach parafia jest wzmiankowana już w 1334 r, pisał o niej w XV wieku Jan Długosz”. Kościół jest bardzo cennym zabytkiem osiemnastowiecznego budownictwa drewnianego. Służy od ponad 250 lat jednej z najstarszych parafii na Lubelszczyźnie, utworzonej ok. 1293 r.

Obecna, drewniana świątynia została wzniesiona w latach 1746-50 z fundacji ks. Bonifacego Brodowskiego, proboszcza i właściciela dóbr targowiskich, na miejscu spalonej w 1740 r. wcześniejszej, drewnianej świątyni, która funkcjonowała tu pod tym samym wezwaniem co najmniej od końca XIII wieku.

Okazją do odwiedzenia parafii było zaproszenie Pani Alicji Omiotek, która napisała książkę o historii i tradycjach rodzinnego kościoła. Warto wspomnieć o samym budynku - jest to obiekt drewniany, trójnawowy konstrukcji zrębowej, szalowany. Orientowany. Prezbiterium mniejsze od nawy, zamknięte trójbocznie z dwoma bocznymi zakrystiami. Wieża konstrukcji słupowo-ramowej od frontu z kruchtą w przyziemiu i przybudówkami po bokach. Dach dwukalenicowy, kryty blachą z ośmioboczną wieżyczką na sygnaturkę zwieńczoną okazałym blaszanym hełmem z latarnią. Wnętrze otynkowane podzielone na trzy części, z dwoma rzędami kolumn po cztery sztuki z jońskimi kapitelami. Chór muzyczny usytuowany nad kruchtą z organami z 1950 r. Strop kolebkowy (o przekroju trapezu) w nawie głównej i prezbiterium. Stropy płaskie w nawach bocznych. Belka tęczowa z krucyfiksem. Polichromia (z lat 70-tych XX w.) przedstawiająca postać w plafonie Świętego Tomasza Becketa. W skład zespołu kościelnego wchodzi ponadto drewniana dzwonnica konstrukcji słupowej z XVIII w., przebudowana w 1920 r. Kościół zaskoczył nas zdumiewającą akustyką, w której pięknie wybrzmiały pieśni ku czci Maryi śpiewane przez Chór w trakcie Mszy św, a także podczas promocji książki Pani Alicji Omiotek.

Pieśni maryjne, które Chór Gminy Kurów śpiewał, w głównej mierze pochodzą z tradycji ustnej, ze śpiewników, oraz ze średniowiecznych zapisów polskich. Najstarsza znana polska pieśń sakralna - Bogurodzica, została przez Chór wykonana wg zapisu z 1630 roku o. Błażeja Dereya, kaznodziei dominikańskiego. Inne pieśni, które parafianie usłyszeli, zostały opisane w śpiewniku z hymnami z 1606 roku jako „rytmy łacińskie dziwnie sztuczne, a nabożeństwem swym i starodawnością dosyć wdzięczne”. Co więcej muzykę do niektórych z zaprezentowanych pieśni napisał Diomedes Cato nadworny lutnista Zygmunta III Wazy oraz Franciszek Lilius muzyk królewski i kapelmistrz w katedrze wawelskiej w latach 1630 -1645. Pięknie w zabytkowej świątyni wybrzmiały pieśni „Gwiazdo Morza” - w zapisie z Opactwa Benedyktynów w Staniątkach, „Bądź Pozdrowiona Dziewico Maryjo” i „Ciebie na wieki wysławiać będziemy”. Na szczególną uwagę zasługują właśnie te dwie ostatnie pieśni będące melodiami typycznymi dla muzyki sakralnej w Polsce. Obie są w wyraźnym rytmie chodzonego, bądź jak teraz się określa - poloneza. Co

ciekawe - na tej podstawie muzycznej i rytmicznej został oparty hymn „Boże coś Polskę”.

Ta krótka notatka dotycząca niektórych pieśni ma czytających zaintrygować i zachęcić do czytania kolejnych artykułów o Chórze Gminy Kurów. Już niedługo postaramy się szerzej opisać repertuar Chóru i przybliżyć postaci naszych byłych i przyszłym znamienitych Gości.

Zapraszamy wszystkich na koncerty i wydarzenia z naszym udziałem, zapraszamy również na Msze św do kościoła parafialnego w Kurowie, podczas których śpiewamy po łacinie - w języku liturgicznym Kościoła,

Do zobaczenia i usłyszenia.

Agnieszka Zabielska

Uzależnienia, przemoc - gdzie można uzyskać pomoc w czasie epidemii koronawirusa?

Pomoc w zakresie radzenia sobie z własnym problemem alkoholowym lub członka swojej rodziny można uzyskać w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym „Przystanek” w Kurowie, ul. Kilińskiego 2A.

- W czwartek w godzinach 16.00 – 18.00 dyżur pełni pani Jolanta Czuchryta – wychowawca placówek wypoczynku dzieci i młodzieży z uwzględnieniem elementów profilaktyki i socjoterapii, absolwentka Szkoły Rozwiązywania Lokalnych Programów Alkoholowych oraz Programu Rozwoju Osobistego z 25-letnim stażem abstynentkim.
- W każdą sobotę w godzinach 12.00 – 15.00 dyżur pełni psycholog Dorota Reczek – specjalista psychoterapii uzależnień z 11-letnim stażem w Poradni

Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia.

Dyżury odbywają się w formie telefonicznej (tel. 81 881 17 01). Możliwe są także spotkania osobiste z zachowaniem obowiązujących zasad sanitarnych.

- W Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym wznowione zostały meetingi AA, które odbywają się w każdą niedzielę o godz. 17.00, jak również meetingi Grupy Al-Anon „Radość”, która spotyka w każdy poniedziałek o godz. 16.30
- Działalność wznowiła również Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Odbyły się już pierwsze posiedzenia dotyczące nadużywania alkoholu i objęcia osób uzależnionych obowiązkiem leczenia odwykowego.

Pismo do komisji w sprawie nadużywania alkoholu można złożyć w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kurowie lub u pani Jolanty Czuchryty w czwartek, w godzinach 16 – 18. Wniosek do komisji można napisać zgodnie ze wzorem zawartym poniżej.

Osoby doświadczające przemocy mogą uzyskać pomoc w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej lub Komendzie Policji w Kurowie.

Wszelka pomoc udzielana jest bezpłatnie z zachowaniem anonimowości. Spotkania odbywają się z zgodnie z obowiązującymi zasadami kontaktu (zachowanie dystansu społecznego, obowiązek zakrycia ust i nosa np. poprzez założenie maseczki). Zapraszamy do skorzystania z oferty!

Wzór wniosku do GKRPA o skierowanie na leczenie odwykowe

Dane wnioskodawcy: Miejscowość, data

Imię i nazwisko

Adres

Tel. kontaktowy

Gminna Komisja Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
w Kurowie

Zwracam się z wnioskiem o skierowanie mojego męża/mojej żony/mojego brata/mojego syna itd. imię i nazwisko) urodzonego (podać datę i miejsce urodzenia), zamieszkałego (podać miejsce aktualnego zamieszkania) na leczenie odwykowe z powodu nadużywania alkoholu.

Uzasadnienie:

(należy opisać sytuację, można podać:

- od ilu lat osoba zgłaszana nadużywa alkoholu, jak problem ten wygląda w ostatnim czasie,
- czy upija się, czy występują ciągi alkoholowe, ile jest dni przerwy pomiędzy ciągami,
- jak zachowuje się będąc pod wpływem alkoholu - szczegółowo opisać co robi,
- jak zachowuje się w miejscach publicznych, np. na ulicy, na klatce schodowej, itp.,
- czy znęca się psychicznie lub fizycznie – jeśli tak to opisać szczegółowo w jaki sposób,
- czy zgłaszany pracuje i czy łoży na utrzymanie rodziny, domu –jeśli nie pracuje to podać -czy jest emerytem, rencistą, osobą bezrobotną oraz czy podejmuje prace dorywcze,
- kto zamieszkuje razem ze zgłaszanym, jeśli są to nieletni to podać w jakim wieku,
- czy wobec zgłaszanego przeprowadzane były interwencje policji, jeśli tak to kiedy i czym się zakończyły,
- czy zgłaszany leczył się w przeszłości odwykowo, jeśli tak to w jakim trybie i do kiedy,
- czy wobec zgłaszanego toczy się lub toczyło się wg wiedzy wnioskodawcy postępowanie sądowe lub na policji np. za znęcanie, za jazdę pod wpływem alkoholu – jeśli tak to kiedy i
- czym się zakończyło,
- inne informacje w sprawie, które chciały podać wnioskodawca.

Podpis wnioskodawcy

Spokojnego wakacyjnego odpoczynku i dobrej pogody ducha!

Członkowie GKRPA

DZIEŃ SENIORA

KGW „Kobiety Razem” w Klementowicach zorganizowało 9 lutego 2020 r. Dzień Seniora. Był to już dziewiąty raz, kiedy chciałyśmy uhonorować naszych starszych mieszkańców wsi. Frekwencja dopisała, przyjechał też zaproszony Wójt Gminy Kurów pan Arkadiusz Małecki, który złożył życzenia naszym seniorom i spędził z nami trochę czasu. Po ciepłym posiłku przyjechał z Lublina amatorski zespół teatralny z własnym repertuarem w skład którego wchodziły piosenki, wiersze i scenki, wszystko ukierunkowane w stronę naszych gości.

W trakcie spotkania miałyśmy przyjemność podzielić się ze wszystkimi zaproszonymi gośćmi niespodzianką – nasza członkini obchodziła piękne urodziny, dlatego był tort dla wszystkich, odrobina szampana, dużo życzeń, jeszcze więcej wzruszeń. Nie zabrakło też tradycyjnie prezentu dla Seniorów i innych gości, był to wcześniej przygotowany kalendarz na 2020 rok. Humory tak jak pogoda dopisały wszystkim. Cieszymy się z tego, że mogłyśmy brać udział w tak miłym spotkaniu.

KGW „Kobiety Razem”

KOBIETA GOSPODARNA WYJĄTKOWA

8 marca 2020 roku w Dzień Kobiet, KGW „Kobiety Razem” z Klementowic uczestniczyły w konkursie organizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, który promował dziedzictwo kulturowe Lubelszczyzny w aspekcie kulinarnym, jak również propaguje sztukę ludową jako istotny element wzmacniający poczucie tożsamości regionalnej mieszkańców. W konkursie uczestniczyło bardzo dużo kół z województwa. Spotkanie było barwne, gwarne, a stoliki ugięły się od przysmaków i dekoracji. Panie z naszego koła przygotowały do konkursu szarlotki, kilka potraw z użyciem jabłek: m.in. racuchy, pierogi z jabłkami. Wystawiły także do konkursu pisanki wielkanocne i palmy. Konkurencja była duża, możemy zatem pochwalić

się wynikiem, zajęłyśmy trzecie miejsce w konkursie na potrawę z użyciem jabłek w powiecie puławskim. Miejsce to zdobyły właśnie pierogi z jabłkami, które przygotowała pani E. Pucicka. Nagrody miały być wręczane na uroczystej gali, z udziałem pani prezydentowej Agaty Dudy, niestety epidemia koronawirusa pokrzyżowała wszystkim plany. Pomimo to jesteśmy zadowolone z udziału w tym konkursie, bo oprócz satysfakcji z wyniku, miałyśmy okazję uczestniczyć w czymś dla kobiet zwłaszcza wiejskich ważnym, ponieważ na takich spotkaniach docenione zostają działania społeczne kobiet, ich zaangażowanie w podtrzymywanie tradycji.

KGW „Kobiety Razem”

ZMIANA, ALE DZIAŁANIA TAKIE SAME.

Obecny rok 2020 jest bogaty w wydarzenia, niestety na wszystko kładzie się cień koronawirusa, który często wiąże ręce, ogranicza działania i nie pozwala spokojnie pracować. Nasze obecnie Koło Gospodyń Wiejskich „Kobiety Razem” w Klementowicach zmieniło status, ponieważ postanowiłyśmy zrezygnować ze stowarzyszenia na KGW, zachowując nazwę „Kobiety Razem”. Zmiana nie przeniosła się na nasze działania.

Ten rok zaczęłyśmy od spotkania kolędowego, które odbyło się 19 stycznia. Został zaproszony na nie Chór Gminy Kurów, gościliśmy również osoby z poza koła. Chór przedstawił swój repertuar kolędowy, były to stare pieśni, mające początek w ubiegłych wiekach i te nowsze

w oprawie chóralnej. Był poczęstunek z potrawami typowo wigilijnymi jak kluski z makiem, barszcz z pierogami z kapusty i grzybów, pasztecikami drożdżowymi z nadzieniem z grzybów, racuchy, sałatki i inne przysmaki. Nie zabrakło ciast i napoi. Atmosfera jak zwykle była miła, okraszona wspólnym śpiewem.

Takie spotkania budują ducha, wspólne kolędowe biesiadowanie sprawiło, że czas bożonarodzeniowy nadal trwa, a tradycja jego obchodów nie zanika, bo są ludzie, którzy chcą razem przebywać i dzielić się swoją pozytywną energią i sympatią w tym szczególnym czasie.

KGW „Kobiety Razem”

Z cyklu: Zasługi dla Kurowa

Przedruk z „Nasz Czas”, nr 11 czerwiec 2001, na życzenie autora dla upamiętnienia przedstawionych w tym cyklu osób i wydarzeń

Anna ze Stanisławskich Zbąska - Podkomorzyna Ziemi Lubelskiej - pierwsza literatka polska

Anna Stanisławska zajmuje poczesne miejsce pośród pisarzy XVII wieku. Jest związana z Kurowem przez swego męża - Jana Bogusława Zbąskiego, który był właścicielem dóbr kurowskich.

Wiadomości o jej życiu i twórczości literackiej zawdzięczamy profesorowi Aleksandrowi Brücknerowi, który w 1893 r. odnalazł poźółkły rękopis w Bibliotece Publicznej w Petersburgu, opatrzony tytułem „Transolicja, albo opisanie całego życia jednej sieroty przez żalosne treny od tejże samej pisane roku 1685.” Nazwisko autorki brzmiało: „Anna Stanisławska, primo voto - Warszycza, secundo - Oleśnicka, tertio - Zbąska.” Poemat zdumiał profesora, zdziwił go swoją oryginalnością i indywidualnym obliczem, jako szczerą spowiedź kobiety ze swego życia, z uczuć miotających jej sercem, nie zafalszowane dworskim konwenansem wyznania polskiej magnatki. Pamiętnik zawierał wiele bystrych obserwacji, scen obyczajowych, można go nazwać pierwszym świeckim poematem autobiograficznym. Przytoczmy krótki jej życiorys.

Anna Stanisławska urodziła się najprawdopodobniej w 1651 r. w Maciejowicach zwanych Kościuszkowskimi. Stanisławscy herbu Pilawa wywodzili się z ziemi sieradzkiej, matka Krystyna z Szyszkowskich spokrewniona z Potockimi i Zebrzydowskimi, zmarła osierocając trzyletnią Annę. Ojciec Anny, Mikołaj Stanisławski wojewoda kijowski, po śmierci żony oddał jedynaczkę do sióstr dominikanek w Krakowie. Po powtórny zawarcie przez ojca związku małżeńskiego, została zabrana do rodzinnych Maciejowic. W 1668 roku, czyli w wieku 16, 17 lat została zmuszona przez macochę i ojca do zawarcia związku małżeńskiego z kasztelanem Janem Kazimierzem Warszycym, który był bogatym degeneratem. W 1669 roku, po śmierci ojca, przy poparciu Jana Sobieskiego, który był jej krewnym i opiekunem, uzyskała unieważnienie małżeństwa. Piękną, młodą i bogatą pannę wydano za mąż za człowieka starszego, brzydkiego, okrutnego z tego tylko względu, iż był on synem pierwszego senatora Rzeczypospolitej, kasztelana krakowskiego, Stanisława Warszyciego. Okazało się, że pan młody był nie tylko nieokrzesanym człowiekiem, lecz po prostu umysłowo upośledzonym. Małżeństwo trwało bardzo krótko i było powodem humorystycznych opisów,

kaśliwych dowcipów młodej panny. Świetne są opisy, w których autorka przedstawia skąpstwo i zachłanność kasztelana, który po unieważnieniu małżeństwa, nakazał oddać wszystkie otrzymane rzeczy i upominki. Zaraz po rozstaniu z Warszycym urodziwą i majątną niewiaścę, jaką była Anna, zaczynają swatać z rotmistrzem Jana Sobieskiego, Janem Zbigniewem Oleśnickim. W tym czasie Anna Stanisławska przebywała w Warszawie i tam poznała urodziwego, dzielnego Oleśnickiego. Małżeństwo było bardzo szczęśliwe i udane: *„Dwie dusze w jednym ciele, Jednoż serce - przydam śmieie.”*

Doceniła wartość i urok małżeństwa życia, krótkich chwil wyrwanych czasom wojny, w których niestety musiał rotmistrz często brać udział. W czwartym roku małżeństwa król Jan Sobieski ogłasza popolite ruszenie przeciw Turkom. Młody małżonek musi wyruszyć z królem na wojnę. Rok 1673 stał się pamiętny dla Anny, ponieważ długo oczekiwała na męża rannego pod Chocimiem. Nie dojechał żywy do Maciejowic. *„Zmarł od powietrza obozowego”* - lamentowała wdowa.

Wdowi stan Anny trwał trzy lata i potem pojawił się „Pan Podkomorzy Lubelski Zbąski, co to wdowcem był styry lata.” Jan Zbąski był człowiekiem spokojnego usposobienia, stateczny, racz ej domator, doskonale prezentował się na koniu. Zakochany Jan Bogusław Zbąski grał na lutni swej wybrance i bardzo ją adorował. Odkonczyło się huczne wesele w Kurowie i żyli szczęśliwie sześć lat. Dała nam tego wyraz w jednej ze strof poematu:

„Wróciły się czasy one,
Które były zapomniane.
Bom się już nie spodziewała,
Ażebym tak kochać miała!”

Niestety, żyli w XVII wieku, więc znów nowa wojna i znów nowa potrzeba wojenna. Romantyczny chorąży musi zamienić lutnię na oręż i w 1683 roku wyprawia się pod Wiedeń, aby odeprzeć nawałę turecką. Zbąski ciężko ranny w nogę musi zostać w Wiedniu. Umiera na zakażenie z ciężkiej rany w drodze do domu. Biedna Anna, mając zaledwie 32 lata, uważa swoje życie za zakończone i powiada nam na pożegnanie, że „ani się cieszyć, ni będę

smuciła, w zimnym grobowcu swe serce złożyła”. Trzykrotnie zamężna nie zaznała długo szczęścia małżeńskiego, nie urodziła dzieci, pozostała samotna po stracie dwóch kochanych mężów, którzy oddali swe życie na polu walki.

Anna Stanisławska Zbąska to kobieta dzielna, silna i energiczna, prowadzi wiele procesów o swoje dobra, o majątki po mężach. Anna jest bardzo praktyczna nie tylko w sprawach ziemskich. W miarę bogobojna nie zapomina o fundacjach na cele charytatywne i kościelne. Wspiera hojnie misjonarzy w Lublinie i w Warszawie przy kościele św. Krzyża. Na te cele rozdaje całe klucze dóbr, buduje domy, nawet zapisała Kościołowi rodzinne Maciejowice, za co wyparła się jej świecka rodzina.

My, mieszkańcy Kurowa zawdzięczamy jej zamianę skromnego, drewnianego kościoła na okazały murowany, gdzie spoczął jej mąż. Do końca życia najważniejszym, znamionym rysem jej charakteru była właśnie energia, samodzielność, dążność do decydowania o swoich majątkach, o swoim losie i możliwości hojnego wspierania wybranych przez siebie celów. Zmarła w 1701 roku w małej, ciemnej izdebce, samotnie w wieku 49 lat u jakiegoś karczmarza w Kurowie. Jej towarzyszką życia, wierna służąca niejaka Olszowska wzięła szkatułę swej pani, złoto, klejnoty, testament, oraz wszystkie papiery

i oddała prebendarzowi w kongregacji misjonarzy w Lublinie. Jakim cudem przeszły całe karto rękopisu poprzez burzliwe wieki kilku pokoleń? Jakim sposobem znalazły się w zbiorach petersburskich? Na to nie umiał odpowiedzieć nawet ich odkrywca - sam pan profesor Brückner. W 1934 roku rękopis trafia do rąk naukowca - pani Idy Kotowej, która w 1935 roku wydaje go drukiem z wielką pieczołowitością. Możemy go przeczytać i poznać inteligentną, choć nie uczoną, energiczną, pełną inicjatywy damę, która uważała, że ma prawo do samodzielności działania i myślenia dając temu wyraz na kartach swego pamiętnika.

Tak więc Anna ze Stanisławskich Zbąska była nie tylko pierwszą samodzielną autorką polską, lecz jedną z niewiast przygotowujących pole do działalności poetek polskich dalszych wieków i odegrała postępową rolę w dziejach kobiecej kultury w naszym kraju. Pozostawiła po sobie wiele cennych pamiątek materialnych jak domy dla misjonarzy, sierocińce oraz kościoły i fundacje charytatywne. Związana była z naszą miejscowością przez związek małżeński i tu zakończyła swój młody żywot i przeszła do historii przede wszystkim dzięki swemu pamiętnikowi, w którym opłakuje śmierć swoich mężów, utraconych w wojnach tureckich.

Katarzyna Matraszek

Wiersze

Wychowawcza rola miłości

Dziecko to największy i najpiękniejszy owoc miłości małżeńskiej. Troska o jego dobro powinna być celem priorytetowym obojga rodziców. Pewien mądry człowiek powiedział „nie wychowa dobrze drugiego ten, który sam siebie wychować nie umie”. Czyli istotnym elementem wychowawczym jest samowychowanie. Termin ten oznacza oddziaływanie człowieka na samego siebie, w celu wykształcenia określonych postaw, celów, zachowań, dążeń. Jak dobrze wychować samego siebie?

Na pewno warto zacząć od zapisania swojej hierarchii wartości. W celu odkrycia, na czym nam najbardziej zależy. U rodziców w hierarchii wartości powinno się pojawić wychowanie dzieci tak, aby osiągnęły zbawienie. Św. Jan Paweł II wychowanie definiuje następująco:

„W wychowaniu bowiem chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem - o to, ażeby

bardziej „był”, a nie tylko więcej „miał” - aby więc poprzez wszystko, co „ma”, co „posiada”, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem - to znaczy, ażeby również umiał bardziej „być” nie tylko z „drugimi”, ale także i „dla drugich”. Wychowanie posiada podstawowe znaczenie dla kształtowania stosunków międzyludzkich i społecznych.”

– Przemówienie wygłoszone 2 czerwca 1980 roku
w UNESCO

A więc istotą wychowania zdaniem Papieża jest nauczanie dziecka bycia dobrym człowiekiem.

Ukształtować należy następujące postawy:

Dawania zamiast brania czyli nauczyć dziecko dzielenia się z innymi (by zapobiec egoizmowi i myślenia tylko o własnych potrzebach).

Zapomnienia o sobie a pamiętania i dostrzegania potrzeb innych ludzi, przede wszystkim najbliższych.

Należy nauczyć dziecko przebaczenia, czyli nie chowania

urazy do osób, które wyrządziły mu krzywdę. Gdyż, jeśli nie będzie umieć przebaczać w jego sercu zrodzi się pragnienie zemsty. „Zło dobrem zwyciężaj” ta maksyma towarzyszyła w życiu błogosławionemu Jerzemu Popiełuszce warto o niej pamiętać. Ważne jest by nauczyć dzieci tolerancji do osób odmiennej narodowości. Troski o ludzi słabszych od siebie starszych, chorych.

Miłości można nauczyć jedynie własnym przykładem. Trzeba zapewniać dziecko słowem i czynem, że się je kocha. A więc przede wszystkim rozmawiać. W sposób łagodny nie unosząc głosu. Bo jak wiadomo agresja budzi agresję.

Aspekt wychowania chrześcijańskiego

W wychowaniu chrześcijańskim dziecka nie powinno zabraknąć:

- Wspólnej modlitwy dziecka, dzieci z rodzicami
- Czytania dziecku/dzieciom Pisma świętego (wydania dziecięcego)
- Błogosławieństwa rodziców udzielanego dzieciom – rodzice powinni błogosławić dzieciom, każdego dnia, gdy wychodzą z domu, by wyszły z Bożym błogosławieństwem, które cofnie przekleństwo w razie, gdyby dziecko było przez kogoś przeklinane
- Codziennego zapewnienia o tym, że jest kochane
- Warto czytać dziecku książki o świętych Kościoła katolickiego (wydania dla dzieci)

Tym, co niszczy najbardziej poczucie wartości dziecka jest:

- Poniżanie go słowami zawierającymi wulgaryzmy
- Nie zauważanie jego potrzeb i bagatelizowanie problemów
- Nie rozmawianie z dzieckiem
- Brak miłości ze strony rodziców

By wychować dziecko tak, aby nie musieć martwić się o jego przyszłość, warto ustalić zasady, co wolno, a czego nie powinno robić. Można je wypisać na kartonie i powiesić w pokoju dziecka, w ich ustalaniu należy przyjąć złotą zasadę dobra społecznego „wybieraj dobro - zła unikaj”. Po to, by o nich pamiętało i je od najmłodszych lat stosowało.

Warto nauczyć dzieci dobra i miłości, gdyż te wartości wracają jak bumerang do rodziców.

Czyli, jeśli rodzic nauczy dziecko dobra i miłości, ono w życiu dorosłym, także będzie myśleć o czynieniu dobra wobec rodziców i obdarzy je miłością. Dziecko, które będzie dorastać bez miłości rodzicielskiej nie będzie potrafiło kochać innych. Tym samym los jego rodziców gdy już dorośnie będzie mu obojętny. Los rodziców, którzy nie nauczyli dzieci miłości to samotna starość w zapomnieniu, a nierzadko umieszczenie własnych rodziców w domu starców i nie odwiedzanie ich.

Warto poświęcić czas na wychowanie dzieci, własnych dzieci. Choć wiadomo, że łatwiej ogląda się telewizję, niż rozmawia z dzieckiem, a dziecko pragnie rodzicielskiej uwagi.

Dziecko to błogosławieństwo Pana Boga dla małżeństwa i tak należy zawsze na nie spoglądać – oczami pełnymi troski i miłości.

Lecz kochać szczerze i bezgranicznie może tylko czyste serce.

mgr Aleksandra Kowalik,
pedagog, członkini Ruchu Czystych Serc

Hymn o miłości

*Gdybym mówił językami ludzi i aniołów,
a miłości bym nie miał,
stałbym się jak miedź brzęcząca
albo cymbał brzęmiący.*

*Gdybym też miał dar prorokowania
i znał wszystkie tajemnice,
i posiadał wszelką wiedzę,
i wszelką [możliwą] wiarę, tak iżbym góry przenosił.
a miłości bym nie miał,
byłbym niczym.*

*I gdybym rozdał na jałmużnę całą majątność moją,
a ciało wystawił na spalenie,
lecz miłości bym nie miał,
nic bym nie zyskał.
Miłość cierpliwa jest,
łaskawa jest.
Miłość nie zazdrości,
nie szuka pokłasku,
nie unosi się pychą;
nie dopuszcza się bezwstydu,*

nie szuka swego,
nie unosi się gniewem,
nie pamięta złego;
nie cieszy się z niesprawiedliwości,
lecz współweseli się z prawdą.
Wszystko znosi,
wszystkiemu wierzy,
we wszystkim pokłada nadzieję,
wszystko przetrzyma.
Miłość nigdy nie ustaje,
[nie jest] jak prorocтва, które się skończą,
albo jak dar języków, który zniknie,
lub jak wiedza, której zabraknie.
Po części bowiem tylko poznajemy,
po części prorokujemy.

Gdy zaś przyjdzie to, co jest doskonałe,
zniknie to, co jest tylko częściowe.
Gdy byłem dzieckiem,
mówiłem jak dziecko,
czułem jak dziecko,
myślałem jak dziecko.
Kiedy zaś stałem się mężem,
wyzbyłem się tego, co dziecięce.
Teraz widzimy jakby w zwierciadle, niejasno;
wtedy zaś [zobaczymy] twarzą w twarz:
Teraz poznaję po części,
wtedy zaś poznam tak, jak i zostałem poznany.
Tak więc trwają wiara, nadzieja, miłość - te trzy:
z nich zaś największa jest miłość.
Święty Paweł

Ilustracja Tomasz Smutek

Niech miłość przepelnia Twe życie
Dla wszystkich czytelników i ich rodzin
Kochaj całym sercem.
Kochaj całą swą duszą.
Niech miłość wypełnia Twe myśli.
Kochaj ludzi.
Kochaj zwierzęta i wszystko,
co Cię otacza.
Bo tylko miłość ma sens.
Bo w niej jest ukryta moc ludzkiej istoty.
To ona nadaje Twemu życiu cel.
Gdy masz ją w sercu promieniejesz radością.
Gdy jej Ci brak Twe serce smutek ogarnia.
Miłość jest jak latarnia.
Oświeca ci drogę.
Jest Twoim kompasem ku szczęściu,
doczesnemu i wiecznemu.
Jej źródłem jest Bóg.
W Nim ją odnajdziesz,
I poczujesz wielką chęć, by obdarzyć nią innych.
By zarażać miłością.
Aby ten świat zmienić na lepsze
i piękniejsze miejsce
ludzkiego bytu.
Godne podziwu i zachwytu.
Kochaj wszystkich z całych sił,
aż po życia kres.
Niech miłość stanie się mottem Twego życia.
Nieś ją światu i ludziom, których spotykasz.

mgr Aleksandra Kowalik,
pedagog członkini Ruchu Czystych Serc

Ks. kan.
Zbigniew Fidut

Serdecznie dziękujemy **księdzu kanonikowi Zbigniewowi Fidutowi** za pełnienie posługi Proboszcza Parafii Klementowice przez 12 lat od 2008 do 2020 roku. Od lipca 2020 r. ks. kan. Zbigniew Fidut objął funkcję Proboszcza Parafii w Sobieskiej Woli, a Proboszczem Parafii w Klementowicach został **ksiądz kanonik Adam Lemieszek** - serdecznie witamy.

Prawo wodne - regulacje dotyczące linii brzegowej

Od 1 stycznia 2018 r. obowiązuje nowa ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. /tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm./, w której treści znajduje się przepis art. 232 ust. 1, zakazujący gromadzenia nieruchomości przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.

Na podstawie art. 232 ust. 2 zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy

grodzenia terenów ochrony bezpośredniej stref ochronnych oraz obrębów hodowlanych ustanowionych na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym /Dz. U. z 2019 r. poz. 2168/

Natomiast zgodnie z treścią art. 232 ust. 4 właściwy organ Wód Polskich może w drodze decyzji zwolnić z zakazu, o którym mowa w art. 232 ust. 1 cyt. Wyżej ustawy, jeżeli jest to niezbędne dla obronności państwa lub bezpieczeństwa publicznego.

Prawo budowlane – istotne zmiany od 19 września 2020 r.

Najważniejsze zmiany wprowadzone w ustawie z 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane, oraz niektórych innych ustaw:

Na etapie składania wniosku o wydanie pozwolenia na budowę lub dokonywania zgłoszenia robót budowlanych inwestor będzie musiał przedstawić trzy egzemplarze:

- projektu zagospodarowania terenu /działki/ PZT
- projektu architektoniczno – budowlanego PAB wraz z oryginałami

lub kopiami opinii, uzgodnień, pozwoleń i innych dokumentów, które będą weryfikowane i zatwierdzone przez organ administracji architektoniczno-budowlanej AAB – Starostwo Powiatowe w Puławach.

Zasadniczą zmianą jest podział projektu budowlanego na trzy odrębne części wspomniane wyżej: PZT, PAB oraz projekt techniczny /PT/, który powinien obejmować m.in. rozwiązania konstrukcyjne, techniczne i materiałowe obiektu, wyniki obliczeń statyczno-wytrzymałościowych, charakterystykę energetyczną, dokumentację geologiczno-inżynierską oraz opracowania instalacyjne. Natomiast PAB powinien zawierać m.in. układ przestrzenny oraz formę architektoniczną istniejących i projektowanych obiektów, zamierzony sposób użytkowania, charakterystyczne parametry techniczne, charakterystykę ekologiczną oraz informację o wyposażeniu technicznym budynku. PT będzie wymagany dla wszystkich robót budowlanych, wymagających pozwolenia na budowę oraz

niektórych wymagających dokonania zgłoszenia.

Podczas, gdy PZT i PAB muszą zostać sporządzone przed złożeniem wniosku o wydanie pozwolenia na budowę, wystarczy, że PT zostanie sporządzony przed rozpoczęciem robót budowlanych. PT z uwzględnieniem dokonanych w nim zmian musi zostać przekazany organowi nadzoru budowlanego wraz z zawiadomieniem o zakończeniu budowy obiektu lub wnioskiem o udzielenie pozwolenia na użytkowanie.

Nowa treść art. 29 Prawa budowlanego wprowadza wyraźną kategoryzację robót budowlanych i ułatwia ustalenie, które z nich wymagają jedynie zgłoszenia, a które nie wymagają ani pozwolenia na budowę ani zgłoszenia. Zmniejszono wymagania dotyczące budowy stawów i zbiorników wodnych, które nie będą wymagać ani pozwolenia ani zgłoszenia co ma przeciwdziałać suszy.

Nowe przepisy doprecyzowały definicję istotnego odstąpienia od projektu

budowlanego w formie katalogu zamkniętego w art. 36 a Prawa Budowlanego. Zgodnie ze zmianami istotne odstępnie stanowi również odstępnie w zakresie:

- PZT, w przypadku zwiększenia obszaru oddziaływania obiektu poza działkę budowlaną
- charakterystycznych parametrów obiektu dotyczących powierzchni zabudowy w zakresie przekraczającym 5 procent oraz w odniesieniu do wysokości, długości lub szerokości w zakresie przekraczającym 2 procent oraz co do liczby kondygnacji
- - zmiany źródła ciepła do ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody, ze źródła zasilanego paliwem ciekłym, gazowym, OZE lub z sieci ciepłowniczej na opalane paliwem stałym.

Po zmianie przepisów projektant nie ma już możliwości uznania w/w sytuacji za odstępstwo nieistotne niewymagające decyzji o zmianie pozwolenia na budowę lub ponownego zgłoszenia.

Zmiana Prawa budowlanego wprowadza w art. 49 f i następujących tzw.

Uproszczone postępowanie legalizacyjne w przypadku starych samowoli budowlanych tj. obiektu lub jego części wybudowanego bez wymaganego pozwolenia na budowę, zgłoszenia albo pomimo wniesienia sprzeciwu, jeżeli od zakończenia budowy upłynęło co najmniej 20 lat. W ramach tej procedury trzeba przedłożyć organowi oświadczenie o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, geodezyjną inwentaryzację powykonawczą oraz ekspertyzę techniczną stwierdzającą możliwość bezpiecznego użytkowania obiektu oraz brak zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi. Organ nie będzie badał zgodności obiektu z planem zagospodarowania przestrzennego. Jest to uzasadnione tym, że obiekt ten musiał być przez ostatnie 20 lat tolerowany przez gminę i lokalną społeczność. Wprowadzone przepisy mają zachęcić do dokonywania legalizacji samowolnie zrealizowanych obiektów budowlanych bez konieczności wniesienia opłaty legalizacyjnej a tym samym objęcie ich okresowymi kontrolami oraz nadzorem organów.

Zgodnie z nowym Prawem budowlanym art. 37 b nie stwierdza się nieważności pozwolenia na budowę jeżeli od dnia jego doręczenia lub ogłoszenia upłynęło 5 lat. Analogicznie zgodnie z art. 59 h Prawa budowlanego nie stwierdza się nieważności pozwolenia na użytkowanie, jeżeli od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, upłynęło 5 lat. W takich przypadkach organ administracji publicznej ograniczy się do stwierdzenia wydania zaskarżonej decyzji z naruszeniem prawa.

Dotychczas względem decyzji wydanej z rażącym naruszeniem prawa przepisy nie przewidywały daty końcowej, do której można było stwierdzać jej nieważność, co mogło nastąpić nawet wiele lat po oddaniu budynku do użytkowania. Prowadziło to do niepewności sytuacji prawnej inwestora jak również użytkowników budynku. Wprowadzone rozwiązania ograniczą możliwość powoływania się na takie wady wiele lat po zrealizowaniu inwestycji.

Stanisław Wójcicki

Znane terminarze Garbarni i Garbarni II

Piłkarze Garbarni Kurów zakończyli przedwcześnie rozgrywki lubelskiej klasy okręgowej na ósmym miejscu w lidze, zaś Garbarnia II na czwartej pozycji. Klub w czerwcu opuścili Igor Promis i Paweł Stasiak, z rezerwy do Powiśla II Końskowola odszedł Dominik Wawer. Wśród wzmocnień I drużyny należy zapisać pomocników Sebastiana Chabrosa i Szymona Góreckiego z drużyny rezerwy, bliski finalizacji jest transfer obrońcy Radosława Dadosa z Lublinianki. Do drugiej drużyny zostaną ogłoszeni prawdopodobnie nowi gracze: Damian Chruściński, Tomasz Firlej, Mateusz Gorecki (ostatnio grał w Zawiszy Garbów), Paweł Osuch, Tomasz Osuch.

Poznaliśmy również ramowe terminarze rundy jesiennej obydwu drużyn. Na początek zagramy na wyjeździe z beniaminkiem (który rok temu znalazł się w klasie A w kontrowersyjnych okolicznościach), a zarazem faworytem ligi - Motorem II Lublin. Garbarnia II zmierzy się najpierw w Puławach z SKS-em Leokadiów. Po raz pierwszy w hi-

storii zgłosiliśmy obie drużyny do Pucharu Polski, czekamy na wyniki losowania.

08/09.08: Motor II Lublin - **Garbarnia Kurów**

FOT. Sparring z Hetmanem Gołąb

Wstępny terminarz spotkań Garbarni i Garbarni II w rundzie jesiennej

12.08: Garbarnia - Stal Poniatowa	07/08.11: Garbarnia - Sokół Konopnica Kozubszczyzna
15/16.08: Polesie Kock - Garbarnia	23.08, Puławy: SKS Leokadiów - Garbarnia II
22/23.08: Garbarnia - LKS Stróża	
29/30.08: Piaskovia Piaski - Garbarnia	30.08: Garbarnia II - GKS Abramów
05/06.09: Garbarnia - Mazowsze Stężyca	06.09: Orleńta Nowodwór - Garbarnia II
12/13.09: MKS/Ruch Ryki - Garbarnia	13.09: Garbarnia II - Zawisza Garbów Wola Przybysławska
19/20.09: Garbarnia - Tęcza Bełżyce	20.09: Powiślak II Końskowola - Garbarnia II
26/27.09: Avia II Świdnik - Garbarnia	27.09: Garbarnia II - Stacja Nałęczów Drzewce-Kolonia
03/04.10: Garbarnia - Wisła II Puławy	04.10, Stare Zadybie: Piekiełko Przykwa - Garbarnia II
11.10, godz. 14, Mikuszewskie:	11.10, Radawiec Duży: KS Uniszowice - Garbarnia II
Orzeł Urzędów - Garbarnia	18.10: Garbarnia - Czarni/Orleńta Dęblin
17/18.10: Garbarnia - Janowianka Janów Lubelski	25.10, Dąbrowica: Legion Tomaszowice Moszna
24/25.10: GKS Niemce - Garbarnia	-Kolonia - Garbarnia II
31.10/01.11: Niedrzwica Kościelna:	01.11: Garbarnia II - Cisy Nałęczów
Orion Niedrzwica Duża - Garbarnia	

Piotr Siczek

Historia klubów sportowych w gminie Kurów (cz. 1 - do 1960 roku)

Rozpoczynamy nasz nowy cykl - będziemy zamieszczać historyczne tabele, wyniki i zdjęcia klubów sportowych z obecnej gminy Kurów. Tradycyjnie jeżeli ktoś posiada brakujące informacje, zachęcamy do kontaktu z redakcją.

Obecna Garbarnia Kurów (pierwotnie nazwana Włóknarz, potem LZS) powstała w 1953 roku. W 1959 roku naszymi rywalami ligowymi byli m.in. nieistniejący już LZS Klementowice i LZS Końskowola.

Sekcja piłki nożnej mężczyzn - pierwsze sezony kurowskiego klubu

- Sezon 1953 - liga: brak danych
- Sezony 1954-1956 - liga i Wojewódzki Puchar Polski: b.d.
- Sezon 1957: lubelska klasa C (VI poziom ligowy), Wojewódzki Puchar Polski: ?
- Sezon 1958: lubelska klasa C (VI poziom)
- Sezon 1959: lubelska klasa C (VI poziom), rywalami

FOT. Piłkarze Garbarni - prawdopodobnie ok. 1960 roku (od lewej stoją: Jan Kaczarowski, ? Morka, Jan Bolesławski, Henryk Stępniewski, Jerzy Piesiewicz, Stefan Gajda, Karol Wolny /trener/; w dolnym rzędzie: Zygmunt Mitek, Antoni Książniak, Witold Małagocki, Roman Mazurkiewicz, Bogdan Rukasz /w białej koszuli/; zdjęcie ze zbiorów Emilii Ochal, otrzymane przez jednego z graczy)

m.in. LZS Klementowice i LZS Końskowola

- Sezon 1960 - liga: prawdopodobnie klasa C (VI poziom);
m.in. (01.05) LZS Kurów - Clementovia Klementowice 3:2

Ludowy Zespół Sportowy Clementovia był wielosekcyjnym klubem z Klementowic. W 1957 roku siatkarze grali w turnieju LZS-ów o mistrzostwo powiatu. Najpóźniej w 1959 roku sekcja tenisa stołowego mężczyzn grała w klasie A, a piłkarze w klasie C (wtedy prawdopodobnie przewodniczącym był Zbysław Dobraczyński). Siatkarki

LZS-u grały pod nieoficjalną nazwą Clementovia w III lidze od roku 1960, czyli przed wybudowaniem sali sportowej. Wtedy grało się na odkrytych boiskach kortowych, pierwszym trenerem (przez krótki okres) był Marian Smoliński z Lublina. Jednym z inicjatorów powstania drużyny siatkarek był dyrektor Ludwik Halicki (zmarł 14.02.1968 roku), zasięgał rad m.in. Mariana Gębali - ówczesnego siatkarza Lublinianki (później m.in. w latach 70. trenera Sygnału Lublin, od 1985 - prezesa OZPS, później wiceprezesa WZPS Lublin).

Sekcja piłki nożnej mężczyzn Clementovii Klementowice - pierwsze sezony

- Sezon 1959: klasa C (VI poziom ligowy); rywalami m.in. LZS Końskowola i LZS Kurów
- 1960: prawdopodobnie lubelska klasa C (VI poziom); m.in. (01.05) LZS Kurów - Clementovia 3:2

FOT. Piłkarze z Klementowic w 1959 przed meczem w Końskowoli (zdjęcie ze zbiorów Mariana Gębali; stoją od lewej - pierwszy Władysław Sadurski, czwarty Jerzy Kosiński, piąty Zbysław Dobraczyński, pierwszy z prawej Leszek Ziółkowski; w przysiadzie od lewej: drugi Marian Gębala, trzeci Daniel Kruk, czwarty Tadeusz Wijaszka)

Piłka siatkowa kobiet - III liga, grupa kielecko-rzeszowsko-lubelska (III poziom ligowy) - 1960

Poz.	Klub	Pkt.	Sety
1	Motor Lublin (S)	19	59-13
2	Stal Mielec	15	51-?? (18 po 13 meczach)
3	AZS Lublin	15	52-28
4	Orzeł Przeworsk (S)	13	5?-?? (41-25 po 16 meczach)
5	Start Radom	13	4?-?? (39-19 po 16 meczach)
6	Ruch Rzeszów	10	4?-?? (36-35 po 17 meczach)
7	Stal Kraśnik Fabryczny	6	2?-49 (26 po 18 meczach)
8	Stal Stalowa Wola (B)	6	2?-51 (27 po 18 meczach)
9	Clementovia Klementowice (B)	5	25-?? (18-40 po 15 meczach)
10	KS Radom (B)	4	1?-53 (15 po 18 meczach)
11	Polonia Przemyśl	3	19-54

I runda:

I (23.01): Start - Clementovia 3:0
 II (24.01): KS - Clementovia 3:2
 III (06.02, Stalowa Wola): Orzeł - Clementovia 3:0
 IV (07.02, Stalowa Wola): Stal M - Clementovia 3:0
 V (20.02, ?): Clementovia - Ruch 2:3
 VI (21.02, ?): Clementovia - Polonia 1:3
 VII (05.03, Stalowa Wola): Stal K - Clementovia 3:1
 VIII (06.03): Stal S - Clementovia 3:1
 IX (19.03): pauza
 X (02.04): Motor - Clementovia 3:0
 XI (03.04): AZS - Clementovia 3:0

II runda:

XIV (15.05): Clementovia - Orzeł 3:0
 XV (21/22.05, ?): Clementovia - Stal M /porażka gospodarzy/
 XXI (prawdopodobnie 04/05.06, ?): Clementovia - Motor 3:2
 XXII (04/05.06, ?): Clementovia - AZS 3:2
 XVI (na pewno nie 21/22.05 i 04/05.06, ?): Ruch - Clementovia /porażka gości/; 3 18:40
 XVII (na pewno nie 21/22.05 i 04/05.06, ?): Polonia - Clementovia /wygrana gości/
 XVIII (na pewno nie 04/05.06, ?): Clementovia - Stal K /porażka gospodarzy/
 XIX (na pewno nie 21/22.05 i 04/05.06, ?): Clementovia - Stal S /wygrana gości/
 XX: pauza
 XII (25/26.06, ?): Clementovia - Start /porażka gospodarzy/
 XIII (25/26.06, ?): Clementovia - KS /wygrana gospodarzy/

Kapitanką drużyny w tym okresie była Kazimiera Żbikowska.

Wojewódzki Puchar Polski (turniej):

I (19/20.11): AZS Lublin - Clementovia Klementowice ??:?
 II (19/20.11): Motor Lublin - Clementovia Klementowice ??:?

Piłki siatkowa mężczyzn - lubelska liga powiatowa, grupa puławska (V poziom) - 1957

Poz.	Klub	Pkt.	Sety
1	Zryw Nałęczów	?	?-?
2	LZS Klementowice (B)	?	?-?
3	LZS Markuszów	?	?-?

Pozostałe drużyny:

- LZS Borysów
- LZS Śniadówka

Turniej odbył się 1/2 czerwca.

Tenis stołowy mężczyzn - lubelska klasa A, grupa puławska (IV poziom) - sezon 1958/1959: wg stanu na 14 lutego prowadził LZS Klementowice, brak więcej informacji na temat tej sekcji klubu

Piotr Siczek

*Marian Gębala i Kazimiera Żbikowska po meczu z Orłem
 (zdjęcie ze zbiorów M. Gębali)*

Rywale Topspinu w III lidze

Tenisści stołowi Topspinu Kurów w związku z pandemią koronawirusa nie rozegrali ostatnich dwóch meczów w IV lidze. Rozgrywki III ligi rozpoczną się prawdopodobnie pod koniec sierpnia lub we wrześniu, przeciwnikami kurowskiego klubu będą: Żaczek Fajstawice (spadkowicz z II ligi), Lob Dęblin, Trefl II Zamość, UMKS Biłgoraj, MLKS Wola Sernicka, Lewart II Lubartów, Sokół Zwierzyniec, Baczyński Biała Podlaska, Sokół Tomaszów Lubelski, GOK Trzy-

dnik Duży, STS II Lubartów. Skład ligi może ulec jeszcze zmianie ze względu na możliwość wycofania się kilku zespołów z II ligi.

Klub planuje dwa transfery, jeżeli dojdą one do skutku, być może po raz pierwszy KTS wystawi do gry swoją drugą drużynę, która występowałaby w IV lidze.

Piotr Siczek

Jedyne takie rozgrywki w regionie

Uczniowski Klub Sportowy „Klementovia” dokończył rozgrywki Lokalnej Ligi Siatkówki KLEM-LIGA „6” pomimo tzw. pandemii Covid-19 co jest największym sukcesem organizacyjnym w 6-letniej historii Klubu. Amatorzy siatkówki z całego powiatu puławskiego i nie tylko, rywalizowali na sali gimnastycznej Zespołu Szkół Agrobiznesu w Klementowicach od 4 marca 2020 r. Po rozegraniu 1 kolejki w całym kraju nastąpiła przymusowa kwarantanna, a jakakolwiek rywalizacja sportowa została „zamrożona” na 3 miesiące. Ludzie na kilka tygodni zostali uwięzieni w domach co z pewnością negatywnie wpływało na zdrowie psychiczne, powodując stres pourazowy, zagubienie, a nawet złość - wynika z badań naukowców z King's College w Londynie. Po tym trudnym okresie jako pierwsi do rywalizacji sportowej wkroczyli zawodowi piłkarze ekstraklasy i pierwszej ligi pod koniec maja 2020 r. W naszym powiecie prawie żadna dyscyplina sportowa nie odważyła się wznowić zmagania do sierpnia 2020 r. Wyjątkiem jest KLEM-LIGA, która decyzją Zarządu została „odmrożona” na skutek Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, dotyczące m.in. wdrożenia IV etapu nowej sportowej rzeczywistości (tzw. odmrażania sportu).

Zatem 18 czerwca 2020 r. nastąpił restart KLEM-LIGI, która w tym roku jest największa w swojej historii bowiem liczy aż 8 zespołów. Sytuacja w ligowej tabeli wyklarowała się już po 2 kolejce, gdzie na czele stawki zameldowały się 3 drużyny: Strong Klem z nauczycielami i doktorem Piotrem Dytkowski, LaVidaLoca - obrońcy tytułu, a także Gumisie czyli utytułowani absolwenci ZSA w Klementowicach. W dolnych rejonach tabeli zażarcie walczyli KW Gloria Victis czyli absolwenci Niepublicznego Gimnazjum w Klementowicach, a także Team Kurów czyli absolwenci Gimnazjum w Kurowie. Taka sytuacja utrzymywała się do 5 kolejki, gdzie potknięcie Strong Klem wykorzystala LaVidaLoca oraz Gumisie. Mimo

to walka o tytuł mistrzowski toczyła się do ostatniej kolejki i ostatniego meczu. W nim zmierzyli się osłabieni nauczyciele z Strong Klem i siatkarze z gminy Końskowola, którymi kierował absolwent ZSA, kapitan drużyny Daniel Kowalik. W meczu tym, LaVidaLoca postawiła kropkę nad „i” wygrywając w pięknym stylu 3-0 z Strong Klem. Przed tym meczem teoretyczne szanse na 1 lub 2 miejsce mieli „strongi” jednak ponownie nie zebrali się w najsilniejszym składzie co bezlitośnie wykorzystali dwukrotni już mistrzowie ligi. Zatem po 3 letniej dominacji utalentowanej młodzieży z ZSA w Klementowicach pod nazwą PGE Gladiatorzy, teraz przyszedł czas na chłopaków ze Stoku, Witowic i Kazimierza Dolnego, którzy w pierwszych latach KLEM-LIGI występowali pod nazwą Euphoria. Sukces LaVidaLoca bez wątpienia najlepszej drużyny obecnego sezonu to przede wszystkim dyscyplina, która była najlepiej widoczna ze wszystkich drużyn. Tylko raz przytrafiło im się wystąpić w nie najsilniejszym składzie przeciwko KW Gloria Victis, kiedy to wygrali 3-1. W pozostałych meczach przeciwnicy byli po prostu bezradni, choć Team Kurów i Ostatnie Odliczanie byli w stanie urwać seta. Rozgrywki KLEM-LIGA „6” dofinansowane przez Urząd Gminy Kurów powoli przechodzą do historii, jednak przed nami jeszcze dekoracja drużyn, która odbędzie się po meczu gwiazd czyli LaVidaLoca – Reszta Świata po zamknięciu tego numeru.

Najlepszym zawodnikiem KLEM-LIGI „6” został Michał Murat z drużyny LaVidaLoca.

Rezultaty KLEM-LIGI „6”

Wyniki 1 kolejki:

Strong Klem – CKM Czarni Karmanowice **3-1**
 Ostatnie Odliczanie – Gumisie **2-3**
 Team Kurów – LaVidaLoca **1-3**
 FC Cieciorka – KW Gloria Victis **3-1**

Wyniki 2 kolejki:

Gumisie – Team Kurów **3-1**
 Ostatnie Odliczanie – LaVidaLoca **1-3**
 Strong Klem – FC Cieciorka **3-0**
 CKM Czarni Karmanowice – KW Gloria Victis **3-0**

Wyniki 3 kolejki:

Ostatnie Odliczanie – Team Kurów **3-2**
 Strong Klem – KW Gloria Victis **3-0**
 CKM Czarni Karmanowice – LaVidaLoca **0-3**
 Gumisie – FC Cieciorka **3-0**

Wyniki 4 kolejki:

LaVidaLoca – Gumisie **3-0**

CKM Czarni Karmanowice – FC Cieciorka **3-0**

Strong Klem – Team Kurów **3-0**

Ostatnie Odliczanie – KW Gloria Victis **3-1**

Wyniki 5 kolejki:

CKM Czarni Karmanowice – Ostatnie Odliczanie **3-1**
 Strong Klem – Gumisie **1-3**
 Team Kurów – KW Gloria Victis **3-2**
 LaVidaLoca – FC Cieciorka **3-0**

Wyniki 6 kolejki:

Strong Klem – Ostatnie Odliczanie **3-0**
 Gumisie – CKM Czarni Karmanowice **3-2**
 Team Kurów – FC Cieciorka **3-0**
 LaVidaLoca – KW Gloria Victis **3-1**

Wyniki 7 kolejki:

FC Cieciorka – Ostatnie Odliczanie **0-3**
 Team Kurów – CKM Czarni Karmanowice **0-3**
 Gumisie – KW Gloria Victis **3-0**
 Strong Klem – LaVidaLoca **0-3**

Tabela po 7 ostatniej kolejce:

Miejsce	Nazwa drużyny	Punkty	Sety (Zdobyte-stracone)	Małe punkty (Zdobyte-stracone)	Ilość meczy
1.	LAVIDALOCA	21	21-3	584-395	7
2.	GUMISIE	16	18-9	603-499	7
3.	STRONG KLEM	15	16-7	525-407	7
4.	CKM CZARNI KARMANOWICE	13	15-10	577-444	7
5.	OSTATNIE ODLICZANIE	9	13-15	597-552	7
6.	TEAM KURÓW	6	10-17	510-517	7
7.	FC CIECIORKA	3	3-19	94-536	7
8.	KW GLORIA VICTIS	1	5-21	513-628	7

Zarząd UKS Klementovia składa gratulacje mistrzom ligi, drużynie LaVidaLoca, która wystąpiła w następującym składzie: Daniel Kowalik, Norbert Siedlecki, Tomasz Ciotucha, Jarosław Kowalik, Mariusz Harmaś, Damian Rodzik, Michał Murat, Bartłomiej Kozak.

Zarząd UKS Klementovia składa gratulacje vice mistrzom ligi, drużynie Gumisie, która wystąpiła w następującym składzie: Piotr Matyjaszek, Kamil Kruk, Kacper Poniąkowski, Justyna Niezabitowska, Julia Kruk, Piotr Mazur, Kacper Kędra, Patryk Kęsik, Jakub Samiec

Uczniowski Klub Sportowy „Klementovia” w pełni zrealizował zamierzenia z konkursu na upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, ogłoszonego przez Urząd Gminy Kurów. Nie byłoby to możliwe gdyby nie praca 4 wolontariuszy, a mianowicie Pani Teresie Chojnackiej - głównej księgowej Klubu, Panu Antoniemu Płachcie - grafikowi UKS, Panu Wojciechowi Witkowskiemu i Panu Andrzejowi Jarzynce, którzy w dobie pandemii potrafili dopilnować wszelkich formalności z związanych z przebiegiem rozgrywek (dezynfekcja sprzętu sportowego przed i po każdym meczu, sędziowanie rozgrywek, wykonywanie relacji i zdjęć z każdej kolejki, zakup nagród, wykonanie projektu itp.). Dzięki organizacji tego typu rozgrywek w których młodzież i dorośli tak chętnie biorą udział, UKS Klementovia realizuje swoją kluczową dewizę troski o zdrowie fizyczne mieszkańców naszej gminy, a słynne powiedzenie, że „Ruch jest w stanie zastąpić wiele leków, natomiast żaden lek nie zastąpi ruchu” ma w obecnym świecie jeszcze większy wymiar.

Andrzej Jarzynka

Zarząd UKS Klementovia składa gratulacje brązowym medalistom ligi, drużynie Strong Klem, która wystąpiła w następującym składzie: Wojciech Witkowski, Wojciech Wręga, Sebastian Wójciak, Katarzyna Jarzynka, Andrzej Jarzynka, Mateusz Wręga, Piotr Dytkowski, Marcin Byzdra, Krystian Bartuzi

Urodzenia

13.03.2020 – 20.07.2020

Nazwisko Imię/Imiona	Adres zamieszkania
AFTYKA WIKTORIA	CHOSZCZÓW
DOMAŃSKA MARIA ALICJA	BUCHAŁOWICE
GĄSZCZYK ADAM	PŁONKI
GŁOS OSKAR	ZASTAWIE
HOŁODY AMELIA	BRZozowa GAĆ
JĘDRUSZCZAK FRANCISZEK	BUCHAŁOWICE
KARCZEWSKA MICHALINA	KURÓW
KOZAK LUCJAN	PŁONKI
KOZAKOWSKA JULIA	KURÓW
KULBAKA ANTONINA	BUCHAŁOWICE
MAŁECKA LILA JADWIGA	KURÓW
MAZUREK ZUZANNA	KLEMENTOWICE
ORLIK MAJA	DĘBA
PACOCHA ADAM	PŁONKI
POLAK MIKOŁAJ	KŁODA
ROJEK STANISŁAW	PŁONKI
WAŁACH ALEKSANDER	KURÓW
WIAK MARCEL	CHOSZCZÓW

Zgony

13.03.2020 – 20.07.2020

Nazwisko Imię/Imiona	Adres zamieszkania
CHABROS MICHAŁ	DĘBA
CHABROS MARIAN ALEKSANDER	DĘBA
CZYŻEWSKA TERESA	KLEMENTOWICE
GŁOS ZOFIA	BUCHAŁOWICE
GŁOS DAWID JAN	KURÓW
GŁOWACKI TADEUSZ	OLE SIN
GRZEGORCZYK STEFANIA	BUCHAŁOWICE
GRZEGORCZYK ZOFIA MODESTA	BUCHAŁOWICE
JABŁOŃSKA TERESA	KLEMENTOWICE
JASIŃSKI STANISŁAW TADEUSZ	KURÓW
KARCZMARCZYK GADZAŁA ZOFIA ANNA	KURÓW
KĘDZIORA MAREK PAWEŁ	KURÓW
KĘSIK TEODORA	DĘBA
KOŁODZIEJ LEOKADIA	PŁONKI
KOŁODZIEJ ZOFIA	PŁONKI
KOZAK JÓZEF	KURÓW
KOZAK GENOWEFA	KURÓW
KUNA DAMIAN	KURÓW
KUŹMA JERZY	KURÓW
LATO MICHALINA	KURÓW
LIS BONAWENTURA	KLEMENTOWICE
LIS WITOLD MIECZYŚLAW	KLEMENTOWICE
MAŃKO STANISŁAW	CHOSZCZÓW
MAZIARCZYK KAZIMIERZ	KLEMENTOWICE
MICHAŁEK TADEUSZ	PŁONKI
OKOŃ PAWEŁ	SZUMÓW
OSIAK HELENA WANDA	SZUMÓW
RACZYŃSKI TADEUSZ	SZUMÓW
SŁOTWIŃSKA STEFANIA MARIA	KLEMENTOWICE
SUŁEK RYSZARD	KŁODA
SZUMOREK JAN	ŁĄKOĆ
WITEK STANISŁAW	ŁĄKOĆ

O NAS...

KWARTALNIK GMINY KURÓW

ISSN 2544-6355

Adres redakcji: ul. Wojska Polskiego 1, 24-170 Kurów

Red. naczelna: Ewa Paprocka,

Wydawca: Gmina Kurów

Skład i druk: Drukarnia Standruk

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść nadesłanych artykułów i zastrzega sobie prawo do zmiany tytułów, skracania i korekty tekstów.

WDZIĘCZNI BOHATEROM 1920 ROKU

Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna w Kurowie
Zaprasza na plenerowe widowisko muzyczno-teatralne

W programie:

- Występ **Zespołu Pieśń i Tańca**
- Otwarcie wystawy w 100 lecie Bitwy Warszawskiej
- Występ **Orkiestry Dętej** Gminy Kurów
- Prezentacje mieszkańców, wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych
- Gwiazda wieczoru: **Łukasz Jemioła z zespołem**
- Poczęstunek - wojskowa grochówka

Stary Rynek w Kurowie
15 sierpnia 2020r.
Rozpoczęcie godzina 17.00

Kierownictwo artystyczne i organizacyjne: Dominik Mielko
Zrealizowano przy pomocy finansowej Ministerstwa Obrony
Narodowej w ramach konkursu Wdzięczni Bohaterom 1920r.

